

10 lat Konsulatu Консульству – десять років

Uroczyste obchody Święta Niepodległości Polski, które odbyły się w Łucku 7 listopada, w tym roku połączone były z jubileuszem dziesięciolecia działalności Konsulatu Generalnego Rzeczypospolitej Polski.

Uroczystości z okazji Święta Niepodległości Rzeczypospolitej Polski oraz dziesięciolecia Konsulatu w Łucku odbyły się w Wołyńskim Akademickim Teatrze Dramatycznym im. T. Szewczenki. Zaczęły się one od wysłuchania hymnów Polski i Ukrainy.

Do zgromadzonych w teatrze przedstawiciele miejscowych władz, kościołów rzymskokatolickiego, greckokatolickiego i prawosławnego, środowisk naukowych, biznesowych, kultury i mediów z Polski i z Ukrainy, Służby Granicznej, członków polskich organizacji przemówili Konsul Generalny RP w Łucku Beata Brzywczy, Ambasador Rzeczypospolitej Polskiej na Ukrainie Pan Henryk Litwin, pierwszy Konsul Generalny w Łucku pan Wojciech Gałązka, przewodniczący Wołyńskiej Obwodowej Administracji Państwowej Borys Klimczuk oraz mer Łucka Mykoła Romaniuk.

Z okazji Święta Niepodległości Ambasador Rzeczypospolitej Polskiej na Ukrainie Pan Henryk Litwin wręczył Adeli Baczyńskiej, Jadwidzie Bobrowej, Zofii Dziubie, Emilii Twaryńskiej, Ninie Zelep nadane przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Bronisława Komorowskiego Krzyże Zesłańców Sybiru. Te Krzyże są wyrazem narodowej pamięci o obywatelach polskich deportowanych na Syberię, do Kazachstanu i innych części ZSRR, więzionych w łagrach, obozach i miejscach zsyłek.

Henryk Litwin wręczył również honorowe odznaki «Zasłużony dla Kultury Polskiej» nadane przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego Bogdana Zdrojewskiego. Odznaczeni zostali: Switłana Poluchowicz, Rusłana Porycka, Oleh Bakowskyj, Ihor Drozd, Leonid Kiczatij, Petro Kraluk, Ołeksander Ostapiuk, Anatolij Parhomiuik, Ihor Pasiczyuk, Wojciech Pestka, Wasyl Ślapczuk.

W części muzycznej wieczoru kwartet «Opium String Quartet» wystąpił z autorskim spektaklem «Tango Therapy». Po koncercie odbyła się wystawa prac młodej polskiej artystki Olgi Tofil, która odtworzyła w formie rysunku obiekty architektoniczne starego Wołynia.

– Nasz Konsulat Generalny na Ukrainie – tak mer Łucka Mykoła Romaniuk nazywa Konsulat w Łucku. Mer zaznaczył, że dzięki Konsulatowi w mieście aktywne rozwija się współpraca międzynarodowa, są realizowane wspólne projekty, działają wspólne przedsiębiorstwa.

Uroczyste otwarcie Konsulatu Generalnego RP w Łucku odbyło się 12 września 2003 roku. Łucki Okręg Konsularny łączy

str. 2, 20

Урочисті заходи з нагоди Дня Незалежності Польщі, які відбулися в Луцьку 7 листопада цього року, співпали з відзначенням десятиріччя діяльності Генерального консульства Республіки Польща.

Урочистості з нагоди Дня Незалежності Польщі та десятиріччя діяльності консульства в Луцьку відбулися у Волинському обласному академічному музично-драматичному театрі ім. Т.Шевченка. Почалися вони з виконання гімнів Польщі та України.

Перед присутніми в театрі представниками органів місцевої влади, римсько-католицького, греко-католицького та православного духовенства, наукових кіл, представниками бізнесу, культури та ЗМІ з Польщі та України, прикордонної служби, членами польських організацій виступили Генеральний консул РП у Луцьку Беата Бживчи, Посол Польської Республіки в Україні Генрик Літвін, перший Генеральний консул у Луцьку Войцех Галонзка, голова Волинської обласної державної адміністрації Борис Клімчук та мер Луцька Микола Романюк.

Із нагоди Свята Незалежності, Посол Польщі в Україні Генрик Літвін вручив Аделі Бачинській, Ядвізі Бобровій, Софії Дзюбі, Емілії Тваринській, Ніні Зелеп надані Президентом Польщі Броніславом Коморовським «Хрести засланців Сибіру». Ця нагорода є виразом національної пам'яті про польських громадян, котрих депортували до Сибіру, Казахстану та інших частин СРСР, котрі були в'язнями таборів і місць заслання.

Генрик Літвін вручив також почесні відзнаки «Заслужений діяч польської культури», котрі надав Міністр культури і національної спадщини РП Богдан Здроевський. Відзнаки отримали Світлана Полухович, Руслана Порицька, Олег Баковський, Ігор Дрозд, Леонід Кічатий, Петро Кралюк, Олександр Остапюк, Анатолій Пархомюк, Ігор Пасичник, Войцех Пестка, Василь Слапчук. У музичній частині вечора виступив квартет «Opium String Quartet», котрий представив авторський спектакль під назвою «Tango Therapy». Після концерту відбулася виставка робіт молоді польської мисткині Ольги Тофіл, яка відтворила на картинах архітектурні об'єкти давньої Волині.

– Наше Генеральне консульство в Україні, – так мер Луцька Микола Романюк, як сам признається, називає консульство в Луцьку. Мер зазначив, що завдяки консульству місто активно долучається до міжнародної співпраці, реалізуються спільні проекти, діють спільні підприємства.

Урочисте відкриття Генерального консульства РП у Луцьку

Про плюси та мінуси, комплекси та надії

O plusach, minusach, kompleksach, nadziejach

сторінка 3

На учасників чекає поїздка до Польщі

Na uczestników czeka wyjazd do Polski

сторінка 4

Разом відсвяткували національне свято

Wspólnie obchodzili narodowe święto

сторінка 7

Ogólne wrażenie o Polsce?

Загальне враження про Польщу?

сторінка 8,9

Ікону йдуть малювати ті, хто потребує цього

Za malowanie ikon biorą się ci, którzy tego potrzebują

сторінка 11

obecnie obwody wołyński i rówieński, a od niedawna, także obwód tarnopolski.

Konsul Generalny RP w Łucku Beata Brzywczy opowiadając o działalności Konsulatu zwróciła się do obecnych po ukraińsku.

– W ciągu tych 10 lat Konsulat starał się prowadzić aktywną działalność w wielu dziedzinach, m.in. w zakresie popularyzacji polskiego dziedzictwa kulturowego, polskiej historiografii, osiągnięć polskiej demokracji i gospodarki, nieustannego polsko-ukraińskiego dialogu, wymiany doświadczeń i pomysłów, – powiedziała Pani Konsul. – Oprócz tego my wykonujemy dużo funkcji, typowych dla placówek konsularnych – obsługa wizowa, pomoc miejscowym Polakom, opieka konsularna. Realizacja tych zadań nie byłaby możliwa bez otwartej pozycji miejscowych władz.

Ambasador RP na Ukrainie Henryk Litwin zaznaczył, że na Ukrainie został otwarty w tym roku już ósmy konsulat – w Doniecku.

– Nietatwo jest ocenić 10-letnią działalność Konsulatu z perspektywy jednego dnia – uważa ambasador. – W każdym razie to na pewno jest już umocniony i trwały element naszej sieci konsularnej na Ukrainie. Obecność konsulatu zawsze bardzo silnie wspomaga wymianę międzyregionalną polsko-ukraińską, w istotny sposób wzmacnia aktywność organizacji polskich. Liczę, że obecny skład konsułów będzie z bardzo wielkim sukcesem rozwijał tę działalność.

Z okazji jubileuszu na uroczystość przybyli wszyscy poprzedni konsulowie generalni, którzy pełnili w Łucku swoją misję: Wojciech Gałązka, Tomasz Janik i Marek Martinek.

Pierwszy Konsul Generalny w Łucku pan Wojciech Gałązka (2003-2007), wspominając swój pobyt na Wołyniu, zwrócił się do wszystkich po ukraińsku: «Kocham Łuck, kocham Wołyn». Zaznaczył także, że początek działalności placówki konsularnej nie był łatwy. Wspominał, zwłaszcza o problemach z długą kolejką pod konsulat. Ale dodał, że udało się zrobić wiele dobrych spraw, takich jak np. festiwal pogranicza poświęcony twórczości Igora Strawińskiego, który stał się cyklicznym wydarzeniem.

– Przebywając w Łucku starałem się pracować na rzecz dialogu pomiędzy nami,

aby lepiej poznawać się nawzajem, aby przez rzekę Bug zostało zbudowanych jak najwięcej mostów – powiedział Tomasz Janik, Konsul Generalny w Łucku w latach 2007 – 2011. – Z tego punktu widzenia wydaje mi się, że takimi istotnymi przedsięwzięciami były spotkania historyków, którzy mówili np. o tak ważnych wydarzeniach jak bitwa pod Beresteczkiem czy kampania Piłsudskiego i Petlury.

Marek Martinek, Konsul Generalny w Łucku w latach 2011 – 2012, powiedział, że swoje wspomnienia o pracy w Łucku selekcjonuje przez pryzmat ludzi, których tu poznał. Wspominał o obchodach 3 maja w Zdobunowie w 2012 roku. Ta akcja jego zdaniem sprzyjała przejściu na lokalne poziomy, pobudzeniu działalności miejscowej Polonii.

Zdaniem politologa Tarasa Litkowca, Łuck dzięki Konsulatowi został miastem dyplomatycznym, jest bliższy Europie, a zwłaszcza Polsce, wspominał także o ułatwieniach wizowych dla mieszkańców Łucka, którzy nie muszą jechać po wizy do innych miast.

– To, że Konsulat Generalny RP znajduje się w Łucku, zwiększa przede wszystkim inwestycyjną atrakcyjność miasta, stwarza możliwości dla prowadzenia dialogu m.in. w zakresie kultury, współpracy transgranicznej – powiedział Petro Werzun, prezes organizacji pozarządowej «Fundacja Rozwoju Lokalnego».

Dziekan Wydziału Stosunków Międzynarodowych na Wschodnioeuropejskim Uniwersytecie im. Łesi Ukrainki podkreślił, że Konsulat sprzyja rozwojowi procesów eurointegracyjnych na Wołyniu, wspiera także liczne projekty, w tym też Instytut Polski działający przy Uniwersytecie.

O wsparciu miejscowych Polaków przez Konsulat mówił Władysław Bagiński, prezes Towarzystwa Kultury Polskiej im. Władysława Reymonta w Równem. Natomiast Jarosław Górecki, dyrektor Centrum Dialogu Kostiuchnówka, który na uroczystościach był reprezentantem wojewody łódzkiego pani Jolanty Chelmińskiej, powiedział, że wielka rola Konsulatu polega na niwelowaniu granicy między Polakami i Ukraińcami.

Natalia DENYSIUK

ku відбулося 12 вересня 2003 року. Луцький консульський округ об'єднує нині Волинську та Рівненську області, а віднедавна ще й Тернопільську область.

Генеральний консул РП у Луцьку Беата Бживчи, розповідаючи про діяльність Консульства, звернулася до присутніх українською мовою.

– Упродовж 10 років Консульство намагалося бути активним у багатьох сферах, зокрема, у сфері популяризації польської культурної спадщини, польської історіографії, здобутків польської демократії та економічних досягнень, незгасаючого польсько-українського діалогу, обміну досвідом та ідеями, – сказала Консул. – Крім цього, ми виконуємо багато функцій, типових для консульських установ: візове обслуговування, турбота про польську громаду, консульська опіка. Реалізація цих завдань не була б можлива без відкритої позиції представників місцевої влади.

Посол РП в Україні Генрик Літвін зазначив, що в цьому році було відкрито консульство Польщі в Донецьку, тобто вже восьме консульство Польщі на території України.

– Нелегко оцінити десятирічну діяльність консульства з перспективи одного дня, – вважає посол. – У будь-якому випадку, це точно міцний і тривалий елемент нашої консульської мережі в Україні. Присутність консульства завжди дуже сильно допомагає міжрегіональному польсько-українському обміну, підсилює активність польських організацій. Я розраховую на те, що нинішній склад консулів успішно розвиватиме цю діяльність.

Із нагоди ювілею на урочистість прибули всі попередні генеральні консули, які виконували свою місію в Луцьку: Войцех Галонзка, Томаш Янік і Marek Martinek.

Войцех Галонзка, перший Генеральний консул у Луцьку (2003–2007 рр.), згадуючи своє перебування на Волині, звернувся до всіх українською мовою: «Я люблю Луцьк, я люблю Волинь». Він також зазначив, що початок діяльності консульського представництва не був легкий, згадавши, зокрема, про проблеми з довгою чергою під консульством. Проте додав, що вдалося зробити багато добрих справ, таких як, наприклад, фестиваль прикордоння, присвя-

чений творчості Ігоря Стравінського, який став циклічною подією.

– Перебуваючи в Луцьку, я старався працювати на користь діалогу між нами, щоб краще пізнавати одне одного, щоб через річку Буг було побудовано якнайбільше мостів, – сказав Томаш Янік, Генеральний консул у Луцьку в 2007 – 2011 роках. – З огляду на це, мені здається, що важливими заходами були зустрічі істориків, які, зокрема, говорили про такі події, як битва під Берестечком чи кампанія Пілсудського та Петлюри.

Marek Martinek, Генеральний консул у Луцьку в 2011 – 2012 роках, зазначив, що свої спогади про роботу в Луцьку він вважає через призму людей, з якими тут познайомився. Згадав також про святкування 3 травня у Здобунові в 2012 році. Ця акція, на його думку, сприяла спрямуванню роботи консульства на місцевий рівень та стимулювала діяльність місцевих поляків.

На думку політолога Тараса Літковця, Луцьк завдяки консульству став дипломатичним містом, ближчим до Європи, а особливо до Польщі. Він також згадав про візові полегшення для мешканців Луцька, які не мусять їхати по візи до інших міст.

– Те, що Генеральне консульство РП знаходиться в Луцьку, збільшує, перш за все, інвестиційну привабливість міста, створює можливості для ведення діалогу, зокрема, у сфері культури, транскордонної співпраці, – сказав Петро Верзун, голова громадської організації «Фонд місцевого розвитку».

Декан факультету міжнародних відносин Східноєвропейського національного університету ім. Лесі Українки підкреслив, що консульство сприяє розвитку євроінтеграційних процесів на Волині, підтримує також численні проекти, в тому числі й Інститут Польщі, що діє при університеті.

Про підтримку консульством місцевих поляків говорив Владислав Багінський, голова Товариства польської культури ім. Владислава Реймонта в Рівному. Натомість Ярослав Гурецький, директор «Центру діалогу «Костиухнівка», який на урочистостях був представником воєводи Лодзького воєводства Йоланти Хелмінської, сказав, що велика роль консульства полягає в нівелуванні кордонів між поляками та українцями.

Наталія ДЕНИСІУК

Fundusz Stypendialny Muzeum Historii Polski

Fundusz Stypendialny finansowany przez Muzeum Historii Polski ma za zadanie wspierać badania naukowe nad historią Polski, a także przedsięwzięcia propagujące za granicą wiedzę o dziejach naszego kraju.

Oferta stypendialna adresowana jest do cudzoziemców, którzy zajmują się lub chcą się zajmować historią Polski.

Stypendium przyznawane jest na okres od 1 do 3 miesięcy. Wysokość stypendium to 1000 Euro brutto na każdy miesiąc. Stypendysta sam pokrywa z tej sumy koszty podróży i zakwaterowania.

Stypendia przyznawane są zwycięzcom konkursu na najlepszy projekt o charakterze edukacyjnym, popularyzatorskim, bądź badawczym. Konkurs rozstrzyga specjalnie do tego powołane jury, w skład którego wchodzi wybitni polscy historycy. O stypendium można ubiegać się wielokrotnie.

Muzeum Historii Polski jako państwowa instytucja kultury włączyło się w działania na rzecz promocji otwartej nauki i jak najszerzej dostępności efektów pracy wspieranej ze środków publicznych. W związku z tym, począwszy od VII edycji, powstałe w oparciu o zgromadzone w czasie trwania stypendium materiały publikowane będą na wybranej przez stypendystę otwartej licencji Creative Commons.

17 października otwarta została VII już edycja konkursu. Termin składania zgłoszeń upływa 16 grudnia 2013 r. Wyniki ogłoszone zostaną do końca stycznia 2014 r.

Więcej informacji znajdą Państwo na stronie www.stypendia.muzhp.pl

To już tylko od nas zależy!?

Це вже тільки від нас залежить!?

Не każde nowe pokolenie ma szansę bycia świadkiem historycznego wyboru drogi rozwoju swojego kraju. Niestety, ukraińskie społeczeństwo pełni rolę nie uczestnika, a biernego obserwatora w tej decydującej chwili nowoczesnej historii Ukrainy. O plusach i minusach, kompleksach i nadziejach członkostwa Ukrainy w UE prowadzimy rozmowę z Tarasem Litkowcem – politologiem, wicedziekanem Wydziału Historycznego Wshodnioeuropejskiego Uniwersytetu im. Łesi Ukrainki.

Не кожне покоління має шанс бути свідком історичного вибору шляху розвитку своєї країни. На жаль, українському суспільству відведена роль не учасника, а пасивного спостерігача в цьому доленосному моменті новітньої історії України. Про плюси та мінуси, комплекси та надії членства України в ЄС розмовляємо з Тарасом Літковцем – політологом, заступником декана історичного факультету ЧНУ ім. Лесі Українки.

– Czy Ukraina ma szansę wejść do Unii Europejskiej?

– Szansę ma. Zdecydowanie po kilku tygodniach podpiszemy umowę o strefie wolnego handlu z UE, ale następny etap integracji europejskiej potrwa minimum od 3 do 5 lat. Później, jeszcze przez kilka lat, będziemy kandydatem do wejścia, potem otrzymamy (jeśli wykonamy wszystkie wymagania) zaproszenie dołączenia do UE. Podpisanie Umowy o Stowarzyszeniu jeszcze nie oznacza wejścia Ukrainy do UE. To będzie pierwszy etap trudnej drogi, który może potrwać do 10 lat albo dłużej. Wszystko będzie zależało od poziomu świadomości i zdolności krajowej elity politycznej połączenia się na rzecz przyszłości swojego narodu. Na Ukrainie po Rewolucji Pomarańczowej powstała «wadliwa demokracja», która nie była w stanie zmobilizować naród do zjednoczenia, natomiast ustąpiła interesom klanowo-terytorialnych grup oligarchów. Już nie posiadamy tak mocnej planowanej gospodarki państwowej, jak to jest na Białorusi i zasobów energetycznych, jak FR. Ale mamy niezadowoloną społeczność, oligarchów, klany terytorialne, wyraźną opozycję, rozwinięte i jeszcze nie w pełni kontrolowane media. Oczywiście, władze ukraińskie bardzo by chciały podpisania Umowy bez wykonania warunków, ale w obecnej sytuacji mają małe szanse.

– Jakie korzyści uzyska Ukraina przystępując do UE?

– Jeśli zostanie podpisana Umowa o Stowarzyszeniu z UE, wzmocnią się relacje z Zachodem, a konieczność ratyfikacji utrudni możliwość stosowania masowych falsyfikacji na wyborach prezydenckich w 2015 roku. Wzmocnienie relacji z Zachodem to jedyny sposób przywrócenia Ukrainy na demokratyczną drogę rozwoju. Teraz jesteśmy surowcowym uzupełnieniem rozwiniętych krajów świata i dostawcą taniej, ale jakościowej siły roboczej. Gdy zostaniemy przyrównani do innych, prawnie chronieni, to Ukraińcy dzisiaj nielegalnie pracujący w Europie zaczęły godnie zarabiać, podobnie jak rezydenci tych krajów. UE będzie nas zachęcać do wydajnej i jakościowej pracy, która zostanie skierowana na skutki, a nie na sam proces, jak jest teraz, gdy wzrasta liczba pracowników przedsiębiorstw państwowych, żeby ludzie byli zatrudnieni, mieli nieduże wynagrodzenie i mogli jakoś przeżyć. Przystąpienie do UE daje jedyną możliwość zwalczania korupcji i łapówek, bo sami nie potrafiliśmy rozwiązać tego problemu przez 22 lata niepodległości kraju. Będą nas zobowiązywać standardy europejskie z ekologią, żywności, medycyny, obrony praw i swobód obywateli. Po podpisaniu Umowy z Ukrainą Unia zobowiąże się do zastosowania całego arsenału środków w celu przygotowania Ukrainy do pełnego członkostwa. Ale UE nie wykona za nas w tym okresie wszystkich koniecznych prac, one należą do nas. Integracja europejska ma plusy i minusy dla Ukrainy, ale plusów jest więcej.

– Kto przegra po przystąpieniu do UE?

– Przegrają niekonkurencyjne, drobne gospodarstwa farmerskie, niejakościowe usługi, w tym też edukacyjne, dostawcy i producenci towarów o niskiej jakości. Jednak wygra konsument. Jeszcze przegra Rosja. Grube i cyniczne naleganie Kremla, aby Kijów wstępował do Unii Celnej, «terrorystyczna» polityka cen na gaz rosyjski dla Ukrainy, tradycyjny arogancki stosunek Moskwy do «Małorosów» na Bankowej zniechęcają polityków krajowych do kierunku rosyjskiego. Właśnie z tego powodu Janukowycz na spotkaniu w Jalcie «YES» publicznie oznajmił,

że Umowa o Stowarzyszeniu Ukrainy z UE nie ma alternatywy. Dla UE utrata Ukrainy na korzyść Rosji byłaby poważną klęską reputacyjną i geopolityczną, która podważyłaby całość polityki Partnerstwa Wschodniego.

– W czym zagrażamy UE?

– Powodem ukrytego strachu Starej Europy wobec europejskich dążeń Ukrainy jest gospodarczy, demograficzny, edukacyjny i naukowy potencjał naszego kraju, o wiele potężniejszy od wszystkich innych nowych członków UE w Europie Wschodniej Środkowej. Jest nas 45 milionów, mamy palmę pierwszeństwa w liczbie osób z wyższym wykształceniem w obliczeniu na tysiąc obywateli. Czyli, jest nas dużo, jesteśmy wykształceni, chcemy i potrafimy pracować. Jesteśmy konkurencyjni. Powiedzmy, chirurg we Francji otrzymuje 15-20 tys. euro miesięcznie, a nasz chirurg zgodzi się na 3-5 tys. euro. Mamy zorganizowane grupy kryminalne, lumpen-proletariat, dno społeczne – to też jest zagrożeniem dla społeczeństwa europejskiego. Europejczycy w 2004 r. zaangażowali Ukrainę w Europejską Politykę Sąsiedztwa, ale nie określili jej dokładnej perspektywy pełnego członkostwa w UE, jak uczynili to wobec Chorwacji, Słowenii, Bułgarii czy Rumunii. Wobec Ukrainy polityka europejska stosuje warunki w zamian za potencjalne korzyści z Umowy o Stowarzyszeniu, co na razie nie działa, jak widzimy to na przykładzie problemu związanego z Julią Tymoszenko. Dlatego Ukraina dla UE nadal pozostaje «szarą strefą», a «poczucie zmęczenia od Ukrainy», jakie przez ostatnie lata na Zachodzie narastało, doprowadziło do politycznej drażliwości z powodu niewykonania przez Kijów obietnic. UE broni własne ekonomiczne i polityczne interesy i rozpatruje europejską przyszłość Ukrainy w kontekście własnych korzyści. Ukraina jest zbyt duża, aby liczyć na całkowitą modernizację gospodarki krajowej kosztem UE.

– Po jakim okresie akcesja do UE przyniesie korzyści nie tylko konsumentom, lecz też producentom?

– Zdecydowanie wygrają firmy konkurencyjne, które będą miały zyski. Producent, po zmianach, będzie zmuszony przestrzegać standardów europejskich. 25% czarnoziemów w świecie znajduje się na Ukrainie. Nawet teraz Ukraina utrzymuje pierwszeństwo w świecie w eksporcie zboża, cukru, oleju i miodu. A jeśli otrzymamy tak długo oczekiwane inwestycje, skorzystamy z niemieckiej czy holenderskiej techniki i technologii, jeśli Ukraińcy uzyskają motywację do prac rolniczych, możemy zamienić ukraińską wieś z problemu społeczno-gospodarczego w główne źródło budżetu państwa. Choć na początku lat 90-tych, podobnie jak wielu innych, naiwnie oczekiwałem, że niepodległa Ukraina «zarzuci» cały świat swoją produkcją rolniczą... To mniemanie było romantyczne, bo było wybudowane na fałszywym wyobrażeniu o gospodarczym potencjale i wadze geopolitycznej Ukrainy.

Mam nadzieję, że integracja europejska zmieni tożsamość Ukraińców nie w gorszym kierunku. Jeśli chodzi o zmiany w zakresie narodowościowym czy religijnym, te kwestie pozostają nierozwiązane. To już tylko od nas zależy, czy zachowamy swoją tożsamość narodową i duchową. Tak więc Ukraina musi udowodnić, że to nie tylko Unia jest potrzebna Ukrainie, lecz my również jesteśmy potrzebni Wspólnocie Europejskiej.

Rozmawiała Natalia DENYSIUK

– Чи Україна має шанси увійти до Європейського союзу?

– Шанси має. Однозначно за кілька тижнів ми підпишемо договір про зону вільної торгівлі з Євросоюзом, ale наступний етап євроінтеграції триватиме мінімум 3-5 років. Потім протягом ще кількох років ми будемо країною-кандидатом, потім ми отримаємо (якщо всі вимоги виконаємо) запрошення do вступу в ЄС. Підписання Договору про асоціацію ще не означає входження України до ЄС. Це буде перший етап непростого шляху, який може тривати 10 років i більше. Тут усе залежатиме від рівня свідомості та вміння вітчизняної політичної еліти консолідуватись заради майбутнього всієї нації. В Україні після Помаранчевої революції виникла «дефектна демократія», що не змогла мобілізуватись для об'єднання нації, уступивши інтересам кланово-територіальних олігархічних груп. Ми вже не маємо такої потужної планової державної економіки, як Білорусь, i енергетичних ресурсів, як у РФ. Але маємо невдоволене суспільство, олігархів, територіальні клани, помітну опозицію, розгалужені та ще не зовсім контрольовані ЗМІ. Звичайно, для української влади ідеальним був би варіант підписання угоди без виконання умов, ale для такого розвитку подій замало шансів.

– Які вигоди Україна матиме від вступу в ЄС?

– У разі підписання Угоди про асоціацію з ЄС, зв'язок із Заходом посилиться, a потреба ратифікації ускладнить можливість використання масових фальсифікацій на президентських виборах 2015 року. Посилення зв'язків із Заходом є єдиним способом повернути Україну до демократичного шляху розвитку. Зараз ми – сировинний придаток сильних країн світу та постачальник дешевої, ale якісної робочої сили. Коли ми будемо рівні з рівними, юридично захищені, то українці, які нині нелегально працюють у Європі, будуть нормально заробляти, як i резиденти цих держав. ЄС спонукатиме нас багато i якісно працювати, a робота буде спрямована на результат, a не на процес, як сьогодні, коли роздуваються штати на державних підприємствах, щоб люди мали роботу, невелику зарплату i сяк-так виживали. Вступ до ЄС – це єдина можливість здолати корупцію та хабарництво, тому що самі ми не здолали цю проблему впродовж 22 років незалежності. У нас діятимуть євростандарти з екології, харчування, медицини, захисту прав та свобод громадян. Підписавши з нами угоду, ЄС буде юридично зобов'язаний використати весь спектр засобів для підготовки України щодо повноцінного членства. Але ЄС не може виконати за нас той величезний обсяг роботи, який ми мусимо зробити самі. Євроінтеграція має плюси i мінуси для України, ale плюсів набагато більше.

– Хто програє від вступу в ЄС?

– Прогрнуть неконкурентноздатні дрібні фермерські господарства, неякісні послуги, в тому числі й освітні, постачальники та виробники товарів низької якості. Проте виграє споживач. А ще програє РФ. Грубий i цинічний тиск Кремля щодо вступу Києва до Митного союзу, «терористична» цінова політика на російський газ для України, традиційне зверхне ставлення Москви до «малоросів» на Банковій відштовхують вітчизняний політикум від російського вектора. Саме тому Янукович на ялтинській зустрічі

«YES» офіційно заявив, що Угода про асоціацію з ЄС є для України безальтернативною. Для ЄС втрата України на користь РФ стала би серйозною репутаційною та геополітичною поразкою, яка поставила би під сумнів усю політику Східного партнерства.

– Чим ми загрожуємо Євросоюзові?

– Причиною прихованого страху Старої Європи щодо європейських прагнень України є економічний, демографічний, освітній i науковий потенціал нашої держави, який в разі потужніший від будь-якого нового члена ЄС зі Східної та Центральної Європи. Нас 45 мільйонів, ми займаємо перше місце у світі за кількістю людей із вищою освітою на 1000 мешканців. Тобто нас багато, ми освічені, ми хочемо i можемо працювати. Ми конкурентноздатні. Наприклад, хірург у Франції отримує 15-20 тис. євро на місяць, a наш хірург за просто погодиться на 3-5 тис. євро. У нас є організовані кримінальні угруповання, lumpen-proletariat, соціальне дно – це також становитиме проблему для європейського суспільства. Європейці у 2004 р. долучили Україну до Європейської політики сусідства, ale не дали їй чітких перспектив повноцінного членства в ЄС, як це було у випадку зі вступом Хорватії, Словенії, Болгарії чи Румунії. У випадку з Україною європейська політика висунення умов в обмін на потенційні переваги від підписання Угоди про асоціацію не спрацювала, про що свідчить проблема Ю.Тимошенка. Тому Україна й надалі залишається для ЄС у «сірій зоні», a «відчуття втоми від України», яке накопичилось на Заході протягом останніх років, закінчилось політичним роздратуванням через невиконання Києвом обіцянок. ЄС захищає власні економічні i політичні інтереси та розглядає європейське майбутнє України в контексті власних інтересів. Ми надто великі, щоб розраховувати на масштабну модернізацію вітчизняної економіки лише коштом ЄС.

– Через який період після вступу до ЄС виграє не тільки споживач, а й виробник?

– Однозначно виграють конкурентноздатні підприємства, які матимуть прибуток. Виробник, котрий переорієнтується, буде змушений дотримуватись європейських стандартів. 25% усього чорнозему у світі знаходиться в Україні. Навіть сьогодні Україна займає перші позиції у світі з експорту зернових, цукру, олії та меду. А якщо ми отримаємо такі довгождані інвестиції, використаємо німецьку чи голландську техніку i технології, якщо в українців з'явиться мотивація працювати в сільському господарстві, то ми зможемо перетворити українське село із соціально-економічної проблеми в основне джерело наповнення державного бюджету. Правда, на початку 90-х років я, як i багато інших, naiвно очікував, що незалежна Україна «завалить» весь світ продукцією сільського господарства... Така думка була романтичною, бо базувалась на хибному уявленні про економічний потенціал та геополітичну вагу України.

Євроінтеграція змінить ментальність українців, надієсь, що не в гіршу сторону. Щодо змін у національному чи релігійному плані, питання залишаються. Проте це вже тільки від нас залежить, чи збережемо ми свою національну i духовну ідентичність. Тому Україна мусить довести, що не лише ЄС нам, а й ми потрібні Європейській спільноті.

Розмовляла Наталя ДЕНИСЮК

O Polsce w Łucku bez tajemnic

Konkurs „Polska bez tajemnic” odbył się pod honorowym patronatem Konsulatu Generalnego RP, a 9 listopada zakończył się finałem w Łucku.

Finał został poświęcony 95. Rocznicy Niepodległości Polski, a w czasie, pokryw się z dziesięcioleciem działalności Konsulatu Generalnego RP w Łucku. O konkursie rozmawiamy z jednym ze współorganizatorów – Walentym Wakolukiem, przewodniczącym Zarządu Stowarzyszenia Kultury Polskiej im. Ewy Felińskiej na Wołyniu.

– **Panie Walenty, proszę powiedzieć kilka słów o konkursie i jego organizatorach.**

– Z Wielkopolskim Stowarzyszeniem na Rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich współpracujemy już dosyć długo. W roku 2011 wspólnie zorganizowaliśmy i przeprowadziliśmy dla uczniów sobotnio-niedzielnych szkół i szkół z nauczaniem języka polskiego konkurs „Życie i twórczość Fryderyka Chopina”. W konkursie brały udział dzieci z różnych regionów Ukrainy. Dlatego, gdy nam w końcu sierpnia tego roku zaproponowano, aby zostać współorganizatorami nowego konkursu, bez wątpliwości się zgodziliśmy. Temat konkursu „Polska bez tajemnic”, naszym zdaniem, sprzyja skutecznej współpracy między Polską i Ukrainą. Nasi partnerzy z Wielkopolski to doświadczeni organizatorzy, którzy opracowują i realizują potrzebne i aktualne, a nie formalne projekty dla podniesienia statystyk.

– **Z jakich etapów składał się konkurs i jaka była tematyka pytań?**

– Konkurs był adresowany do dzieci i młodzieży w wieku 15-18 lat. 11 października odbył się etap szkolny. Na początku planowano, że w następnym etapie wezmą udział zwycięzcy, po jednym z każdej grupy. Pytania były dosyć trudne, bo dotyczyły kultury, geografii i historii Polski. Powiem szczerze, że ja sam na połowę tych pytań nie znałem odpowiedzi. Po przeprowadzeniu konkursu na poziomie szkół było wielu uczestników, którzy otrzymali jednakową liczbę punktów. Żeby nie zniechęcić i nie obrazić dzieci, główny organizator konkursu pani Ewa Kanabus-Koszel, postanowiła zaprosić do udziału w finale wszystkich, którzy zajęli pierwsze trzy miejsca. Szkoda, że ogłoszenie o konkursie było dane w bardzo ścisłym terminie i nie wszyscy zdążyli zareagować na czas. Po 11 października otrzymywałem przez długi okres jeszcze wiele aplikacji od szkół, jednak pierwszy etap konkursu na tę chwilę już się odbył.

– **Gdzie był przeprowadzony centralny etap konkursu?**

– Centralny etap przeprowadziliśmy 9 listopada w Łucku. Wszyscy uczestnicy zostali zakwaterowani w hotelu „Switaz”, a konkurs odbył się w sali konferencyjnej hotelu „Ukraina”. Składał się z dwóch etapów: pisemnego i ustnego. W pierwszej rundzie z 29 uczestników wybraliśmy 10 kandydatów do następnego, ustnego etapu. Konkursanci odpowiadali na postawione pytania

w języku polskim pełnymi zdaniami. Pytania nie były łatwe, ale nagrody za pierwsze trzy miejsca skutecznie motywowały do wysiłku.

– **Czy dużo uczestników przyjechało do Łucka i kto zwyciężył?**

– Do Łucka przyjechali uczestnicy z różnych regionów Ukrainy. Z Galicji przyjechali uczniowie ze lwowskiej polskiej szkoły nr 10 Świętej Marii Magdaleny, polskiej szkoły im. Karoliny Lanckorońskiej z Nowego Rozdołu. Byli także uczestnicy z obwodów: chmielnickiego, żytomirskiego, rówieńskiego i wołyńskiego. Jak zaznaczyli członkowie komisji konkursowej, dzieci były przygotowane na dosyć wysokim poziomie. Laptop, który był nagrodą za pierwsze miejsce zdobył Paweł Zenker ze Lwowa. Drugie miejsce, a więc nagrodę w postaci netbooka dostała Ludmiła Sajenko z Nowego Rozdołu. Trzecie miejsce i nagrodę w postaci tabletu otrzymała Tetiana Tereszkievicz, także z Nowego Rozdołu. Wszyscy uczestnicy otrzymali od organizatorów konkursu dyplomy uczestnictwa oraz cenne prezenty. W grudniu na 30 uczestników finału czeka tygodniowy wyjazd do Polski.

– **Czy warto nadal organizować i przeprowadzać podobne konkursy?**

– Oczywiście – tak! Było bardzo miło patrzeć, jak nawiązują się nowe znajomości i przyjacielskie relacje. Z udziału w konkursie są zadowolone dzieci i zadowoleni nauczyciele. Nauczyciele zwrócili uwagę na to, że mimo iż odbywa się wiele konkursów muzycznych, recytatorskich czy językowych, warto organizować takie spotkania, które jak konkurs „Polska bez tajemnic” sprzyjają rozwojowi wiedzy dzieci o geografii, historii i kulturze Polski.

Rozmawiała Mariana PECZENIUK

Про Польщу в Луцьку без таємниць

Конкурс «Польща без таємниць», який проводився під почесним патронатом Генерального консульства РП, завершився фінальними змаганнями 9 листопада в Луцьку.

не знав відповіді. Після проведення проміжного конкурсу на рівні шкіл було багато учасників, які набрали однакову кількість балів. Щоб не образити дітей, головний організатор конкурсу пані Ева Канабус-Кошель вирішила запросити до участі у фіналі всіх, хто виборов перші три місця. Шкода, що оголошення про конкурс давалося протягом дуже короткого часу і не всі встигли своєчасно зреагувати. Після 11 жовтня я ще отримувал багату заявку від шкіл, але перший етап конкурсу на той час уже відбувся.

– **Де проводився центральний етап конкурсу?**

– Центральний етап ми провели 9 листопада в Луцьку. Всі учасники були поселені в готелі «Світязь», а конкурс відбувся в конференц-залі готелю «Україна». Складався він із двох етапів: письмового та усного. У першому турі з 29 учасників відібрали 10 претендентів для наступного, усного етапу. Конкурсанти відповідали на поставлені питання польською мовою і повним реченням. Питання не були легкими, але й нагороди за перші три місця мотивували.

– **Чи багато учасників приїхало до Луцька і хто став переможцем?**

– До Луцька прибули учасники з різних регіонів України. З Галичини прибули учні зі львівської польської школи №10 ім. святої Марії Магдалини, польської школи ім. Кароліни Лянцкоронської з Нового Роздолу. Були також учасники з Хмельницької, Житомирської, Рівненської та Волинської областей. Як зазначили члени конкурсної комісії, підготовка дітей була на досить високому рівні. Ноутбук, головний приз за перше місце, «виборов» Павло Zenker зі Львова. Друге місце і, відповідно, нетбук отримала Людмила Саєнко з Нового Роздолу. Третє місце зайняла Тетяна Терешкевич, теж із Нового Роздолу. Вона також не залишилась без цінного призу й отримала планшет. Усі учасники отримали від організаторів конкурсних дипломів про участь та цінні подарунки. У грудні на 30 учасників фінального етапу чекає тиждень поїздки до Польщі.

– **Чи варто й надалі організовувати і проводити подібні конкурси?**

– Однозначно – так! Дуже було приємно дивитися, як зав'язуються нові знайомства та дружні стосунки. Учасно в конкурсі задоволені й діти, і викладачі. Останні зауважили, що в них проводяться пісенні, декламаторські, мовні конкурси, але мало таких конкурсів, як цей, котрий сприяє розвитку знань дітей про географію, історію та культуру Польщі.

Розмовляла Мар'яна ПЕЧЕНЮК

Refleksje o konkursie «Polska bez tajemnic»

Роздуми про конкурс «Польща без таємниць»

W sobotę, 9 listopada, miałyśmy zaszczyt przedstawiać naszą szkołę na centralnym etapie konkursu Wiedzy o Polsce «Polska – bez tajemnic» w Łucku.

Powiemy od razu, że jesteśmy bardzo z tego zadowolone. Organizacja konkursu była na bardzo wysokim poziomie: zakwaterowanie w dobrym hotelu, smaczne jedzenie i przyjazna atmosfera wśród uczestników i opiekunów.

Całość konkursu była podzielona na dwa etapy: najpierw część pisemna, a potem, po sprawdzaniu i ogłoszeniu wyników, 10 uczniów przeszło do drugiego etapu – części ustnej. Chciałybyśmy zauważyć, że pytania były bardzo konkretne i zrozumiałe. Dotyczyły literatury, malarstwa, historii, geografii Polski. Akurat tego wszystkiego uczymy się w naszej szkole. Oczywiście, przeczytałyśmy kilka książek o Polsce. Wynikiem tego jest drugie i trzecie miejsce zdobyte w «niełatwym boju» z innymi uczestnikami konkursu. A było ich sporo – 30 osób z różnych części Ukrainy. Teraz z niecierpliwością czekamy na wyjazd do Polski, żeby jeszcze lepiej poznać kulturę, zobaczyć zabytki oraz po prostu odpocząć z nowymi przyjaciółmi.

Ten konkurs naprawdę pogłębił nasze zainteresowanie «wszystkim, co Polskę stanowi». Miałyśmy okazję poznać nowe osoby, uczące się tak jak my języka polskiego. Dziękujemy Stowarzyszeniu Kultury Polskiej im. Ewy Felińskiej na Wołyniu za umożliwienie nam wzięcia udziału w konkursie. Mamy nadzieję, że uczniowie naszej szkoły będą mogli wystąpić w następnych edycjach konkursu.

Ludmiła SAJENKO, Tetiana TERESZKIEWICZ, Diana MATWIJW, uczennice Centrum Kulturalno-Oświatowego im. Karoliny Lanckorońskiej w Nowym Rozdole

У суботу, 9 листопада, нам випала честь представляти нашу школу на завершальному етапі конкурсу знань про Польщу «Польща без таємниць» у Луцьку.

Відразу зазначимо, що ми дуже цим задоволені. Конкурс був організований на дуже високому рівні: проживання в добром готелі, смачна їжа і дружня атмосфера серед учасників та вихователів.

Увесь конкурс був поділений на два етапи: спочатку в письмовій формі, а потім, після перевірки й оголошення результатів, 10 учнів перейшли на другий етап – в усній формі. Хочемо відзначити, що запитання були дуже конкретні і зрозумілі. Вони стосувалися літератури, образотворчого мистецтва, історії, географії Польщі. Саме це ми і вивчаємо в нашій школі. Звичайно, ми прочитали декілька книг про Польщу. Внаслідок цього в «нелегкому бою» з іншими учасниками конкурсу ми здобули друге і третє місце. Конкурсантів було чимало – 30 осіб із різних частин України. Тепер із радістю очікуємо поїздки до Польщі, щоб іще краще вивчити культуру, оглянути пам'ятки архітектури і просто відпочити з новими друзями.

Цей конкурс справді поглибив наше зацікавлення «всім, що становить Польщу». У нас була нагода познайомитися з новими людьми, які так, як і ми, вивчають польську мову. Дякуємо Товариству польської культури на Волині ім. Еви Фелінської за те, воно що надало нам можливість взяти участь у конкурсі. Сподіваємося, що учні нашої школи зможуть взяти участь у конкурсі в наступні роки.

Людмила САЄНКО, Тетяна ТЕРЕШКЕВИЧ, Діана МАТВІВ, учениці Культурно-освітнього центру ім. Кароліни Лянцкоронської в Новому Роздолі

Łuck Луцьк

W 95 rocznicę Odzyskania przez Polskę Niepodległości w Stowarzyszeniu Kultury Polskiej na Wołyniu im. Ewy Felińskiej odbyła się skromna uroczystość, na której uczczono dzień 11 listopada.

Po odśpiewaniu «Pierwszej Brygady» – swoistego hymnu Niepodległej, członkowie Stowarzyszenia i zaproszeni goście mieli okazję obejrzeć krótki montaż artystyczny «Dla Niepodległej» w wykonaniu uczniów sobotnio-niedzielnej szkoły przygotowanego przez nauczycielkę języka polskiego Jadwigę Demczuk i wysłuchać pieśni patriotycznych w wykonaniu chóru «Luceoria» pod «batutą» kierownika artystycznego Anny Lewczenko.

Była to również okazja do refleksji i dyskusji, bowiem dzień ten, mimo iż w dzisiejszych czasach jest traktowany jako święto radości, jest też hołdem wdzięczności dla tych, którzy swoje życie poświęcili polskiej sprawie, a Bóg, Honor i Ojczyzna były dla nich najważniejsze. «Im to bowiem zawdzięczamy wolność, polską mowę w szkole, to że tylko z kart historii, poznajemy dziś niewolę».

Jadwiga Demczuk

У 95-ту річницю здобуття Польщею Незалежності у Товаристві польської культури на Волині ім. Еви Фелінської відбулася невеличка урочистість, на якій вшановано день 11 листопада.

Після виконання «Першої Бригади» – своєрідного гімну незалежної Польщі, члени Товариства і запрошені гості мали нагоду подивитися коротку мистецьку постановку «Для Незалежної» у виконанні учнів суботньо-недільної школи, яку підготувала викладачка польської мови Ядвіга Демчук, і послухати патріотичні пісні у виконанні хору «Luceoria» на чолі з художнім керівником Анною Левченко.

Урочистість стала також нагодою для роздумів та дискусій, оскільки цей день, попри те, що сьогодні він сприймається як свято радості, є також нагодою для вшанування та вдячності тим, хто присвятив своє життя польській справі та для котрих Бог, Честь і Вітчизна були найважливіші. «Бо саме їм ми завдячуємо свободу, польську мову в школі, те, що лише з карт історії, пізнаємо сьогодні неволю».

Ядвіга Демчук

Krzemieniec Кременець

Towarzystwo Odrodzenia Kultury Polskiej im. Juliusza Słowackiego w Krzemieńcu, łącząc się z wszystkimi Polakami w kraju i poza jego granicami, uroczysto świętowało 95 rocznicę odzyskania Niepodległości przez Polskę.

10 listopada, po mszy świętej w kościele katolickim pw. św. Stanisława Biskupa, odbyła się, w siedzibie Muzeum Juliusza Słowackiego, uroczysta akademія. W spotkaniu udział wzięli członkowie Towarzystwa, zarząd z Prezesem Janem Moroziem, na czele oraz goście: przedstawiciel Konsulatu Generalnego RP w Łucku – pan Krzysztof Sawicki, zastępca Przewodniczącego Administracji Rejonowej w Krzemieńcu – pan Taras Melnyczuk, Dyrektor Muzeum Juliusza Słowackiego – pani Tamara Sienina, Sędzia Sądu Miejskiego w Krzemieńcu – pan Eugeniusz Zemba z małżonką, artysta malarz z Tarnopola – pan Mikołaj Pazizin, a także sponsorzy Towarzystwa – państwo Nelia i Marian Kania. Parafię katolicką reprezentował ks. Mariusz Konopka.

Słowa powitania wygłosiła pani Jadwiga Gusławska, założycielka i zasłużona działaczka TOKP w Krzemieńcu.

W części artystycznej wzięli udział uczniowie polskiej szkoły, chór «Krzemieńskie Barwy» i zespół wokally taneczny «Burza».

To była wzruszająca podróż w przeszłość dla starszego pokolenia i jednocześnie ważna lekcja historii dla najmłodszych.

Urszula OBERDA

Товариство відродження польської культури ім. Юліуша Словацького в Кременці, єднаючись із усіма поляками в країні і поза її межами, урочисто відсвяткувало 95-ту річницю здобуття Польщею Незалежності.

10 листопада, після богослужіння в католицькому храмі св. Станіслава Бискупа, в музеї-садибі Юліуша Словацького було проведено урочисту академію. У зустрічі взяли участь члени Товариства, його управління на чолі з головою Яном Морозієм та гості: представник Генерального консульства РП у Луцьку Кишишtof Савіцький, заступник голови Кременецької районної адміністрації Тарас Мельничук, директор музею Юліуша Словацького Тамара Сеніна, суддя Кременецького міського суду Євгеній Зембра з дружиною, тернопільський художник Микола Пазинін та спонсори Товариства – подружжя Нелія і Мар'ян Каня. Католицьку парафію представляв о. Маріуш Конопка.

Із привітальним словом до присутніх звернулася Ядвіга Гуславська, засновниця і заслужений діяч Товариства відродження польської культури в Кременці.

Художню частину представляли учні польської школи, хор «Кременецькі барви» і вокально-танцювальний ансамбль «Буря».

Зустріч стала зворушливою мандрівкою в минуле для старшого покоління і водночас важливий урок з історії для наймолодших.

Уршула ОБЕРДА

Obchody Narodowego Dnia Niepodległości

Святкування Дня Незалежності Польщі

Równe Рівне

Pieśń «Gaude Mater Polonia» połączyła Polonię Równego i zaproszonych gości na świętowaniu 95 rocznicy odzyskania Niepodległości przez Polskę.

Późnym popołudniem 12 listopada 2013 r. w siedzibie Towarzystwa Kultury Polskiej im. W. S. Reymonta na Równie zebraли się zarówno członkowie Towarzystwa, jak też miłośnicy i krzewiciele polskości, by wspólnie przeżywać i obchodzić narodowe Święto Niepodległości Polski.

Uroczystość rozpoczęła się od wysłuchania hymnów państwowych Polski i Ukrainy, a także tytułowego «Gaude Mater Polonia».

Przybyłych gości serdecznie przywitał prezes Towarzystwa Kultury Polskiej – Władysław Bagiński, który jednocześnie nakreślił rys historyczny dróg Polski zmierzającej do odzyskania niepodległości.

Następnie odbyła się część artystyczna związana z obchodami Dnia Niepodległości w wykonaniu dzieci i młodzieży – słuchaczy szkoły języka polskiego, którą przygotowała Barbara Dziurkowska, nauczyciel języka polskiego skierowany do pracy na Ukrainie przez Ośrodek Rozwoju Polskiej Edukacji za Granicą z siedzibą w Warszawie.

Neoecenioną pomoc do oprawy artystycznej uroczystości wniósł chór «Przyjaźń» wykonując pod znakomitą dyrygenturą pieśni legionowe i patriotyczne.

Barbara DZIURKOWSKA

Pieśń «Gaude Mater Polonia» połączyła Polonię Równego i zaproszonych gości na świętowaniu 95-jej rocznicy odzyskania Niepodległości przez Polskę.

Uweczeri 12 listopada 2013 roku w Towarzystwie polskiej kultury im. Władysława Reymonta na Równie zebraли się jak członkowie Towarzystwa, tak i przyjaciele ta proповідники польськості, щоб спільно пережити та відсвяткувати національне Свято Незалежності Польщі.

Урочистість розпочалася виконанням державних гімнів Польщі та України, а також пісні «Gaude Mater Polonia».

Присутніх гостей щиро привітав голова Товариства польської культури Владислав Багінський, який водночас пригадав історичний шлях Польщі до здобуття незалежності.

Потім відбулася мистецька частина, пов'язана з відзначенням Дня Незалежності. Перед присутніми виступили діти та молодь – слухачі школи польської мови. Виступ підготувала Барбара Дзюрковська, вчитель польської мови, направлена на роботу в Україні Центром розвитку польської освіти за кордоном (Варшава).

Неоціненну допомогу в підготовці мистецького виступу протягом урочистості надав хор «Приязнь», який виконав легіонерські та патріотичні пісні.

Барбара ДЗЮРКОВСКА

Kowel Ковель

95 rocznicę odzyskania przez Polskę Niepodległości członkowie Towarzystwa Kultury Polskiej w Kowlu świętowali 16 listopada w Sali Centrum Kulturalno-Oświatowego przy ulicy Niezależności.

Spotkanie Polaków z Ukrainy i Polski zaszczycili swoją obecnością Konsul Generalny RP w Łucku pani Beata Brzywczy, zastępca mera Kowla pan Igor Prokopi, Nadbuzzańskie Stowarzyszenie Miłośników Gminy Dubienka, Stowarzyszenie Kresy – Pamięć i Przyszłość z Chełma.

Uczniowie Szkoły Polskiej, których przygotował nauczyciel Wiesław Pisarski, przedstawili krótką historię niewoli Polaków i drogi odzyskania niepodległości, zaśpiewali pieśni legionowe i patriotyczne oraz recytowali wiersze mówiące o walce, Ojczyźnie, wolności i patriotyzmie.

Pan Igor Prokopi złożył najlepsze życzenia Polakom i wręczył kwiaty na ręce p. Konsul Beacie Brzywczy. Przedstawiciele towarzystw i goście podziękowali za możliwość wspólnego śpiewania i słuchania pięknej polskiej poezji.

Wiesław PISARSKI

95-річчя Незалежності Польщі члени Товариства польської культури в Ковелі святкували 16 листопада в Культурно-освітньому центрі по вул. Незалежності.

На зустріч із поляками з України та Польщі прибули Генеральний консул РП у Луцьку Беата Бживчи, заступник мера Ковеля Ігор Прокопів, Надбужанське товариство любителів гміни Дубенка, Товариство «Креси – пам'ять і майбутнє» з Холма.

Учні польської школи під керівництвом Веслава Пісарського представили коротку історію неволі поляків і та історію боротьби за незалежність, заспівали пісні легіонів і патріотичні пісні, розповіли вірші про боротьбу, Вітчизну, свободу і патріотизм.

Ігор Прокопів звернувся до поляків із привітаннями і вручив квіти Генеральному консулу Беаті Бживчи. Представники товариств і гості подякували за можливість спільно виконати польські пісні та послухати польську поезію.

Веслав ПІСАРСЬКИЙ

Wielki zapomniany Великий забутий

Późną jesienią, kiedy żyjemy jakby trochę wolniej, warto zadumać się nad twórczością zapomnianych poetów. 14 listopada minęła 135 rocznica urodzin poety, tłumacza i eseisty Leopolda Staffa.

Пізньою осінню, коли ми живемо ніби трохи повільніше, варто задуматися над творчістю забутих поетів. 14 листопада минула 135-та річниця від дня народження поета, перекладача та есеїста Леопольда Стаффа.

Ostatnio, słuchałam Staffa w wykonaniu Stana Borysa, który oprócz tego, że jest świetnym piosenkarzem, sam jest poetą i jak nikt inny, potrafił w fenomenalny sposób wyśpiewać jeden z najpiękniejszych jego wierszy «Kochać i tracić»: *Kochać i tracić, pragnąć i żałować, / Padać boleśnie i znów się podnosić, (...) / Oto jest życie: nic, a jakże dosyć... / Zbiegać za jednym klejnotem pustynie, / Iść w toń za perłą o cudu urodzie, / Ażeby po nas zostały jedynie / Ślady na piasku i kręgi na wodzie.*

Kim był autor tych słów? Urodził się 14 listopada 1878 r. we Lwowie. Beata Obertyńska pisała o nim tak: «Wiedziało się o nim tyle tylko, że jego ojciec, a potem owdowiła matka, mieli we Lwowie cukiernię. I to wszystko. Przychodził i był, lubili go wszyscy».

Leopold Staff ukończył V Gimnazjum Klasyczne we Lwowie, później studiował na Uniwersytecie Lwowskim. Miał wszechstronne zainteresowania, ale warto podkreślić, że «już jako dziecko namiętnie czytał wszystko, co tylko znalazł w rodzinnym domu. No, i to także, co zdołał wypożyczyć u sąsiadów i znajomych». Fascynowała go twórczość Kraszewskiego, Mickiewicza i Szekspira, których spore fragmenty znał na pamięć. Pozostawał pod wielkim wrażeniem «Pana Tadeusza» i pragnął pisać tak, jak nasz wieszcz narodowy. W 1934 roku, podczas odczytu w Polskiej Akademii Literatury, wspominał swój młodzienny zapal: «Nie wiadomo, jak i kiedy pół książki, jeżeli nie więcej, umiało się na pamięć, i to na wrywki. Co więcej, rymy i rytmy zaczęły kusić do myśli tak zuchwałej, że niemal bluźnierczej: a gdyby tak samemu spróbować takich rymów i rytmów, które teraz zdawały się takie łatwe i proste.»

Jego debiutancki tomik «Sny o potędze» (1901r.) stał się wydarzeniem kulturalnym. Stanisław Lam w książce «Życie wśród wielu» zrelacjonował tamten tak ważny dla literatury polskiej czas: «(...) wstępny bojem zdobył

wszystko: rozgłos, czytelników, teatr i krytykę. Granatowe tomiki ze srebrnym nadrukiem, ukazujące się nakładem Połanieckiego, widziało się w szkole, na uniwersytecie, w domach prywatnych, w wypożyczalniach stale były w czytaniu (...)». Z kolei «Dzień duszy» (1903r.) zawierał prawdziwe sylabotoniczne arcydzieło, obrazujące melancholijny nastrój jesieni «Deszcz jesienny»: *O szyby deszcz dzwoni, deszcz dzwoni jesienny / I pluszcze jednaki, miarowy, niezmienny, / Dżdżu krople padają i tłuką w me okno... / Jęk szklany... płacz szklany... a szyby w mgłę mokną / I światła szarego blask sączy się senny... / O szyby deszcz dzwoni, deszcz dzwoni jesienny...*

Filozofia poety, złożona z wielu, czasem bardzo odmiennych elementów, bo w takich czasach przyszło mu żyć, uwidacznia się jasno i konsekwentnie w całej jego twórczości. Jak pisze Jerzy Kwiatkowski, Staff jest współtwórcą paru okresów literackich chętnie przez historyków literatury zwanych epokami. Twórczość poetycką rozpoczął w okresie Młodej Polski, a pod wpływem postaci św. Franciszka z Asyżu, stworzył w swojej poezji model człowieka pięknego, dobrego, radosnego i zarazemającego rolę cierpienia. To oczywiście duże uproszczenie, ale warto wejrzeć w trochę zapomnianą poezję Staffa, aby zrozumieć, że jego bohater literacki w konsekwencji dążył do harmonii ze światem i samym sobą, do czego dążymy i my w XXI wieku. Kiedy wybuchła II wojna światowa, poeta bardzo bolał nad destrukcją ustabilizowanego świata wartości. Nastroje katastroficzne w jego wojennej poezji przezwyciężyła jednak ostatecznie wiara. Zmarł 31 maja 1957 r. w Skażysku-Kamiennym, pochowany zaś został w Alei Zasłużonych na Powązkach w Warszawie, gdzie nad surowym kamiennym grobem umieszczono płytę ze skromnym napisem: Leopold Staff – Poeta.

Jadwiga DEMCZUK

Нещодавно я слухала Стаффа у виконанні Стана Бориса, який, окрім того, що є чудовим виконавцем, сам є поетом і як ніхто інший зумів феноменально заспівати один із найгарніших його віршів «Кохати і втрачати»: *«Кохати і втрачати, прагнути і шкодувати, / Падати з боєм і знову вставати, (...) / Ось воно, життя – нічого, а вже й досить... / Оббігти за одним скарбом пустелі, / Йти у глибини за перлиною, що гарна, мов диво, / Щоб після нас залишилися лиш тільки / Сліди на піску і круги на воді».*

Ким був автор цих слів? Народився 14 листопада 1878 року у Львові. Беата Обертінська писала про нього так: «Про нього знали лише те, що його батько, а потім мати-вдова, мали у Львові цукерню. І це все. Приходив і був, усі його любили».

Леопольд Стафф закінчив V Класичну гімназію у Львові, потім вчився у Львівському університеті. У нього були багатосторонні зацікавлення, але варто підкреслити, що «вже як дитина пристрасно читав усе, що знайшов у батьківському домі. І також усе, що зміг позичити в сусідів і знайомих». Він захоплювався творчістю Крашевського, Міцкевича і Шекспіра, великі фрагменти їх творів знав напам'ять. Лишався під великим враженням від «Пана Тадеуша» і прагнув писати так, як наш народний пророк. У 1934 році, під час читань у Польській академії літератури, Леопольд Стафф згадував свій молодечий запал: «Не відомо, як і коли півкишки, якщо й не більше, я вже знав напам'ять, і то одразу. Більше того, ритми і рими почали спокушати до настільки зухвалі думки, що вона видавалася майже блюзнірством: а якщо так самому спробувати тих рим і ритмів, які тепер здаються такими простими і легкими».

Його дебютна збірка «Сни про могутність» («Sny o potędze», 1901 r.) стала культурною подією. Станіслав Лем у книзі «Життя серед багатьох» згадував той такий важливий для

польської літератури період: «(...) вступним боем здобув усе: розголос, читачів, театр і критику. Темно-сині книги зі срібним друком, що побачили світ у видавництві Поланецького, можна було побачити у школі, в університеті, у приватних будинках, у бібліотеках. Їх постійно читали (...)». У свою чергу до «Дня душі» («Dzień duszy», 1903 r.) увійшов справжній силаботонічний шедевр «Осінній дощ», що показував меланхолійний настрій осені: *По шибках дощ дзвенить, дощ дзвенить осінній / І хлопоче так само, помірний, незмінний, / Дощу краплі б'ють у вікно моє рівно... / Скляний зойк і плач... у мгли шибкам так зимно / І сочиться сірого світла блиск сонний... / По шибках дощ дзвенить, дощ дзвенить осінній...*

Філософія поета, що складається з багатьох, часом дуже різних елементів, тому що в такий період він мусив жити, виразно і послідовно прослідковується в усій його творчості. Як пише Єжи Квятковскі, Стафф є співавтором кількох літературних періодів, які історики літератури охоче називають епохами. Поетичну творчість він розпочав у період Молодого Польщі, а під впливом постаті св. Франциска з Асича створив у своїй поезії модель прекрасної, доброї й радісної людини, яка водночас знає, що таке страждання. Це, звичайно, велике спрощення, але варто заглянути у дещо забуту поезію Стаффа, щоб зрозуміти, що його літературний герой послідовно прагнув гармонії зі світом і самим собою, до чого прагнемо і ми, у XXI столітті. Коли розпочалася Друга світова війна, поет дуже вболівав над руйнуванням стабілізованого світу цінностей. Над катастрофічними настроями у його військовій поезії в результаті все-таки перемогла віра. Леопольд Стафф помер 31 травня 1957 року у Скаржиску-Каменній, похований був на Алеї Заслужених на Повонзках у Варшаві, де над строгим кам'яним пам'ятником розташовано плиту зі скромним написом: Леопольд Стафф – Поет.

Ядвіґа ДЕМЧУК

Оголошення Ogłoszenie

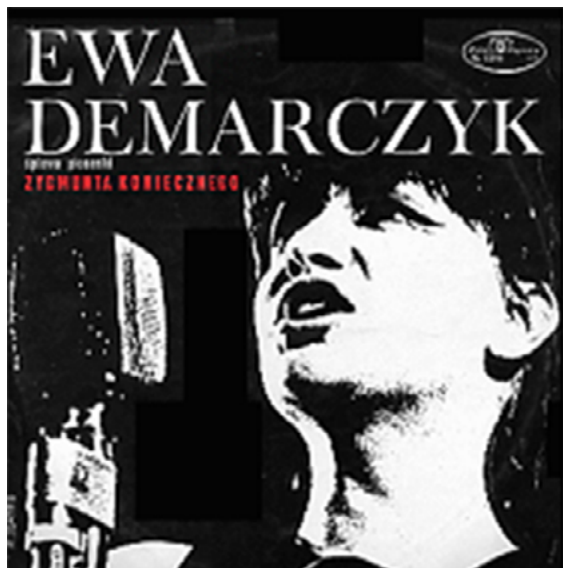
Генеральне консульство Республіки Польща в Луцьку запрошує на презентацію українського перекладу книги історика **Ґжеґожа Мотики** „Від волинської різанини до операції «Вісла»”, однієї з найвідоміших книжок, що присвячена польсько-українському конфлікту 1940-х років.

Презентація книги відбудеться за участю автора.

24 листопада 2013 року
о 17.00 год.

ресторан „Ring”
проспект Волі 49, Луцьк

*Ty przychodzisz jak noc majowa,
biała noc, uśpiona w jaśminie,
i jaśminem pachną twoje słowa,
i księżycem sen srebrny płynie,*

*пłyniesz cicha przez noce bezsenne
- cichą nocą tak liście szeleszczą-
szepcesz sny, szepcesz słowa tajemne,
w słowach cichych skąpana jak w
deszczu...*

W. Broniewski

KONKURS POEZJI ŚPIEWANEJ «Śpiewajmy polską poezję»

1. Konkurs odbędzie się 7 grudnia, w sobotę 2013 w Kowlu.
2. Początek konkursu o godzinie 13.00.
3. Miejsce konkursu: Szkoła Ogólnokształc. nr 11, ul. Zawodska 31 (вул. Заводська 31).
4. W konkursie mogą wystąpić soliści i zespoły amatorskie z Ukrainy i Polski.
5. Uczestnicy prezentują wybrane piosenki do tekstów poetów polskich (maksimum 3).
6. W konkursie uczestnicy mogą grać na swoich instrumentach, mogą też posłużyć się nagrany podkładem na płycie.
7. W konkursie nie ma ograniczeń wiekowych, nie ma ograniczeń ilości występujących zespołów z danego rejonu lub delegowanego przez daną instytucję.
8. Zgłoszenie należy przesłać na adres mailowy n_baletska@yahoo.com, lub w.pisarski@interia.pl do 20 listopada 2013 r.
9. Organizatorzy powołają Jury, które

przyzna nagrody i wyróżnienia.

10. Wszyscy uczestnicy otrzymują dyplomy uczestnictwa.

11. Wszyscy zainteresowani konkursem mogą pisać na powyższe e-maile i telefonować pod numery: p. Natalia Balecka 096 9424450, p. Wiesław Pisarski 093 2058844, 0681402294.

12. Organizatorzy zapewniają zwrot kosztów podróży i obiad.

13. Polecamy takich wykonawców poezji jak Marek Grechuta, Czesław Niemen, Ewa Demarczyk, Grzegorz Turnau, Jacek Kaczmarski, Artur Andrus, Antonina Krzysztol, Jan Wolek, Magda Umer, Leszek Długosz i wielu, wielu innych. Czekamy też na śpiewanie wybranych przez siebie polskich wierszy do własnej muzyki!!! Pełna lista wykonawców pod linkiem: http://pl.wikipedia.org/wiki/Kategoria:Polscy_wykonawcy_poezji_%C5%9Bpiewanej

Listopadowe inicjatywy ukraińskie w Lublinie

Листопадові українські ініціативи в Любліні

Projekt „Study Tours to Poland”

Na projekt składają się wizyty studyjne w Polsce, organizowane cyklicznie dla studentów z Europy Wschodniej. W listopadzie, po raz drugi w tym roku, młodzież z Ukrainy, Białorusi i Mołdawii odwiedziła Lublin i inne polskie miasta, by poznać specyfikę funkcjonowania Polski. Program trwającego kilkanaście dni projektu przewidywał wizyty w instytucjach (Parlament Rzeczypospolitej Polskiej, Urząd Miasta Lublin czy Urząd Wojewódzki), wyjazd do Warszawy, zwiedzanie muzeów i miejscowości turystycznych (np. Nałęczów pod Lublinem), spotkania z polskimi studentami na ich macierzystych uczelniach (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej, Katolicki Uniwersytet Lubelski), zajęcia warsztatowe z trenerami, wykłady na temat polskiej demokracji i samorządu terytorialnego oraz wiele innych atrakcji. Językiem roboczym wyjazdu był rosyjski, natomiast uczestnikom przez cały czas towarzyszył tłumacz. Studenci wykazywali duże zainteresowanie i zafascynowanie Polską a w czasie podsumowania wizyty, wykazywali zadowolenie z uczestnictwa w projekcie. Nieznani sobie dotąd młodzi ludzie, pochodzący z różnych miast i państw, niezwykle się ze sobą żyli. Kolejne edycje Study Tours to Poland przed nami, więcej informacji znajduje się na stronie: <http://www.studytours.pl/>

Konferencja na Wydziale Politologii Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej pt. „Stosunki polsko-ukraińskie 1991 – 2013. Próba bilansu”

W przededniu szczytu Partnerstwa Wschodniego w Wilnie, który odbędzie się w dniach 28-29 listopada 2013 roku, naukowcy, dyplomaci i politycy z Polski i Ukrainy podjęli się próby dokonania oceny stosunków między tymi dwoma państwami. W konferencji udział wzięli: ambasador Ukrainy w Polsce, Markijan Malskiy, ambasador Polski na Ukrainie, Henryk Litwin, eurodeputowany, Paweł Zalewski wielu znakomitych profesorów, między innymi z UMCS, Polskiej Akademii Nauk, Narodowego Uniwersytetu im. Iwana Franki w Lwowie czy Narodowego Uniwersytetu Przykarpacciego im. Wasyła Stefanyka w Ivano-Frankiwsku. Debatowano na tematy historii, współpracy politycznej i gospodarczej, ewentualnym stowarzyszeniu Ukrainy z UE, mediach oraz bezpieczeństwie. Co ciekawe, prawie wszyscy prelegenci wskazywali na dobre relacje Polski i Ukrainy, o które należy dbać i nadal je rozwijać. Ambasador Ukrainy w Polsce spotkał się ze studentami ukraińskimi, studiującymi w Polsce, by złożyć im życzenia z okazji Dnia Studenta i porozmawiać o warunkach pobytu w kraju nad Wisłą.

Festiwal „Ukraina w centrum Lublina”

Tegoroczna edycja festiwalu, choć skromniejsza, niż poprzednie, okazała się wielkim sukcesem. Na wydarzeniach organizowanych w ramach „Ukrainy w centrum Lublina” pojawiali się licznie nie tylko pasjonaci tego państwa, lecz także inne osoby. W szkołach odbyły się lekcje wiedzy i konkursy o Ukrainie, w instytucjach kultury i miejscach życia społecznego – koncerty, debaty, warsztaty, przedstawienia i spotkania. Do największych atrakcji można zaliczyć: niezwykle żywiołowy koncert łuckiego zespołu Flyzzza, warsztaty robienia biżuterii, spotkania na temat literatury ukraińskiej, przedstawienie teatru „Harmyder” pt. „Senat szaleńców” oraz premierę filmu pt. „Wybaczyć wszelkie zło” (reżyser: Grzegorz Linkowski), mówiącego o pojednaniu polsko-ukraińskim.

Agnieszka BADER

Pierwsza połowa listopada w Lublinie upłynęła pod znakiem trzech inicjatyw kulturalnych, społecznych i naukowych ściśle związanych z Ukrainą.

Kozi Gród (legendarna nazwa Lublina), jako miasto partnerskie kilku miast z za swojej wschodniej granicy (w tym Łucka oraz Lwowa) wykazuje szczególną chęć i aktywność w organizacji tego typu przedsięwzięć. Miłośnicy państwa ze stolicą w Kijowie nie mogli się nudzić w ostatnich dniach. Co ciekawe, wszystkie wydarzenia odbyły się w podobnym czasie.

Перша половина листопада в Любліні була позначена трьома культурними, громадськими та науковими ініціативами, пов'язаними з Україною.

Козиний Град (легендарна назва Любліна) як місто-побратим декількох міст на східному кордоні (зокрема, Луцька і Львова) виявляє особливе зацікавлення та активність в організації таких заходів. Ті, хто любить державу, столицею якої є Київ, останніми днями мали чим зайнятися. І, що цікаво, всі події відбувалися приблизно в один і той же час.

Проект «Study Tours to Poland»

Проект полягає у проведенні навчальних візитів до Польщі, які регулярно організовуються для студентів зі Східної Європи. У листопаді, вже вдруге в цьому році, молодь з України, Білорусі та Молдови відвідала Люблін та інші польські міста, щоб познайомитися зі специфікою функціонування Польщі. Програма проекту, який тривав кільканадцять днів, передбачала відвідання різних інституцій (парламенту Республіки Польща, Люблінської міської ради чи Воеводської адміністрації), поїздки до Варшави, відвідання музеїв і туристичних місць (наприклад, Наленчова, що неподалік Любліна), зустрічі з польськими студентами в їхніх навчальних закладах (Університет Марії Склодовської-Кюрі, Люблінський католицький університет), майстер-класи з тренерами, лекції про польську демократію і територіальне самоврядування, а також багато інших акцій. Робочою мовою подорожі була російська, але з учасниками програми постійно перебував перекладач. Студенти дуже цікавилися і захоплювалися Польщею, а під час підведення підсумків подорожі висловлювали задоволення і участю в цьому проекті. Молоді, раніше незнайомі між собою люди, які походять з різних міст і держав, здружилися під час перебування в Польщі. На черзі наступний етап «Study Tours to Poland». Більше інформації можна дізнатися на сторінці: <http://www.studytours.pl/>

Конференція на факультеті політології Університету Марії Склодовської-Кюрі «Польсько-українські відносини 1991 – 2013. Спроба підсумування»

Напередодні саміту Східного Партнерства у Вільнюсі, який відбудеться 28-29 листопада 2013 року, науковці, дипломати і політики з Польщі та України зробили спробу оцінити відносини між цими двома державами. У конференції взяли участь: Посол України в Польщі Маркіян Мальський, Посол Польщі в Україні Генрик Літвін, евродепутат Павло Залевський, багато відомих професорів, зокрема, з Університету Марії Склодовської-Кюрі, Польської академії наук, Львівського національного університету ім. Івана Франка, Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника. У ході конференції відбулися диспути на теми історії, політичного й економічного співробітництва, можливої асоціації України з ЄС, засобів масової інформації та безпеки. Цікаве те, що майже всі доповідачі вказували на добрі стосунки між Польщею та Україною, про які потрібно dbати і розвивати їх надалі. Посол України в Польщі зустрівся з українськими студентами, що навчаються в польських вищих навчальних закладах, щоб привітати їх із Днем студента і порозмовляти про умови перебування у країні над Віслою.

Фестиваль «Україна в центрі Любліна»

Цьогорічний фестиваль, хоч і був скромнішим, ніж попередні фестивалі, виявився дуже успішним. У заходах, організованих у рамках «України в центрі Любліна», брали участь не лише особи, які захоплюються і цікавляться Україною. У школах відбулися уроки знань і конкурси про Україну, в культурних й громадських закладах організовано концерти, дискусії, майстер-класи, зустрічі і вистави. До найцікавіших заходів фестивалю можна віднести надзвичайно емоційний концерт луцького гурту «Flyzzza», майстер-клас із виготовлення біжутерії, зустрічі, присвячені українській літературі, виставу театру «Гармидер» під назвою «Сенат шаленців» та прем'єру фільму «Вибачити всіляке зло» (режисер Гжегож Лінковський), в якому йдеться про польсько-українське примирення.

Агнешка БОНДЕР

День Студента po polsku

17 listopada na Ukrainie jest obchodzony Dzień Studenta. W Polsce studiuje około sześć tysięcy studentów z państwa ze stolicą w Kijowie, co stanowi najliczniejszą grupę obcokrajowców na polskich uczelniach. Z tej okazji zapytałam kilku znajomych Ukraińców, którzy uczą się w Polsce, jak im upływa okres zdobywania wiedzy za granicą, co ich skłoniło do podjęcia tej decyzji, jakie przeszkody napotykają i co im się najbardziej podoba. Nie wszyscy z moich rozmówców chcieli ujawniać swoje dane osobowe, więc niektóre imiona studentów zostały zmienione.

Ksiousza z Łucka, rok zerowy w Rzeszowie:
Bardzo mi się podobają studia w Polsce, ponieważ są one przyjemnym połączeniem teorii i praktyki. Studiujemy, ale wykładowcy nie zapominają o potrzebie praktycznego zastosowania naszej wiedzy. Ciekawie spędzam czas na wykładach i po nich, bo tutaj jest wiele możliwości rozrywki. Na początku było trochę trudno przyzwyczać się do ciągłego słuchania języka polskiego, ale to minęło po pierwszym tygodniu pobytu w Polsce. Jestem naprawdę zadowolona ze wszystkiego, z czym tutaj się zetknęłam: z ludzi, języka i kultury.

Anastazja, Wiktoria i Alina, studentki UMCS w Lublinie

Wielkim problemem jest dla nas używanie przez wykładowców na uczelni specjalistycznego języka polskiego. Jednak z mówieniem i rozumieniem w codziennych sytuacjach nie mamy problemu. Bardzo podoba nam się miasto, ciekawe możliwości spędzania wolnego czasu i system edukacji. Nie każda z nas chciała studiować w Lublinie, brałyśmy pod uwagę także Kraków i Warszawę, jednak stanęło na UMCS-ie. Trochę przerażają nas koszty mieszkania w akademiku, tutaj płacimy ok. 300 zł, na Ukrainie – ok. 300 hrywien! Jednak warunki życia są lepsze niż w naszym państwie. Problemem, który również zauważamy, to gorsze traktowanie Ukraińców przez niektórych Polaków. Nie wiemy, z czego to wynika, zapewne z niewielkiej wiedzy na temat naszego kraju.

Polina z Charkowa, 20 lat, studiuje II rok architektury wewnątrz na ASP w Krakowie:

Odkąd przyjechałam do Polski, zaczęło się dziać coś fantastycznego! Jestem pochodzenia polskiego. Chociaż w mojej rodzinie mówi się raczej po rosyjsku, jestem wychowana jako Polka. Powrót do historycznej Ojczyzny od zawsze był dla mnie ideą fiks i wielkim marzeniem. Jednak przez długi czas wyjazd do Polski wydawał się niemożliwym do zrealizowania. Uczyłam się polskiego, najpierw z piosenek, bajek, filmów i wierszyków, a później już bardziej systematycznie w Stowarzyszeniu Kultury Polskiej w Charkowie. Jednocześnie zaczęłam studia architektoniczne na Ukrainie, ale wciąż szukałam jakiegokolwiek możliwości, by wyjechać i studiować w Polsce. Pukajcie, a Wam otworzą! Udało się! i to bardzo spontanicznie! W tydzień musiałam całkowicie zmienić swoje życie, rzucić studia, zostawić przyjaciół i rodzinę i ... jechać do krainy marzeń. Przynajmniej wtedy tak mi się wydawało. Nie od razu trafiłam do bajecznego Krakowa, lecz zostałam skierowana do Łodzi na rok zerowy. W sumie to dobrze się złożyło, wcale nie żałuję takiego obrotu spraw. To był czas na adaptację, szukanie siebie i innych. Gdy jeszcze mieszkalam w Charkowie, dużo ciekawych informacji słyszałam o Krakowskiej ASP i miałam zamiar właśnie tam studiować. Marzenia się spełniają - to fakt! Teraz jestem naprawdę szczęśliwa! Czuję się swojsko w Polsce, a w Krakowie cały czas jestem pod wpływem ekstazy estetycznej. Moje życie studenckie jest rozmaite i kolorowe, a to za sprawą fantastycznych ludzi, ciekawych wydarzeń kulturalnych oraz innych możliwości rozwoju. A może to wszystko to tylko sen? W takim razie nie chciałabym się obudzić. Mam nadzieję, że przydam się swojej historycznej Ojczyźnie, chciałabym bardzo zostać tu, gdyż już nie wyobrażam sobie życia gdzie indziej.

Dima ze Lwowa, 22 lata, Warszawa:

Jestem już na ostatnim roku studiów, więc jeśli pytasz mnie, dlaczego Polska, usiłuję sobie przypomnieć, co mną kierowało w dokonaniu tego wyboru ponad pięć lat temu. Na pewno położenie Waszego państwa, wszak

jest to już terytorium Unii Europejskiej. Poza tym Zachód zawsze jest atrakcyjniejszy dla Ukraińców, zresztą dla Polaków też. Bardzo wielu moich znajomych z Ukrainy studiuje w Warszawie i innych polskich miastach, niestety oni często myślą, że u Was jest lepiej z pracą i od razu po studiach znajdą zatrudnienie. Też tak myślałem, jednak po kilku latach poznałem rzeczywistość. Ogólne wrażenie o Polsce? Bardzo mi się podoba! Studiuję stosunki międzynarodowe i skupiam się na relacjach między naszymi państwami, a te, moim zdaniem, są coraz lepsze. Jednak bardzo mi się nie podoba

pojęcie wielu Polaków, którzy uważają, że Lwów jest nadal polski i powinien wrócić w granice Waszego państwa. Oczywiście znam historię i wiem, że w przeszłości moje miasto wchodziło w skład Rzeczypospolitej, jednak czasy się zmieniły i pora się z tym pogodzić. Czy Niemcy upominają się w ten sposób o np. Wrocław? Poza tym niektórzy z moich znajomych wypominają Ukraińcom kulturowanie pamięci Stepana Bandery. No cóż, my nie ingerujemy w bohaterów narodowych Polski, choć nie wszyscy byli w porządku wobec nas. Niemniej jednak te niesnaski historyczne nie przysłaniają mi ogromnego uroku Polski i jej mieszkańców. Nie planuję tu zostać na zawsze, gdyż jestem Ukraińcem i chcę pracować dla swojej Ojczyzny, jednak będę wspominać z sentymentem okres studiów w Warszawie.

Ania, Ira i Wika z Chmielnickiego, studentki UMCS w Lublinie:

Najtrudniej jest na zajęciach, gdzie wykładowcy posługują się specjalistycznym słownictwem, musimy się skupić, by wszystko zrozumieć, a materiału jest bardzo dużo. Polacy są bardzo uprzejmi i pomocni, jednak niektórzy mają wrogi stosunek do Ukraińców, co nas martwi. Wydaje nam się, że Lublin jest bardzo podobny do Lwowa, jednak koszty życia są niższe niż na Ukrainie. Co jeszcze jest dla nas problemem? Na pewno daleka droga do domu (ok. 500 km) i ogromna tęsknota za rodziną. W Polsce zaskoczył nas fakt, iż Polacy tak późno, w porównaniu z Ukraińcami, kończą szkołę i zaczynają studia. Jesteśmy na pierwszym roku i mamy po 17 lat, natomiast nasi polscy koledzy - 19 lub 20.

Rozmawiała Agnieszka BADER

День студента по-польски

17 листопада в Україні відзначається День студента. У Польщі навчається близько шести тисяч українських студентів, вони є найбільшою групою іноземців у польських вищих навчальних закладах. У зв'язку з цим я запитала кількох знайомих українців, які вчать в Польщі, як вони здобувають освіту за кордоном, що схилюло їх до такого рішення, з якими перешкодами стикаються і що їм найбільше подобається. Не всі мої співрозмовники хотіли поширювати свої особисті дані, тому деякі імена студентів були змінені.

Ксюша з Луцька, нульовий (підготовчий) курс у Жешові:

Мені дуже подобається навчання в Польщі, тому що це вдале поєднання теорії і практики. Ми вчимося, але викладачі не забувають про необхідність практичного застосування наших знань. Цікаво проводимо час на лекціях і після них, тому що тут є багато можливостей для розваг. Спочатку було трохи важко звикнути до того, що постійно чуєш польську мову, але це минуло після першого тижня перебування в Польщі. Я дійсно задоволена всім, із чим тут зустрічаюсь: людьми, мовою, культурою.

день я повинна була повністю змінити своє життя, кинути навчання, залишити друзів та родину... і їхати до країни мрій. Принаймні тоді мені так здавалося. Я не одразу потрапила до легендарного Кракова, тому що отримала направлення до Лодзі на нульовий курс. У цілому, добре, що так сталося, не шкодує про такий поворот подій. Це був час для адаптації, пошуку себе та знайомства з іншими. Коли я ще жила в Харкові, чула багато цікавого про Краківську академію мистецтв і власне там хотіла вчитися. Мрії збуваються – це факт! Зараз я дуже щаслива! Я почуваюся в Польщі, як удома, а в Кракові весь час перебуваю під впливом естетичного екстазу. Мое студентське життя різноманітне й кольорове, це пов'язано з фантастичними людьми, цікавими культурними заходами, а також можливостями для розвитку. А, може, це все лише сон? У такому випадку я б не хотіла прокидатися. Сподіваюся, що буду корисною для своєї історичної Батьківщини. Я би дійсно хотіла лишитися тут, тому що не уявляю собі життя в іншому місці.

Діма зі Львова, 22 роки, Варшава:

Зараз я вже на останньому курсі, і, коли ти питаєш, чому я обрав Польщу, я намагаюся пригадати, що схилюло мене до такого рішення більше п'яти років тому. Звичайно, розташування Вашої країни, адже це все-таки територія Європейського Союзу. Більше того, Захід завжди приваблював українців, зрештою, поляків також. Багато моїх знайомих з України навчається у Варшаві та інших польських містах, але вони, на жаль, часто думають, що в Польщі краща ситуація з працевлаштуванням і відразу після навчання вони знайдуть роботу. Я теж так думав, але за кілька років познайомився з реальністю. Загальні враження від Польщі? Мені тут дуже подобається! Я вивчаю міжнародні відносини і зосереджуюся на стосунках між нашими країнами, які, на мій погляд, стануть все кращими. Але мені дуже не подобається підхід багатьох поляків, які вважають, що Львів досі польський і повинен повернутися в межі Вашої країни. Звичайно, я знаю історію, і знаю, що в минулому моє місто належало до Речі Посполитої, але часи змінилися і прийшов час змиритися з цим. Чи Німеччина таким чином згадує, наприклад, про Вроцлав? Крім того, дехто з моїх знайомих докоряє українцям за культивування пам'яті про Степана Бандеру. Що ж, ми не втручаємося в питання національних героїв Польщі, хоча не всі були прихильні до нас. Проте ці історичні непорозуміння не заважають мені оцінити неймовірну красу Польщі та її жителів. Я не планую залишитися тут назавжди, тому що я українець і хочу працювати на благо своєї Батьківщини, але навчання у Варшаві буду згадувати з ностальгією.

Анастасія, Вікторія та Аліна, студентки Університету Марії Склодовської-Кюри в Любліні:

Великою проблемою для нас є використання викладачами університету фахової польської мови. Проте, з розмовами та розумінням у повсякденних ситуаціях у нас не виникає труднощів. Нам дуже подобається місто, цікаві можливості для відпочинку і система освіти. Не кожна з нас хотіла вчитися в Любліні, ми брали до уваги Краків і Варшаву, але остаточно зупинилися на УМСК. Нас трохи лякає вартість проживання в гуртожитку, тут ми платимо близько 300 злотих, в Україні це коштувало би близько 300 гривень! Проте умови життя тут кращі, ніж у нашій країні. Проблема, яку ми також помічаємо, – це гірше ставлення деяких поляків до українців. Ми не знаємо, звідки це взялося, можливо, це пов'язано з тим, що вони мало знають нашу країну.

Поліна з Харкова, 20 років, студентка другого курсу Академії мистецтв у Кракові, спеціальність проектування інтер'єру

Відколи я приїхала до Польщі, почало відбуватися щось фантастичне! Я маю польське походження. Хоча в моїй родині ми, як правило, розмовляємо російською мовою, я була вихована як полька. Повернення на історичну Батьківщину завжди було для мене ідеєю фікс, великою мрією. Проте протягом довгого часу виїзд до Польщі здавався неможливим. Я вивчала польську: спершу з пісень, казок, фільмів і віршиків, а пізніше вже більш систематично у Товаристві польської культури в Харкові. У той же час я почала вивчати архітектуру в Україні, але все ще шукала можливості почати навчання в Польщі. Стукайте і вам відчинять! Мені вдалося! При чому дуже спонтанно! За тиж-

Аня, Іра і Віка з Хмельницького, студентки УМСК в Любліні:

Найважче нам на заняттях, де викладачі використовують спеціалізовану лексику, ми повинні зосередитися, щоб усе зрозуміти, а матеріалу дуже багато. Поляки дуже ввічливі й готові нам допомагати, проте деякі з них вороже налаштовані до українців і це нас турбує. Нам здається, що Люблін дуже схожий на Львів, але жити тут дешевше, ніж в Україні. З чим ще у нас виникають проблеми? Звичайно, далеко дорога додому (близько 500 км) і велика туга за родиною. У Польщі нас здивувало те, що поляки так пізно, порівняно з українцями, закінчують середню школу і починають навчання. Ми вчимося на першому курсі і маємо по 17 років, а наші польські одногрупники – 19 або 20.

Розмовляла Агнешка БОНДЕР

Na studia – do Polski

Na łamach «Monitora Wołyńskiego» już nie jeden raz poznawaliśmy ukraińskich studentów, którzy zdobywają wyższe wykształcenie w Polsce. Ten rok akademicki nie będzie wyjątkiem: swoimi wrażeniami o studiach za zachodnią granicą Ukrainy podzielią się osoby, których chęć zdobywania wiedzy zachęciła do wyjazdu z kraju. Mamy nadzieję, że ich historie pomogą tym, kto pragnie zdobyć dyplom polskich uczelni wyższych.

Jurij Szepszelej – jeden ze studentów, który postanowił zdobywać wykształcenie wyższe w polskiej prywatnej uczelni wyższej. Dzisiaj studiuje w Wyższej Szkole Społeczno-Przyrodniczej im. Wincentego Pola w Lublinie na jednym z najbardziej popularnych obecnie kierunków – turystyce.

Pomoc w złożeniu papierów na studia w polskich uczelniach oferują liczni pośrednicy na Ukrainie, jednak ich usługi są dosyć drogie. Mimo to, zorganizowana i rozgarnięta osoba może śmiało z nich zrezygnować. Dokumenty można przywieźć osobiście lub powierzyć tę sprawę zaufanej osobie, jak właśnie uczynił Jurij. Prawie w każdym przypadku będą potrzebne oryginał paszportu, numer identyfikacyjny, świadectwo maturalne z załącznikiem, świadectwo o znajomości języka polskiego, zaświadczenie lekarskie, jednak zawsze warto sprawdzić listę dokumentów na stronie uniwersytetu.

Jurij poleca w pierwszej kolejności dobrze nauczyć się języka polskiego, by już od pierwszych dni nauki rozumieć o czym mowa. «Jeśli polski jest słaby, rozumieć wykładówców zaczniesz już po miesiącu nauki, a nauczanie się języka będzie kosztowało ogromnego wysiłku. Nasz uniwersytet na przykład organizował dwutygodniowy kurs adaptacyjny dla obcokrajowców, którzy przyjeżdżają na studia» – opowiada student. Nie zaszkodzi pierwszakowi i język angielski – «W mieście jest wiele osób z innych państw (Chiny, Turcja, Indie etc), z którymi można porozumieć się jedynie w języku angielskim» – dodaje Jurij.

Akademik w Lublinie to wydatek rządu 450 złotych miesięcznie, dodatkowo wnoszona jest opłata za usługi komunalne. Za te pieniądze można otrzymać miejsce w bloku z 6 pokojami, z dużą kuchnią, 2 łódkami, 2 toaletami i prysznicami. Polaków w bloku Jurija nie ma – dlatego praktykować język polski może jedynie na uniwersytecie.

– Są wszystkie możliwości dla studiów, trzeba jedynie samemu zechcieć – dzieli się doświadczeniem Jurij. – Po studiach chciałbym wypróbować jeszcze coś nowego, być może wyjechać do innego kraju, przecież w życiu trzeba wszystkiego spróbować.

Nieco inną drogę do polskiego szkolnictwa wyższego przeszła lucczanka Tetiana Zubryk-Chomicz. Wyższe wykształcenie już zdobyła na miejscu, jednak pozostała potrzeba własnego rozwoju i kształcenia naukowego. Dlatego Tetiana wybrała program Lane'a Kinklanda, dzięki któremu może teraz studiować w Poznaniu.

Mimo tego, że z zawodu jestem dziennikarzem, postanowiłam dowiedzieć się czegoś nowego i poszłam w kierunku nauk społecznych. Na razie studiuję w Instytucie Socjologii Uniwersytetu Adama Mickiewicza w Poznaniu» – opowiada «znowu studentka».

– O tym bardzo prestiżowym i znanym w krajach Wspólnoty Niepodległych Państw programie stypendialnym, dowiedziałam się od swoich byłych wykładowców Natalii Denysiuk i Wiktora Jaruczka – wspomina Tetiana. – Wówczas w 2011 roku nawet nie mogłam sobie wyobrazić, że jeszcze raz będę chciała studiować. Jednak ich opowieści o pozytywnym doświadczeniu zdobytym dzięki programowi nie dawały mi spokoju. Zaczęłam bardziej szczegółowo interesować się warunkami konkursu, weszłam na stronę internetową, czytałam wrażenia byłych stypendystów i zrozumiałam, że ten program – to ogromna szansa, której nie mogę przegapić. Według ustaleń programu Kinklanda

trzeba napisać list motywacyjny, w którym powinien być zawarty temat projektu i oczekiwany wynik. Nie musiałam długo się zastanawiać, gdyż wówczas zaczęłam interesować się problematyką handlu ludźmi, brałam udział w konkursie Międzynarodowej organizacji ds. migracji, pisałam artykuły na ten temat. Wiedząc, że trzeci sektor oraz polityka społeczna rozwijają się w Polsce prężniej niż w Ukrainie, zainteresowałam się, jak tutaj walczą z handlem ludźmi.

Tetiana zaczęła uczyć się języka polskiego za rok do oczekiwanego rozpoczęcia studiów. W lutym 2012 roku złożyła projekt, a w kwietniu pojechała na rozmowę kwalifikacyjną. «Tak, jak przed rozmową kwalifikacyjną, która odbywała się w Ambasadzie Rzeczypospolitej Polskiej, nie martwiłam się ani przed egzaminami państwowymi, ani przed własnym ślubem» – śmieje się Tetiana. – Tym razem dostałam się na listę rezerwową. Następnego roku znowu złożyłam projekt, uszczegóławiając temat badania. Znowu wyjechałam na rozmowę kwalifikacyjną i znowu – ława zapasowych.»

– Na szczęście tym razem z listy rezerwowej dostałam się do głównego składu. Zostałam poinformowana o tym 19 września przez telefon, kiedy już się rozpoczął kurs integracyjno-adaptacyjny. – Do rozpoczęcia nauki szczęśliwej kirklandystce zostawało jedynie 10 dni. Okazało się, że tyle wystarczy, by otworzyć wizę, spakować walizy i przybyć na miejsce spotkania. – Szybko dostać wizę pomogli koordynatorzy programu Kinklanda, którzy wysłali pismo na Konsulat Generalny RP w Łucku. Chcę też podziękować Generalnemu Konsulowi RP w Łucku Pani Beacie Brzywczy, która szybko zareagowała na naszą prośbę, dzięki czemu bezproblemowo dostałam wizę w krótkim terminie. – Typowy pakiet dokumentów oraz rejestracja na stronie konsulatu wystarczyły do otrzymania wizy.

Z akademika Uniwersytetu Adama Mickiewicza Tetiana jest bardzo zadowolona: «Každy stypendysta posiada własny pokój, w którym jest wszystko niezbędne do życia: łóżko, stół, krzesła, szafy, półki, naczynia, czajnik i lodówka. Łazienkę dzielię z sąsiadką, kuchnia jest wspólna na piętro. Stypendyści zauważyli, że uczestnicy programu z Poznania są najbardziej zgrani. Ważną rolę odegrała tu kuchnia: dzielimy się przepisami, pożyczamy garnki i patelnie, uczymy się przygotowywać międzynarodowe potrawy. Po sąsiedzku mieszka Włoch Andreas, który nosi sweter z nadrukiem «Łwów» i świetnie rozumie język ukraiński, obok jest jeszcze Alvaro z Hiszpanii, który rozmawia tylko po angielsku, a na swoje urodziny częstował nas hiszpańskim omletem. Nawet świętowaliśmy muzułmańskie święto, smakowaliśmy ich tradycyjne potrawy, a naszych sąsiadów częstowaliśmy ukraińskimi pierogami z twarogiem!»

W Poznaniu rzeczywiście są europejskie warunki dla studiów. Tetiana z zapałem opowiada o ogromnym miasteczku akademickim, otoczonym lasem, ciekawych zajęciach, ogromnych bibliotekach z dostępem do literatury fachowej. Podkreśla też, że z kirklandzistami profesorowie rozmawiają jak z kolegami.

Jednak wszystkie zalety Poznania nie zamazały miłości do Łucka: «Jestem zadowolona z życia w Polsce, jest to dla mnie niezwykle ciekawe i naprawdę jestem bezgranicznie szczęśliwa, że mam taką szansę. Mimo wszystko tęsknię za Łuckiem – za miastem i ludźmi. Czeka na mnie mąż, pies i rodzice. Umiem żyć tam, gdzie się urodziłam».

Olena SEMENIUK

По освіту до Польщі

На сторінках «Волинського монітора» ми неодноразово спілкувалися з українськими студентами, що здобувають освіту в Польщі. Цей навчальний рік не буде винятком: своїми враженнями про навчання за західним кордоном поділяться молоді люди, яких бажання здобувати знання «закинуло» за кордон. Сподіваємося, що їхні розповіді допоможуть усім, хто прагне отримати диплом польського університету.

Юрій Шепселей вирішив здобувати платну освіту в Польщі. Він навчається на одному із найпопулярніших на сьогодні факультетів – на факультеті туризму у Вищій суспільно-природничій школі ім. Вінцента Поля у Любліні.

Допомогти у вступі до польських навчальних закладів можуть численні посередники в Україні, але їхні послуги досить дорогі. Втім, кмітлива та організована людина може сміливо від них відмовитися. Документи можна привезти особисто, або ж доручити цю справу довіреній людині, як це зробив Юрій. Майже в усіх випадках знадобляться оригінал паспорту, ідентифікаційний код, атестат з додатком, свідоцтво про вивчення польської мови, медична довідка міжнародного зразка, проте варто заздалегідь перевірити пакет документів для вступу на сайті університету.

Юрій радить у першу чергу добре оволодіти польською мовою, аби з перших днів навчання розуміти, про що йде мова. «Якщо ж польська на слабкому рівні, розуміти викладачів ви почнете лише після місяця навчання, а її вивчення коштуватиме немалих зусиль. До речі, наш університет проводить двотижневі адаптаційні мовні курси для іноземців, які приїжджають на навчання», – розповідає студент. Не завадить першокурснику і англійська мова. «У місті дуже багато людей з інших країн (Китай, Туреччина, Індія тощо), з якими можна porozumieć лише англійською», – додає Юрій.

Гуртожиток у Любліні обходиться у 450 злотих на місяць + комунальні послуги. За ці гроші можна отримати місце у «квартирі» з шести кімнат з великою кухнею, двома холодильниками, двома туалетом та душовими кабінами. Поляків у блоці Юрія немає, тому вдосконалювати мову є нагода лише в університеті.

– Є всі можливості для навчання, потрібно лише самому захотіти, – ділиться досвідом Юрій. – Після навчання я хотів би поспробувати ще щось нове, можливо, іншу країну, адже в житті потрібно спробувати все!

Дещо інша історія у лущанки Тетяни Зубрик-Хомич. Вищу освіту вона вже отримала, проте лишилася потреба у самовдосконаленні та науковому розвитку. Для цього Тетяна обрала Познань та програму Лейна Кірккланда.

«Хоча за професією я журналіст, вирішила спробувати і дізнатися чогось нового та подалася у соціальні науки. Нині навчаюся в Інституті соціології Університету Адама Міцкевича в Познані», – розповідає «знову студентка».

– Про цю стипендійну програму, яка є престижною і відомою у країнах колишнього СНД, я дізналася із розповідей своїх колишніх викладачів Наталії Денисюк і Віктора Яручка, – згадує Тетяна. – Тоді, у 2011 році, я навіть не могла подумати, що захочу ще раз учитися. Однак їхні розповіді про позитивний досвід від стипендії не давали мені спокою. Я почала детальніше цікавитися умовами курсу, зайшла на сайт, читала відгуки екс-кirklandистів, і зрозуміла, що ця стипендія – це великий шанс, якого я не можу пропустити. За умовами програми Кірккланда потрібно написати мотиваційний лист, у якому потрібно описати тему проекту і очікуваний результат. Мені не довелося довго думати, адже на той

час я почала цікавитися проблематикою торгівлі людьми, брала участь у конкурсі від Міжнародної організації з міграції, писала статті на цю тему. Знаючи, що третій сектор та соціальна політика в Польщі розвиваються стрімкіше, ніж в Україні, я тим зацікавилася, як тут борються з торгівлею людьми.

Тетяна почала вивчати польську мову за рік до очікуваного навчання. У лютому 2012 року подала проект, а в квітні поїхала на співбесіду. «Так, як перед співбесідою, що відбувалася в Посольстві Республіки Польща, я не хвилювалася ні перед державними екзаменами, ні перед власним весіллям», – сміється Тетяна. – Того разу я потрапила у резерв. Наступного року я знову подала проект, конкретизувавши тему дослідження. Знову поїхала на співбесіду, і знову – резерв».

– На щастя, цим разом із резерву я потрапила в основний склад. Про це мені повідомили 19 вересня по телефону, коли вже почався інтеграційно-адаптаційний курс, – до початку навчання щасливий kirklandистці лишилося 10 днів. Цього виявилось достатньо щоб відкрити візу, спакувати валізи і прибути на місце призначення. – Швидко відкрити візу допомогли координатори програми Кірккланда, які направили лист у Консульство РП у Луцьку. Хочу подякувати і Генеральному консулу РП у Луцьку Беаті Бживчи, яка швидко відреагувала на наше прохання, завдяки чому я отримала візу вчасно і без проблем. – Типового пакету документів та реєстрації на сайті консульства виявилось достатньо.

Гуртожиток Університету Адама Міцкевича припав Тетяні до смаку: «У кожного стипендиста – окрема кімната, в якій є все необхідне: ліжко, стіл, стільці, шафи, полиці, посуд, чайник і холодильник. Ванну кімнату ділю з сусідкою, кухня – спільна на крило. Кірккландисти помітили, що познанські стипендисти – найбільш згуртовані, немало роль відіграє тут спільна кухня. Ми передаємо один одному кулінарні рецепти, позичаємо каstrулі і сковорідки, вчимося готувати інтернаціональні страви. По сусідству мешкає італієць Андреа, який ходить у кофті із написом «Львів» і чудово розуміє українську мову, а також у нас є друг Альваро з Іспанії, який говорить лише англійською і на свій День народження пригощав нас іспанським омлетом. Ми навіть святкували мусульманське свято, куштували страви їхньої традиційної кухні та частували іноземців українськими варениками із сиром!»

У Познані справді європейські умови для навчання. Тетяна із захопленням розповідає про величезне студмістечко, оточене лісом, пізнавальне навчання, великі бібліотеки з доступом до фахової літератури. Відзначає також, що з kirklandистами професори спілкуються, як з колегами.

Втім, принади Познані не стерли любові до Луцька: «Я насолоджуюся життям у Польщі, мені надзвичайно цікаво і насправді я безмежно щаслива, що мені випав такий шанс. Однак я сумую за Луцьком – за містом і за людьми. Мене чекає чоловік, собака і батьки. Я вмію жити там, де народилася»

Olena SEMENIUK

Święci Wołynia nas pojednali

Tegoroczny plener ikonografii w Zamłynie otworzył nową perspektywę polsko-ukraińskich relacji.

8 listopada 2013 roku w Galerii Sztuk Pięknych Wołyńskiej Organizacji Narodowego Związku Artystów Ukrainy odbyło się otwarcie wystawy ikon, napisanych w czasie plenerów w Nowicy (Polska) i Zamłynie (Ukraina). V Międzynarodowy Plener Ikonopisów «Święci Pańscy – Męczennicy i Wyznawcy» odbył się w Nowicy we wrześniu, a III Międzynarodowy Plener Ikonopisów «Święci Wołynia» w Zamłynie – w lipcu.

Organizatorami tego przedsięwzięcia już tradycyjnie były: Konsulat Generalny RP w Łucku oraz Wołyńska Organizacja Narodowego Związku Artystów Ukraińskich. Otwarcie wystawy rozpoczęło się od wspólnej modlitwy. Obecnych na ceremonii powitała Konsul Generalny RP w Łucku Beata Brzywczy, która podkreśliła, iż plenery w Zamłynie oraz wystawy poplenerowe odbywające się co roku, to «jeden z największych projektów, którym patronuje Konsulat Generalny RP w Łucku».

W czasie plenerów w Zamłynie ikonopisarze pracują i mieszkają w Centrum Integracji Polsko-Ukraińskiej, którym dowodzi Wikariusz Generalny Diecezji Łuckiej Kościoła Rzymsko-Katolickiego ks. Jan Buras. W czasie otwarcia wystawy duchowny zwrócił uwagę obecnych na to, że tegoroczny plener, pokrył się w czasie z 70. rocznicą tragicznych wydarzeń na Wołyniu i został poświęcony świętym Wołynia.

– W tym plenerze brali udział Polacy i Ukraińcy. Chcieliśmy pokazać, że ta ziemia – to nie tylko ziemia, skropiona krwią. To ziemia, na której rosną kwiaty. Święci Wołynia nas pojednali – powiedział ks. Jan Buras.

– Szczególne znaczenie miał temat pleneru w Zamłynie. Wspólna

kontemplacja życia świętych otworzyła nową perspektywę stosunków polsko-ukraińskich, – zaznaczyła dr Katarzyna Jakubowska-Krawczyk, jedna ze współorganizatorów spotkań ikonopisów. – Celem plenerów jest pochylenie się i kontemplacja ikony, która jest dla twórcy sposobem spotkania człowieka z Bogiem, z człowiekiem i człowieka z samym sobą.

Kierownik Katedry Sztuki Sakralnej Lwowskiej ASP, a jednocześnie artystyczny i naukowy kierownik plenerów w Zamłynie Roman Wasyłyk podkreślił symbolizm tego, że plenery odbywają się zarówno na terenie Polski, jak i na Ukrainie. Jego zdaniem symboliczne jest także to, że w plenerach w Nowicy oraz Zamłynie biorą udział ikonopisarze różnych wyznań, malarze profesjonalni i amatorzy, osoby w różnym wieku.

– W Nowicy piszemy ikony w ośrodku rekolekcyjnym, w Zamłynie – w miejscu, gdzie kiedyś stały koszary, a później – szpital. Jednak dzięki wysiłkom księdza Jana Burasa, dzięki temu, że każdy dzień zaczynaliśmy liturgią, a kończyliśmy modlitwą, to miejsce uduchowiono się i stało się wyjątkowe – powiedział Roman Wasyłyk. Pracujemy tam otwarcie, jak jedna rodzina.

Ikony napisane w Nowicy i Zamłynie, odwiedzają miasta Polski i Ukrainy. Już tradycyjnie są prezentowane m.in. w Warszawie, Lublinie, Łucku, Lwowie, Odessie, Sarnach, Włodzimierzu Wołyńskim, Ostrogu i Kowlu oraz w innych miastach. W następnym roku do Zamłyna znowu przyjadą ikonopisarze. Połączy ich temat: «Cztery strony świata. Macierzyństwo».

Stepan CYMBALUK

Волинські святі зблизили нас

Цьогорічний іконописний плер у Замлинні відкрив нову перспективу польсько-українських взаємин.

8 листопада 2013 р. у Галереї мистецтв Будинку художника Волинської організації Національної спілки художників України відбулося відкриття виставки ікон, написаних під час плерів у Новиці (Польща) та Замлинні (Україна). V Міжнародний плер іконописців у Новиці «Мученики та отці Церкви» відбувся у вересні, а III Міжнародний плер іконопису «Святі Волині» у Замлинні – в липні.

Відкриття виставки, організаторами якої вже традиційно були Генеральне консульство РП у Луцьку та Волинська організація НСХУ, розпочалося зі спільної молитви. Присутніх привітала Генеральний консул РП у Луцьку Беата Бживчи. Вона зазначила, що плерери в Замлинні та виставки, які щороку відбуваються після них, є одним із найбільших проектів, котрим надає свій патронат Генеральне консульство РП у Луцьку.

Під час плерів у Замлинні іконописці працюють і мешкають у Центрі польсько-української інтеграції, який очолює Генеральний вікарій Луцької єпархії Римсько-Католицької Церкви о. Ян Бурас. Під час відкриття виставки священник звернув увагу присутніх на те, що цьогорічний плер, який співпав із 70-ю річницею трагічних подій на Волині, був присвячений волинським святым.

– У цьому плері брали участь поляки та українці. Ми хотіли показати, що ця земля – це не тільки земля, скроплена кров'ю. Це земля, на котрій ростуть квіти. Святі Волинської землі зблизили нас, – сказав о. Ян Бурас.

Про те, що в цьому році особливе зна-

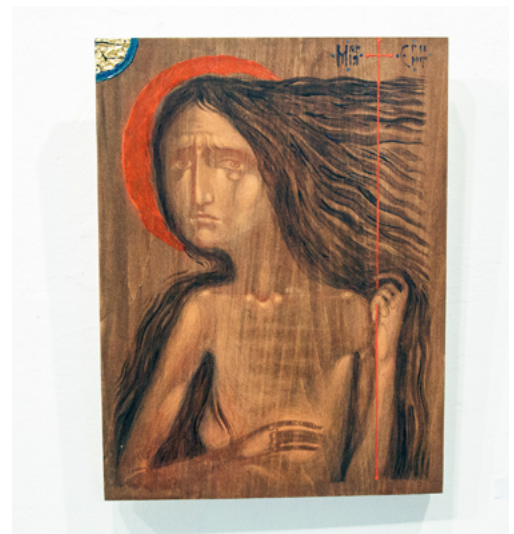
чення мала тема плеру в Замлинні, яка відкрила нову перспективу польсько-українських взаємин, говорила і Катажина Якубовська-Кравчик із Варшавського університету, одна із співorganizаторів зустрічей іконописців. Вона також розповіла, що метою плерів є пізнання ікони, яка допомагає людині зустрітися з Богом, з іншою людиною та із самим собою.

Символічність того, що плерери відбуваються і на території Польщі, і на території України, відзначив завідувач кафедри сакрального мистецтва Львівської національної академії мистецтв, художній та науковий керівник плерів у Замлинні Роман Василик. На його думку, символічним є також те, що в плерах у Новиці та Замлинні беруть участь іконописці різних конфесій, професіонали і початківці, молоді і старші.

– У Новиці ми пишемо ікони у центрі, де відбуваються реколекції, у Замлинні – на місці, де колись стояла казарма, згодом – лікарня. Але завдяки старанням отця Яна Бураса, завдяки тому, що ми кожен день починали з літургії, а закінчували день молитвою, це місце сакралізувалося, стало ви- нятковим, – зазначив Роман Василик. Ми працюємо там відкрито, як одна родина.

Ikony, написані в Новиці та Замлинні, вже традиційно мандрують по Польщі та Україні. Їх виставляють у Варшаві, Любліні, Луцьку, Львові, Одесі, Сарнах, Володимирі-Волинському, Острозі, Ковелі та інших містах. І вже традиційно в наступному році до Замлиння приїдуть іконописці. У 2014 році їх об'єднає тема «Чотири сторони світу. Материнство».

Степан ЦИМБАЛУК

Роман Василик: «Ікону йдуть малювати ті, хто потребує цього»

Roman Wasylyk: «Za malowanie ikon biorą się ci, którzy tego potrzebują»

Wystawa ikon powstałych na plenerach ikonopisów «Nowica – 2013 «Święci Pańscy – Męczennicy i Wyznawcy» (Polska) oraz «Zamłynie – 2013 «Święci Wołynia» (Ukraina) to, mówiąc obrazowo, wierzchołek góry lodowej, efekt tytanicznej pracy organizatorów i uczestników tego niezwykle już, znakowego projektu artystycznego.

Podczas otwarcia wystawy w Łucku organizatorzy i uczestnicy plenerów podzielili się z obecnymi tajemnicami organizacyjnej i artystycznej «kuchni». Co roku, jednym z ideowych i zawodowych kuratorów plenerów ikonografii, które odbywają się w Nowicy i Zamłynie jest kierownik katedry sztuki sakralnej Lwowskiej Narodowej Akademii Sztuk Pięknych profesor Roman Wasylyk. O sztuce i innych ważnych naszym zdaniem problemach mieliśmy okazję porozmawiać z Panem Romanem po otwarciu wystawy.

– **Romanie, znamy się już od lat, ale nigdy nie spytałem Cię o Twoje życiowe motto.**

– Moje motto życiowe: czynić dobro. Po to żyję. Czynić dobro trudno, ale ja się staram. Znajduję przyjaciół, jest ich coraz więcej. Malowanie ikony – to święta sprawa łącząca ludzi.

– **Ikonopis zmienia ludzi?**

– Jeśli mówimy o katedrze sztuki sakralnej, to znam wiele przypadków, kiedy osoby przychodziły do nas po szkole, kończyły Lwowską ASP, malowały ikony i szły do klasztorów.

– **Malarze, którzy poszli do zakonów, nadal malują?**

– Tak, malują ikony.

– **Ikony namalowane przez tych ludzi przed i po tym, jak zostali mnichami, jakoś się różnią?**

– Oceniam prace jako «profesjonalne» lub «nieprofesjonalne». Pamiętasz Lasło Puskasza – świetnego malarza, jednego z «czwórki awangardowej», jak na nich mówili: Przyjął święcenia kapłańskie i przestał malować «po cywilu», robi jedynie ikony, mozaiki i freski.

– **W jakim wieku następuje ten przełom?**

– Podobnie jak ikona ten stan jest ponadczasowy, ponadprzestrzenny i ponadwyznaniowy.

– **Czego brakuje nam w życiu?**

– Dobra.

– **Czy jest jakiś kodeks, ogólna «instrukcja obsługi człowieka»?**

– Biblia – jedyna instrukcja, która zawsze nas ratuje.

– **Dlaczego żyjemy?**

– Co jest podstawową zapowiedzią Chrystusa? Miłować Boga, kochać bliźniego. I ta idea wielkiej miłości wspiera progres. Nie ma innego wyjścia, inaczej zwycięży zło, które doprowadzi do bezprawia.

– **Zamłynie i Nowica – to ziemie, na których dokonano przemocy. Bierzemy na siebie misję czynienia tam dobra. Chcemy niby coś naprawić. Być może to są zbyt silne ambicje?**

– Możemy zmienić otoczenie, jeśli zmieniamy się sami. O tym dobrze i mocno powiedział na otwarciu wystawy ksiądz Jan Buras. Uważam, że to dobra sprawa, która naprawdę robi kroki, niewielkie, ale robi kroki po to, by przemoc nigdy się nie powtórzyła.

– **To już wasz trzeci plener?**

– Tu – trzeci, w Nowicy – piąty. Ogółem zorganizowaliśmy już osiem plenerów.

– **Czy wszyscy chętni mogli w tym roku wziąć udział w plenerze ikonosów?**

Wystawka ikon, що повстали під час іконописних плерів «Новиця – 2013 «Мученики та отці Церкви» (Польща) та «Замлиння – 2013 «святі Волині» (Україна), це, образно кажучи, вершина айсбергу тієї титанічної праці, яку вклали організатори та учасники в цей неординарний і вже знаковий мистецький проект.

– **Niestety, nie możemy zaprosić wszystkich chętnych, ponieważ mamy ograniczoną liczbę miejsc – jedynie 25. Nie możemy wyjść poza te ramki, bo jest jeszcze strona polska, są Białorusini, których w tym roku było już pięcioro.**

– **Jakie są kryteria doboru uczestników pleneru?**

– W pierwszej kolejności zwracamy uwagę na kryteria zawodowe.

– **Jak można byłoby ulepszyć plener?**

– Bazę materialną każdy stara się zapewnić samodzielnie. Oczywiście, chcielibyśmy, żeby były lepiej przystosowane miejsca, przestrzeń robocza, nawet te same stoły. Wiemy, że nie ma warunków idealnych, ale największym problemem jest światło, zawsze brakuje oświetlenia. Najlepiej, gdy jest ono naturalne lub zbliżone do naturalnego.

– **Czy śledziłeś losy tych prac, które wychodzą w świat?**

– Na razie chyba jeszcze zbyt wcześnie na poszukiwanie jakiegoś systemu. Prace, które posiadają pewną artystyczną lub nowatorską wartość, są zbierane w funduszu plenerowym lub są chronione przez osoby zbliżone do funduszu. Jeśli jest potrzeba organizacji wystawy, te osoby na pewien czas oddają prace.

– **Czy brakuje we współczesnym życiu Boga?**

– Myślę, że dzisiaj każdy może mieć Boga w umyśle i sercu, ale nie mówić o tym.

– **Czy Ty się nie obawiasz, że zbyt dużo rozmawiamy o Bogu. U nas jest dużo nowych cerkwi, w których w ogóle nie szukamy Boga?**

– Może tak, a może nie. W IV wieku chrześcijaństwo stało się legalne, chrześcijanie zaczęli budować świątynie, mogli odprawiać msze święte nie chowając się. To było naturalne dla świadomości chrześcijańskiej. Ale jest też inna historia. Kiedy matka imperatora Konstantego, będąca chrześcijanką, nawoływała ówczesnych władców do wypraw do Jerozolimy, wiele niewierzących poszło za nią. Tak samo, jak w czasach Kuczmy lub Krawczuka – jeśli oni szli do cerkwi, cała elita, która nawet nie wiedziała jak się przeżegnać, podążała do kościoła. Tak samo z nami. Przez długi okres żyliśmy w świecie bez religii i wiele osób dotychczas nie rozumie podstaw chrześcijaństwa, ale chodzi co kościoła. To jest przewidywalny, naturalny proces. Czas oddzieli ziarno od plew.

– **Czy wasze plenery ikonopisów nie zostaną z czasem «trendy»?**

– Robiliśmy i nadal robimy swoją sprawę nie dążąc do żadnego innego celu, bo zwyczajnie nie możemy inaczej. A jeśli te plenery staną się tak modne, że ktoś zacznie je naśladować, niech tak będzie. Nie my powinniśmy osądzać o świadomości tego procesu.

– **Czy nie uważasz, że takie naśladownictwo może stać się plagiatem i profanacją pierwotnej idei?**

– W każdym razie lepiej robić jakieś dobre uczynki niż zło, nawet jeśli do końca nie uświadamiasz sobie, co robisz. Moim zdaniem ci, którzy idą malować, w czasie pracy sami siebie wychowują. Oni myślą o czymś dobrym, nawet jeśli robią to niewypracowaną ręką. Myślę, że za malowanie ikon biorą się ci, którzy tego potrzebują.

Rozmawiał Walenty WAKOLUK

Під час відкриття виставки в Луцьку організатори та учасники плерів поділились із присутніми таємницями організації та мистецької «кухні». Кожного року одним з ідейних та професійних кураторів плерів іконопису, які відбуваються у Новиці та Замлинні є завідувач кафедри сакрального мистецтва Львівської національної академії мистецтв професор Роман Василик. Про мистецтво й інші, на нашу думку, важливі теми ми мали змогу porozmawiać з паном Романом після відкриття виставки.

– **Романе, ми знайомі вже багато років, але я ніколи не питаю про Твоє життєве кредо.**

– Моє життєве кредо: робити добро. Заради того і живу. Робити добро складно, але стараюся. Соратників знаходжу, їх усе більше. Малювання ікони – це свята справа, що єднає людей.

– **Іконопис змінює людей?**

– Якщо говорити про кафедру сакрального мистецтва, то в мене є багато прикладів людей, які прийшли до нас після школи, закінчили Львівську національну академію мистецтв, нині малюють ікони і стали монахами.

– **Художники, які пішли в монахи, продовжують малювати?**

– Так, малюють ікони.

– **Ікони, намальовані цими людьми до і після того, як вони стали монахами, якось різняться?**

– Я оцінюю роботи категоріями «професійно» чи «не професійно». Ти пам'ятаєш Ласло Пушкаша – прекрасного художника, одного з «авангардової четвірки», як її називали. Він висвятився на священника і перестав «цивільно» малювати, робить тільки ікони, моzaiki і фрески.

– **У якому віці настає цей перелом?**

– Як і ікона, цей стан є позачасовим, позапросторовим і позаконфесійним.

– **Чого нам в житті бракує?**

– Доброти.

– **Є якийсь кодекс, загальне керівництво по «експлуатації людини»?**

– Біблія – єдине керівництво, яке нас рятує завжди.

– **Для чого ми живемо?**

– Що є основною заповіддю Христа? Любити Бога, любити ближнього. І ця ідея великої любові сприяє прогресові. Іншого виходу немає, інакше переможе зло, яке приведе до беззаконня.

– **Замлиння і Новиця – землі, на яких було насильство. Ми беремо на себе місію робити там добро. Ми ніби хочемо щось виправити. Можливо це занадто сильні амбіції?**

– Ми можемо змінити оточення, якщо змінюємося самі. Про це добре і сильно сказав на відкритті виставки отець Ян Бурас. Я вважаю, що це добра справа, яка справді робить кроки, хай не великі, але робить кроки ради того, щоб це насильство не повторилося ніколи.

– **Це ваш третій плener?**

– Тут – третій, у Новиці – п'ятий. Загалом ми вже провели вісім плерів.

– **Чи всі бажані цюгоріч змогли взяти участь в іконописному плenerі?**

– На жаль, ми не можемо задовольнити всіх бажаних, які хочуть їхати, бо ми все ж таки маємо обмежену кількість місць – лише 25. Ми не можемо вийти за рамки, бо є ще польська сторона, є білоруси, яких цього року було вже п'ятеро.

– **Які критерії відбору учасників плenerу?**

– У першу чергу ми дивимося на професійні якості.

– **Як можна було би покращити плener?**

– Матеріальну базу кожен старається сам собі забезпечити. Звичайно, було би добре, якби були більш пристосовані місця, робоча площа, ті ж самі столи. Розуміємо, не буває ідеальних умов, але найбільша проблема – світло, постійно бракує освітлення. Бажано, щоб воно було натуральне або близьке до натурального.

– **Чи Ти відслідковував долю тих праць, які виходять у світ?**

– Наразі, мабуть, ще рано визначити якусь систему. Роботи, які становлять якусь мистецьку чи новаторську вартість, ідуть у плерний фонд або зберігаються у тих людей, що є близькими до фонду. Якщо потрібно організувати виставку, то ці люди на деякий час віддають роботи.

– **Чи бракує в сучасному житті Бога?**

– Я думаю, що нині кожен може мати Бога в розумі та серці, але про це не говорити.

– **А ти не боїшся, що ми забагато говоримо про Бога. В нас багато нових храмів, у яких ми зовсім не шукаємо Господа?**

– Може, так. А, може, й ні. У IV столітті християнство стало легальним, християни почали будувати храми, змогли відправляти літургії не ховаючись. Це було природно для християнської свідомості. Але є і друга історія. Коли матір імператора Костянтина, будучи християнкою, спонукала тогочасних владців до експедицій у Єрусалим, то багато невірних пішли за нею. Так само, як у часи Кучми чи Кравчука, якщо ті йшли до церкви, то і вся еліта, яка й не знала, як хреститись, йшла до церкви. Так само і з нами. Ми довгий час жили в безрелігійному світі і багато людей донині не розуміють основ християнства, але ходять до церкви. Це закономірний процес. Час відділить зерно від половини.

– **Чи ваші іконописні плenerи не стануть із часом «трендовими»?**

– Ми робили і робимо свою справу, не переслідуючи ніякої іншої мети, бо не можемо інакше. А якщо ці плenerи стають такими модними і їх буде хтось наслідувати, нехай так і буде. Не нам судити про свідомість цього процесу.

– **Ти не вважаєш, що таке наслідування може стати плагиатом і профанацією початкової ідеї?**

– У будь-якому випадку краще робити якісь добрі справи, ніж погані, навіть якщо роблять це невмілими руками. Я думаю, ікону йдуть малювати ті, хто потребує цього.

Розмовляв Валентин ВАКОЛЮК

Луцька міська рада проти того, щоб у місті їздила нічна маршрутка. Чинovníки пояснюють це, зокрема, наявністю великої кількості таксі в Луцьку та тим, що шум автобуса заважатиме людям спати.

Łucka Rada Miejska jest przeciwna temu, żeby w mieście jeździł nocny autobus komunikacji miejskiej. Wśród przyczyn wymienia m.in. to, że w Łucku jeździ dużo taksówek i że szum autobusu będzie zakłócać sen mieszkańców miasta.

4,7 тис. волинян від початку року відмовилися від стаціонарного телефону. Нині в області є 151,6 тис. телефонів у домівках населення та 1,4 млн абонентів мобільного зв'язку.

4,7 tys. mieszkańców Wołynia od początku roku zrezygnowało z telefonu stacjonarnego. Obecnie w obwodzie jest 151,6 tys. telefonów w gospodarstwach domowych i 1,4 mln abonentów komórkowych.

Мандрівний «книжковий» автобус, який стане своєрідним міні-магазином, їздитиме по волинських селах. У ньому можна буде придбати книги.

Wędrowny «książkowy» autobus, który stanie się swoistym minisklepem, będzie jeździł po wołyńskich wsiach. Można będzie w nim kupić książki.

Колекція Володимир-Волинського історичного музею поповнилася фрагментом срібляника викарбуваного часи князя Володимира Великого.

Kolekcja Muzeum Historycznego we Włodzimierzu Wołyńskim zasilila się fragmentem srebrnej monety wybitej w czasach panowania księcia Włodzimierza Wielkiego.

На обліку міграційної служби Волинської області перебуває понад 2 тисячі іноземців із 48 країн світу. Найбільше мігрантів на Волині, 1244 особи, з Російської Федерації.

Do rejestru służby migracyjnej w obwodzie wołyńskim wpisano 2 tys. cudzoziemców z 48 państw świata. Najwięcej migrantów na Wołyniu – 1244 osoby – z Federacji Rosyjskiej.

30 листопада – 1 грудня 2013 року в Луцьку триватиме Міжнародний молодіжний форум.

30 listopada – 1 grudnia 2013 roku w Łucku odbędzie się Międzynarodowe Forum Młodzieżowe.

Kinga Kulik: «Zaskoczyło mnie, że w Łucku jest tak niewielu cudzoziemców»

Кінга Кулік: «Мене здивувало, що в Луцьку так мало іноземців»

W lipcu 2013 roku wystartował projekt pt. «Transgraniczna wymiana doświadczeń między Lublinem a Łuckiem w zakresie integracji cudzoziemców i cudzoziemek».

У липні 2013 року розпочалася реалізація проекту «Транскордонний обмін досвідом між Любліном і Луцьком у сфері інтеграції іноземців та іноземець».

Celem projektu jest wymiana doświadczeń między wyżej wymienionymi miastami w zakresie integracji cudzoziemców. Przedsięwzięcie realizuje Stowarzyszenie Homo Faber z Lublina oraz Fundacja Rozwoju Lokalnego z Łucka w okresie od 1 lipca do 31 grudnia 2013 roku. O starcie projektu «Monitor Wołyński» informował swoich Czytelników w nr 12 z dnia 8 sierpnia 2013 roku. Dzisiaj proponujemy Państwu uwadze wywiad z Kingą Kulik, koordynatorką projektu.

– **Proszę powiedzieć, dlaczego wybrali Państwo Łuck?**

– Dlatego, że Fundacja Rozwoju Lokalnego sama się do nas zgłosiła z propozycją współpracy. Wcześniej Stowarzyszenie Homo Faber realizowało projekt pt. «Witamy w Lublinie», którego celem było udzielenie porad i pomocy cudzoziemcom i cudzoziemkom przyjezdnym do naszego miasta. Okazało się, że obcokrajowcy i obcokrajowczynie muszą się zetknąć z wieloma problemami, np. zawiłymi procedurami (różne urzędy należy odwiedzić aż 13 razy!), brakiem tłumaczeń na obce języki, dużą ilością dokumentów, nieprzystępnymi opisami procedur, brakiem osoby, do kompetencji której należeć będzie dbanie na poziomie całej instytucji o kwestie obsługi tych osób. Rozpoczęliśmy monitoring urzędów w Lublinie w tym zakresie, opierający się na współpracy z instytucjami publicznymi na rzecz zmiany tej sytuacji. Zdobyliśmy więc doświadczenie w zakresie integracji cudzoziemców/cudzoziemek i mogliśmy podzielić się swoją wiedzą.

– **Czy na podstawie współpracy z Fundacją Rozwoju Lokalnego mogłaby Pani powiedzieć, jak działają ukraińskie organizacje pozarządowe?**

– Na dzień dzisiejszy nie widzę różnicy w funkcjonowaniu ukraińskich i polskich NGO's. Nie mam zastrzeżeń co do funkcjonowania Fundacji Rozwoju Lokalnego, działamy podobnie. Nawet język nie jest barierą we wzajemnym zrozumieniu, ponieważ kilka osób w zespole Fundacji biegle włada językiem polskim.

– **Czy po kilku wizytach studyjnych jest Pani w stanie stwierdzić, jak się integrują Ukraińcy?**

– Kilka miesięcy to zdecydowanie za krótki czas, by wygłaszać takie sądy, ale widzę, że Ukraińcy chętniej się integrują na tle innych grup w naszym mieście, łatwo przyswajają język polski i są chętni do współpracy. Jest to duża grupa, widoczna w Lublinie. Ukraińcy wykazują większą chęć integracji, wszak wywodzimy się z podobnej kultury.

– **Mówiła Pani o problemach cudzoziemców w Lublinie. A na jakie problemy mogą natrafić obcokrajowcy w Łucku?**

– Po pierwsze trzeba pamiętać, że w Łucku jest mniej cudzoziemców (kilkudziesięciu), niż w Lublinie (kilka tysięcy), więc problemy są nieco inne. Barierą na pewno jest brak tłumaczeń w obcych językach i brak decyzji, w jakich językach te tłumaczenia powinny być w każdej instytucji na terenie miasta. Nie dajemy sobie prawa sugerowania, które z nich powinny zostać wprowadzone. Może to być angielski, jako język międzynarodowy czy polski lub rosyjski jako język największej liczby przyjezdnych. Łuckie instytucje same muszą podjąć taką decyzję, ponieważ posiadają największą wiedzę odnośnie liczby cudzoziemek i cudzoziemców, na rzecz których świadczą usługi. Miasto na pewno ma też inne ambicje, niż Lublin. Łuck obecnie stawia na turystykę i w tej dziedzinie chce się rozwijać, także w zakresie integracji cudzoziemców.

– **Co Panią najbardziej zaskoczyło od początku realizacji projektu?**

– Ulewa, jaka miała miejsce w Łucku podczas naszej pierwszej wizyty! Z tego powodu musieliśmy przedłużyć swój pobyt na Wołyniu, gdyż autobus nie wyjechał z miasta. A odnośnie projektu – zaskoczyło mnie, że w Łucku jest tak niewielu cudzoziemców i cudzoziemek w porównaniu z Lublinem. Z tego powodu byliśmy zmuszeni zmienić nieco kierunek współpracy z łuckimi instytucjami publicznymi.

– **Jak wygląda wizyta studyjna?**

– W ramach projektów odbędzie się łącznie sześć wizyt, w tym dwie robocze. Już cztery z nich mamy za sobą. Do Lublina przyjeżdżają przedstawiciele oraz przedstawicielki łuckich instytucji oraz Fundacji i odwiedzają miejsca, które pozwolą na wymianę doświadczeń. Do tej pory byliśmy m.in. w Urzędzie Miasta Lublin, Lubelskim Urzędzie Wojewódzkim, Lubelskim Ośrodku Informacji Turystycznej i Kulturalnej, Zarządzie Transportu Miejskiego oraz Piwnicy Pod Fortuną.

– **Odbyli Państwo kilka wizyt studyjnych. Czy założenia projektu mają szansę zostać zrealizowane w stu procentach?**

– Tak. Co prawda koszty nas nieco przerosły, ale same założenia uda się zrealizować. Jednak już od łuckich instytucji zależy, czy zdobyta wiedza zostanie zastosowana w praktyce. Na pewno będziemy gotowi wspierać ich i im pomagać.

– **Czyli macie Państwo plany na dalszą współpracę z Fundacją Rozwoju Lokalnego?**

– Jesteśmy otwarci na współpracę. Kontakt z Fundacją Rozwoju Lokalnego na pewno nie zerwiemy.

Rozmawiała Agnieszka BADER

Meta projektu – obмін досвідом між згаданими вище містами у сфері інтеграції іноземців. Ініціативу з 1 липня по 31 грудня 2013 року реалізує Товариство «Homo Faber» із Любліна та Волинська обласна громадська організація «Фонд місцевого розвитку». Про початок проекту «Волинський монітор» інформували своїх читачів у номері 12 від 8 серпня 2013 року. Сьогодні пропонуємо Вашій увазі інтерв'ю з Кінгою Кулік, координатором проекту.

– **Розкажіть, будь ласка, чому Ви обрали Луцьк?**

– Тому що «Фонд місцевого розвитку» сам звернувся до нас із пропозицією співпраці. Раніше Товариство «Homo Faber» реалізовувало проект «Вітаємо в Любліні», метою якого було надання порад і допомоги іноземцям та іноземкам, що приїжджають до нашого міста. Виявилось, що вони стикаються з багатьма проблемами, наприклад, зі складними процедурами (потрібно відвідати аж 13 разів різні установи!), відсутністю перекладів на іноземні мови, великою кількістю документів, недоступними описами процедур, відсутністю особи, яка, відповідно до своїх обов'язків, повинна була би подбати про організацію обслуговування цих осіб на рівні установи. Ми почали моніторинг різних установ, що працюють у Любліні в цій сфері, який базувався на співпраці з державними установами для зміни тогочасної ситуації. Ми здобули досвід у сфері інтеграції іноземців/іноземець і мали нагоду поділитися нашими знаннями.

– **Чи на основі співпраці з «Фондом місцевого розвитку» Ви можете сказати, як функціонують українські неурядові організації?**

– На сьогодні я не бачу різниці в роботі українських і польських неурядових організацій. Не маю зауважень до діяльності «Фонду місцевого розвитку», ми працюємо подібно цілком. Навіть мова не є перешкодою у взаємному розумінні, тому що кілька людей у команді Фонду досконало володіють польською мовою.

– **Чи після кількох навчальних візитів Ви можете розповісти, як інтегруються українці?**

– Кілька місяців – це занадто короткий термін, щоб висловлювати такі спостереження, але я помітила, що українці охочіше інтегруються на фоні інших груп у нашому місті, легко засвоюють польську мову і охоче починають співпрацю. Це велика група, помітна в Любліні. Українці демонструють все більше бажання інтеграції, адже ми маємо спільне культурне походження.

– **Ви говорили про проблеми іноземців у Любліні. А з якими проблемами можуть зіткнутися іноземці в Луцьку?**

– По-перше, потрібно пам'ятати, що в

Луцьку менше іноземців (кілька десятків), ніж у Любліні (кілька тисяч), тому проблеми мають дещо інший характер. Перешкодою є відсутність перекладів іноземними мовами і відсутність рішення, якими мовами ці переклади мають існувати в кожній установі на території міста. Ми не беремо на себе права підказувати, які з них варто ввести. Це може бути англійська як мова міжнародного спілкування, польська чи російська як мови найбільшої кількості приїжджених. Луцькі установи самі мусять прийняти рішення, тому що мають найбільш актуальні дані стосовно кількості іноземець та іноземців, яким надають послуги. Місто має також дещо інші амбіції, ніж Люблін. Луцьк сьогодні ставить акцент на туризм і прагне розвиватися в цій сфері, в тому числі у сфері інтеграції іноземців.

– **Що Вас найбільше здивувало від початку реалізації проекту?**

– Злива, яка нас застала в Луцьку протягом нашого першого візиту. Через неї ми змушені були продовжити своє перебування на Волині, тому що автобус не виїхав із міста. А стосовно проекту – мене здивувало, що в Луцьку так мало іноземців та іноземець у порівнянні з Любліном. Через це ми були змушені дещо змінити напрямок співпраці з луцькими державними установами.

– **Як виглядає навчальний візит?**

– У рамках проектів відбувається загалом шість візитів, у тому числі дві робочі зустрічі. Чотири з них уже за нами. До Любліна приїжджають представники та представниці луцьких установ та Фонду і відвідують місця, які дозволяють обмінюватися досвідом. До цього часу ми вже були в Міській адміністрації Любліна, Люблінській воєводській адміністрації, Люблінському центрі туристичної і культурної інформації, Управлінні громадського транспорту та в «Пивниці під Фортуною» (мультимедійний музей у Любліні, – ред.).

– **Ви вже провели кілька навчальних візитів. Чи цілі, які Ви ставили перед собою у проекті, мають шанси на повну реалізацію?**

– Так. Щоправда, кошти дещо зросли, але самі очікування нам вдасться зреалізувати. Однак уже від луцьких установ залежить, чи здобуті знання будуть застосовані на практиці. Але ми обов'язково будемо готові підтримувати їх та допомагати їм.

– **Чи є у Вас плани стосовно подальшої співпраці з «Фондом місцевого розвитку»?**

– Ми відкриті до співпраці. І обов'язково будемо підтримувати контакти з «Фондом місцевого розвитку».

Розмовляла Агнешка БОНДЕР

Informacje Lubelskie

■ Chińczycy, Turcy, Austriacy, Niemcy, Czesi, Portugalczycy i Polacy zgłosili oferty do budowy ekspresowej drogi S17 na odcinku od węzła Kurów do granicy województwa mazowieckiego, z drogą boczną do mostu na Wiśle w Puławach. Wpłynęło 41 wniosków od 21 konsorcjów i firm. Wnioskodawcy, którzy pomyślnie przejdą weryfikację wniosków pierwszego etapu zostaną zaproszeni do drugiego etapu i złożenia ofert.

Odcinek następny długości 20 kilometrów od granicy województwa lubelskiego do węzła Skrudli chce budować 16 firm. 13-kilometrowy odcinek od węzła Skrudli do węzła Kurów chce budować 12 oferentów. Kolejnych 13-stu oferentów stara się o budowę 12-stokilometrowego odcinka drogi od węzła Kurów do mostu w Puławach. Przetarg podzielono na dwa etapy. W pierwszym komisja oceni potencjał techniczny, kadrowy i finansowy, natomiast w drugim etapie będzie się kierować ceną i terminem wykonania. Umowy zostaną podpisane w 2014 roku. Budowa potrwa do końca 2017 roku lub do połowy 2018 roku.

■ Od pierwszego grudnia kierowcy ciężarówek i autobusów będą płacić za przejazd dwoma odcinkami dróg ekspresowych Lubelszczyzny S12 i S17. Płatne odcinki to: 23-kilometrowy między węzłami Kurów Zachód – Jastków oraz 13-kilometrowy z Malinówki do węzła Piaski Wschód. W pierwszym, dłuższym odcinku, kierowca 7,5-tonowej ciężarówki zapłaci ok. 2 euro, a za przejechanie krótszego odcinka do półtora euro.

■ Port Lotniczy Lublin z lotniskiem w Świdniku jest już całkowicie przygotowany do zimy. Zgromadzono kosztowny specjalny sprzęt do odśnieżania. Zima jest dla każdego lotniska kosztowna. Np. Świdnik w ub. roku wydał na utrzymanie lotniska milion złotych. Na lotnisku myśli się także o lecie 2014 roku. Np. biuro turystyczne ITAKA już podpisało umowę na obsługę turystyczno-lotniczą w kilku kierunkach, zwłaszcza do Bułgarii i Egiptu. Do Świdnika i ze Świdnika będzie można latać na Kretę, do Costa Brava w Hiszpanii, tureckiej Alanyi oraz na Wyspy Kanaryjskie.

■ Lubelscy strażacy dostali nowe obiekty do szkolenia. Dla potrzeb lubelskiej straży pożarnej dostosowano trzy obiekty byłej bazy transportowej zlikwidowanej w Lublinie odlewni Ursusa. W warunkach kontrolowanych ćwiczenia przeprowadzane będą w ciemnościach, w wysokiej temperaturze i przy pełnym zadymieniu. Nowe obiekty służyć będą także strażakom-ochotnikom, a zatem nie tylko zawodowym. Pierwszych jest w Lublinie półtora tysiąca, a drugih kilka tysięcy.

■ Po ostatnich kontrolach Ministerstwa Zdrowia okazało się, że 10 gmin w Polsce może stracić status gmin uzdrowiskowych. Wśród nich jest Krasnobród na zamojskim Roztoczu. Jest to młode uzdrowisko, bo zaledwie 11-letnie. Krasnobród leczy m.in. choroby reumatyczne, a do tego potrzebna jest borowina, którą sprowadza się z oddalonego o 60 km. Horyńca. Ministerstwo postawiło warunek: albo Krasnobród będzie mieć własną borowinę albo przestanie być uzdrowiskiem. Miejscowe władze natychmiast zareagowały. Uzdrowisko to przecież zdrowie dla tysięcy ludzi z kraju i zagranicy, to miejsca pracy dla tysięcy ludzi z miasta i sołectw. Z uzdrowiska korzysta rocznie ponad tysiąc osób, a kilkaset z poradni rehabilitacyjnej. Własna borowina musi być do końca roku. Do swojej działki w Majdanie Dużym gmina dokupiła kolejne grunty, w których znajduje się dużo torfu. Krasnobród będzie mieć 50 arów własnych łąk z torfem, a zatem i borowiną. Jej wydobywanie nastąpi na wiosnę 2014 roku.

■ Podlasie w Lubelskiem słynie z hodowli w naturalnych warunkach drobiu wodnego, czyli kaczek i gęsi. Niestety spożycie tego drobiu w kraju jest małe. O ile kaczki powoli opanowały polskie stoły, są bowiem tańsze i spopularyzowały je liczne w Polsce restauracje chińskie, o tyle spożycie gęsi jest minimalne. Statystycznie obliczając spożycie gęsi wynosiło do niedawna kilka dekagramów rocznie na osobę, obecnie 10 dekagramów. Na polskie gęsi jest jednak duże zapotrzebowanie w Niemczech. «Sedar» – spółka w Międzyrzeczu Podlaskim zajmuje się eksportem polskich gęsi głównie do Niemiec i propaguje ich spożycie w kraju.

■ Szwajcarzy polubili Wieżę Ariańską w Wojciechowie na Lubelszczyźnie. Zadeklarowali środki finansowe na upiększenie terenu przylegającego do zabytkowej wieży. Jak obliczono, do doprowadzenia terenu do jego pełnej urody będzie potrzeba 130 tysięcy złotych. 85% tej sumy przekazał Szwajcarzy. Przy okazji podaje, że w ogólnopolskim rankingu na najbardziej ulubione miasto w Polsce zdecydowany prym wiedzie Zamość. Z pewnością jest piękny, życzliwy dla turystów, godny wyróżnienia, wszak zwany jest «Padwą Północy» znanej z urody w całej Europie.

■ W powiecie bialskim w Lubelskiem powstaje innowacyjny system szlaków rowerowych. W ten sposób będzie oznaczonych aż tysiąc kilometrów ścieżek rowerowych. System numeryczny polegający na oznakowaniu skrzyżowań, a nie całych szlaków. W każdej gminie, która znajdzie się na trasie rowerowej będzie stała tablica informacyjna z mapą. Rowerzyści dostaną też podręczne mapki z siecią szlaków. Dostępna będzie także wersja elektroniczna. Każdy sam będzie oznaczał trasę. Numeryczne oznakowanie zrozumie dobrze każdy obcokrajowiec. System obejmuje drogi leśne, polne, asfaltowe oraz nadbużańskie.

■ Dzieci potrzebujące pomocy w szpitalnych oddziałach oparzeniowych nie będą się już tulać po całej Polsce, bowiem w szpitalu w Łęcznej na Lubelszczyźnie trwa kompletowanie sprzętu dla oddziału leczenia oparzeń u najmłodszych pacjentów. Pierwszy tego rodzaju oddział we Wschodniej Polsce będzie miał 13 łóżek. Planuje się także łóżka dla rodziców. Oddział będzie kosztować 5,5 miliona złotych. Główna pomoc – unijna. Otwarcie tego oddziału w Łęcznej planuje się w końcu stycznia 2014 roku. Obecnie w Polsce podobny oddział oparzeniowy dla dzieci jest tylko w Szczecinie. A potrzeby są ogromne. W Polsce ulega poparzeniom rocznie ok. 600 dzieci.

Adam TOMANEK

Люблінська інформація

■ Китайці, турки, австрійці, німці, чехи, португальці та поляки подали свої пропозиції щодо будівництва швидкісної дороги S17 на ділянці від Курова до кордону Мазовецького воєводства, з бічною дорогою до mostu на Віслі в Пулавах. На тендер подано 41 заяву від 21 фірми. Заявники, які успішно пройдуть перевірку заяв на першому етапі, будуть запрошені до другого етапу і подання пропозицій.

Наступний відрізок завдовжки 20 кілометрів від кордону Люблінського воєводства до Скрудлі хочуть будувати 16 фірм. 13-кілометровий відрізок від Скрудлі до Курова хочуть будувати 12 компаній. Ще 13 фірм пропонують свої послуги в будівництві 12-кілометрового відрізка дороги від Курова до моста в Пулавах. Конкурс розділений на два етапи. На першому комісія оцінює технічний, кадровий та фінансовий потенціал, а на другому етапі буде вирішувати цінове питання і термін виконання. Договори будуть укладені в 2014 році. Будівництво триватиме до кінця 2017 року або до середини 2018 року.

■ Із першого грудня водії вантажівок та автобусів будуть платити за проїзд двома відрізками швидкісних доріг на Люблінщині: S12 і S17. Платні відрізки – це 23-кілометровий між Куров Захід та Ястків, а також 13-кілометровий від Малінувки до Пяску Схід. На першому відрізку водій 7,5-тонної вантажівки заплатить приблизно 2 євро, а за проїзд коротшого відрізка – до півтора євро.

■ Аеропорт «Люблін» із летовищем у Свіднику повністю підготовлений до зими. Зібрано дороге спеціалізоване обладнання для прибирання снігу. Зима для кожного аеродрому є дорогою. Наприклад, Свідник у минулому році витратив на утримання летовища мільйон злотих. На аеродромі думають уже про літо 2014 року. Наприклад, туристичне бюро «ІТАКА» вже уклало договір на туристично-перелітне обслуговування для кількох напрямків, переважно до Болгарії та Єгипту. До Свідніка та у зворотному напрямку можна буде літати з Криту, іспанської Коста Брави, турецької Аланії, а також Канарських островів.

■ Люблінські пожежники отримали нові навчальні об'єкти. Для потреб люблінських пожежників пристосовано три об'єкти колишньої транспортної бази, ліквідованого в Любліні ливарного заводу фірми «Ursus». У контрольованих умовах заняття проходитимуть в темноті, при високій температурі і при повному задимленні. Нові об'єкти будуть служити також для пожежників-добровольців, а не лише для професіоналів. Перших у Любліні нараховується півтори тисячі, а других – кілька тисяч.

■ Після останньої перевірки Міністерства охорони здоров'я виявилось, що 10 гмін у Польщі можуть втратити статус гмін-здравниць. Серед них є Кранобруд із заможського Розточчя. Це молода здравниця, бо їй виповнилося тільки 11 років. У Краноброді лікують ревматичні захворювання, а для цього необхідні грязі, які привозять із віддаленого (за 60 км) Гориньця. Міністерство поставило вимогу: або Кранобруд матиме власні грязі, або перестане бути здравницею. Місцева влада відреагувала одразу. Здравниця – це здоров'я для тисяч людей із Польщі та закордоння, це місце праці для тисяч людей із міста й околиць. Здравницею користується понад тисяча осіб, а з реабілітаційного центру – кілька сотень. Власні грязі тут матимуть до кінця року. До своєї ділянки в Майдані Дужим гміна докупила землі, де є багато торфу. Кранобруд матиме 50 соток власних лугів із торфовищами, а, отже, з грязями. Їхній видобуток розпочнеться навесні 2014 року.

■ Люблінське Підляшшя відоме вирощуванням у натуральних умовах водної птиці, тобто качок і гусей. На жаль, цю птицю в Польщі споживають мало. Якщо качки поволі, але все частіше потрапляють на польські столи, оскільки вони дешевші та їхня популярність росте у зв'язку із розвитком китайських ресторанів, то споживання гусей є мінімальним. Статистично споживання гусей обраховується кількома сотнями грамів на особу на рік, а зараз узагалі – 100 грамів. Однак польські гуси популярні в Німеччині. Товариство «Sedar» із Мендзижеца Підляського займається експортом польських гусей переважно в Німеччину, а також популяризує їхнє споживання в Польщі.

■ Швейцарці полюбили Аріанську вежу у Войцехові на Люблінщині. Вони надали кошти на покращення прилеглої до старовинної вежі території. Підраховано, що на приведення території до повного порядку треба 130 тисяч злотих. 85 % цієї суми передадуть швейцарці. У загальнопольському рейтингу найулюбленіших міст у Польщі абсолютну першість веде Замость. Без сумніву, це гарне, приулюблене для туристів місто, гідне відзнаки, адже його всюди називають «Падуя Півночі», а це місто відоме своєю красою у всій Європі.

■ У Бяльському повіті, що на Люблінщині, з'явиться інноваційна система велосипедних шляхів, у рамках якої встановлять спеціальні знаки аж на тисячі кілометрів велосипедних доріжок. Система нумерації позначатиме перехрестя, а не всі шляхи. У кожній гміні, через яку пролягатиме велосипедна траса, буде встановлена інформаційна дошка з картою. Велосипедисти також отримають невеликі карти із позначенням шляхів. Також доступною буде електронна версія карти. Кожен сам визначатиме трасу. Позначення шляхів цифрами добре зрозуміє кожен іноземець. Система охопить лісові, польові, асфальтові та надбужанські дороги.

■ Діти, котрі потребують допомоги в лікарняних опікових відділеннях, не муситимуть їздити по цілій Польщі, оскільки в Ленчній, на Люблінщині, триває комплектування обладнанням лікувального опікового відділення, де перебуватимуть наймолодші пацієнти. Перше такого типу відділення у Східній Польщі матиме 13 ліжок. Плануються також ліжка для батьків. Відділення коштуватиме 5,5 млн злотих. Головна допомога – від Євросоюзу. Відкриття цього відділення в Ленчній заплановане на кінець січня 2014 року. Нині в Польщі подібне опікове відділення для дітей відкрите тільки в Щецині. А потреба в таких відділеннях величезна. У Польщі від опіків щороку страждає приблизно 600 дітей.

Адам TOMANEK

Polska prasa o Wschodzie

■ Unia Europejska gotowa znieść wizy dla Mołdawian

Do Unii bez wiz? Dla Mołdawian ta perspektywa staje się coraz bliższa. Komisja Europejska uznała, że Kiszyniów spełnił wszystkie warunki konieczne do zniesienia wymagań wizowych dla osób podróżujących do krajów członkowskich. Decyzję ogłoszono w Brukseli podczas spotkania szefów rządów Rumunii i Mołdawii z przewodniczącym Komisji.

Pozytywna ocena Komisji Europejskiej jest – jak tłumaczy Bruksela – wynikiem skutecznego wprowadzania reform przez rząd w Kiszyniowie. Chodzi między innymi zmiany w resorcie spraw wewnętrznych i poprawę współpracy policyjnej i sądowej z krajami członkowskimi. Premier Mołdawii Iurie Leanca nie ukrywał zadowolenia z decyzji Brukseli. «To jest wiadomość, na którą bardzo czekaliśmy» – powiedział szef mołdawskiego rządu.

Liberalizacja reżimu wizowego oznaczać będzie, że Mołdawianie mający paszporty biometryczne, będą mogli swobodnie podróżować na terenie Wspólnoty przez maksymalnie 90 dni w ciągu sześciu miesięcy. Bruksela ma wkrótce przedstawić odpowiednią propozycję zmiany przepisów w tej sprawie. «To widoczny krok ku większej politycznej i gospodarczej integracji z Unią Europejską. Europejska droga Mołdawii staje się rzeczywistością» – powiedział przewodniczący Komisji Europejskiej Jose Manuel Barroso.

Zgodę na zniesienie wiz będą musiały wyrazić jeszcze kraje członkowskie i Parlament Europejski. Wcześniej, podczas szczytu Partnerstwa Wschodniego w Wilnie, Mołdawia ma parałować umowę stowarzyszeniową ze Wspólnotą.

Informacyjna Agencja Radiowa, 15 listopada 2013 roku

■ Putin zadowolony z postawy Asada

Kreml zadowolony z postawy syryjskich władz. Rosyjski prezydent Władimir Putin w rozmowie telefonicznej z Baszarem Al-Asadem pochwalił go za gotowość do wzięcia udziału w konferencji pokojowej oraz zniszczenia zasobów broni chemicznej.

Na stronie internetowej prezydenta Rosji czytamy, że do rozmowy doszło z jego inicjatywy. Władimir Putin i Baszar Al-Asad mieli wspólnie wyrazić nadzieję, że w genewskiej konferencji wezmą także udział przedstawiciele syryjskiej opozycji. Dzisiejszy dziennik Al-Watan napisał, że do rozmów w Genewie dojdzie 12 grudnia, a sekretarz generalny ONZ oficjalnie potwierdzi ją 25 listopada. Liderzy opozycji w Syrii twierdzą jednak, że ostateczna data konferencji nie została jeszcze uzgodniona.

Rosja jest postrzegana jako najmocniejszy sojusznik Syrii. Moskwa między innymi nie zakończyła współpracy wojskowej z reżimem Al-Asada, czym naraziła się na ostrą krytykę innych mocarstw. Z drugiej strony – Rosja uczestniczy w procesie likwidowania syryjskiej broni chemicznej oraz mocno wspiera ideę rozmów.

Kresy.pl, 14 listopada 2013 roku

■ Białoruś: kibice bojkotują mecze

Białoruscy kibice są co raz mniej wyrozumiali wobec swoich drużyn. Na wczorajszym meczu ekstra ligi hokeja na lodzie, padł swoisty antyrekord oglądalności.

Na rozgrywany w Mińsku pojedynek hokejowy między klubami «Junactwa» i «Lida» przyszło zaledwie 50 kibiców. Według statystyki mecze stołecznego klubu hokejowego «Junactwa» który zajmuje drugie miejsce w ekstra lidze białoruskiego hokeja ogląda średnio niespełna 300 kibiców. Dla porównania mecze najlepszej drużyny w tablicy «Niemen» Grodno ogląda średnio ponad półtora tysiąca ludzi.

Hokej na lodzie jest ulubioną dyscypliną prezydenta Białorusi. Zapewne więc nieprzypadkowo miejscowe kluby hokejowe nie narzekają na finanse.

W lipcu białoruskie media informowały również o słabej frekwencji na meczach białoruskiej Najwyższej Ligi Piłki Nożnej. W pierwszej połowie roku na mecze piłkarskie przychodziło średnio 2300 kibiców. Zarówno białoruscy hokeiści jak i piłkarze nie osiągają ostatnio znaczących sukcesów.

Polska Agencja Prasowa, 14 listopada 2013 roku

■ Rosja zagroziła Polsce embargiem na import owoców i warzyw

Rosja może zakazać importu owoców i warzyw z Polski z powodu ryzyka napływu niebezpiecznych i reeksportowanych produktów, powołując się na rosyjską Federalną Służbę Nadzoru Weterynaryjnego i Fitosanitarnego.

Rosyjska agencja przekazała, że o swoim zaniepokojeniu zaistniałą sytuacją Federalna Służba Nadzoru Weterynaryjnego i Fitosanitarnego (Rossielchoznadzor) poinformowała już polską Państwową Inspekcję Ochrony Roślin i Nasiennictwa.

Rossielchoznadzor podkreślił, że wprowadzenie embarga możliwe będzie w wypadku niepodjęcia przez stronę polską skutecznych kroków, zmierzających do usunięcia przyczyn naruszeń.

ITAR-TASS podała, że tylko w 2012 roku i pierwszych trzech kwartałach 2013 roku Federalna Służba Nadzoru Weterynaryjnego i Fitosanitarnego zakwestionowała 21 partii polskiej produkcji roślinnej, zarażonej szkodliwymi organizmami.

Rzeczpospolita, 15 listopada 2013 roku

■ Polska chce znieść wizy dla Białorusinów?

Polska proponuje Białorusi porozumienie w sprawie wzajemnego uproszczenia zasad wizowych. A docelowo chce wizy znieść.

Wynika to z wypowiedzi polskiego ambasadora w Mińsku Leszka Szerepki, cytowanej przez rosyjską agencję Ria-Nowosti.

Wspólna granica to nasza szans i nasz problem – mówił ambasador Szerepka na konferencji prasowej, dodając: – Jesteśmy za tym, by wiz w ogóle nie było.

Polski ambasador mówił, że Polska wydaje około 40 procent wszystkich wiz unijnych (schengenских) dla obywateli Białorusi. W pierwszym półroczu 2013 było to 180 tys. wiz.

tvn24.pl, 14 listopada 2013 roku

■ Grybauskaite współpracowała z KGB?

Litewskiej opinii publicznej w ostatnim czasie podrzucane są kolejne «rewelacje» dotyczące prezydent Dali Grybauskaite. Są wśród nich także te dotyczące rzekomej współpracy litewskiej polityk z KGB. Pochodzą one przeważnie ze źródeł rosyjskich.

Już 31 października z litewskich służb przeciekła informacja, że Dalia Grybauskaite stanie się celem «ataku dezinformacji». W tym dniu Grybauskaite podczas spotkania z prezydentami Estonii i Łotwy mówiła o bezprecedensowej presji ze strony Kremla na uczestników wileńskiego szczytu Partnerstwa Wschodniego.

Na portalu Rubaltic.ru. z rosyjskiego Kaliningradu pojawiła się sugestia, że w czasie studiów ekonomicznych w Leningradzie, które trwały dłużej niż standardowe pięć lat (od 1976 do 1983), dzisiejsza prezydent Litwy związała się z KGB.

Już wcześniej pojawiały się informacje dotyczące ojca litewskiej prezydent, na podstawie których pojawiło się podejrzenie o jego współpracę z NKWD.

www.pch24.pl, 15 listopada 2013 roku

Польська преса про Схід

Європейський Союз готовий відмінити візи для молдован

До Євросоюзу без віз? Для молдован така перспектива стає все ближчою. Європейська Комісія визнала, що Кишинів виконав усі необхідні умови для відміни візових вимог особам, що подорожують до країн-членів ЄС. Рішення оголосили в Брюсселі під час зустрічі керівників урядів Румунії та Молдови з головою Комісії.

«Позитивна оцінка Європейської Комісії є, – як коментує Брюссель, – результатом успішного впровадження реформ урядом у Кишиневі». Йдеться про зміни у відомстві внутрішніх справ і покращення співпраці правоохоронних, судових органів із країнами-членами. Прем'єр-міністр Молдови Юріє Лянке не приховував задоволення від рішення Брюсселя. «Це повідомлення, на яке ми дуже чекали», – сказав керівник молдовського уряду.

Лібералізація візового режиму означатиме, що молдовани, які мають біометричні паспорти, могтимуть вільно подорожувати по території Спільноти максимум 90 днів упродовж шести місяців. Брюссель незабаром має представити відповідні пропозиції щодо змін законів у цій справі. «Це помітний крок до більшої політичної та економічної інтеграції з Європейським Союзом. Європейська дорога Молдови стає реальністю», – сказав голова Європейської Комісії Жозе Мануель Баррозу.

Погодні ліквідацію віз мусять також країни-члени ЄС і Європейський Парламент. Раніше, під час саміту Східного партнерства у Вільнюсі, Молдова повинна парафувати Договір про асоціацію зі Спільнотою.

Informacyjna Agencja Radiowa, 15 listopada 2013 року

Путін задоволений позицією Асада

Кремль задоволений позицією сирійської влади. Російський президент Владімір Путін у телефонній розмові із Башаром Аль-Асадом похвалив його за готовність взяти участь у конференції, присвяченій миру, а також за готовність знищити хімічну зброю.

На Інтернет-сторінці Президента Росії читаємо, що розмова відбулася з його ініціативи. Владімір Путін і Башар Аль-Асад висловили спільну надію, що у Женевській конференції також братимуть участь представники сирійської опозиції. Щоденне видання «Al-Watan» написало, що переговори відбудуться в Женеві 12 грудня, а Генеральний секретар ООН офіційно підтвердить їх 25 листопада. Лідери опозиції в Сирії твердять, що остаточна дата проведення конференції ще не була підтверджена.

Росію називають найсильнішим союзником Сирії. Москва не припиняла військової співпраці із режимом Аль-Асада, чим наразила себе на гостру критику з боку інших держав. З іншого боку – Росія бере участь у процесі ліквідації сирійської хімічної зброї, а також сильно підтримує ідею переговорів.

Kresy.pl, 14 листопада 2013 року

Білорусь: уболівальники бойкотують матчі

Білоруські уболівальники все менше підтримують свої команди. На вчорашньому матчі Екстра-ліги з хокею на льоду було встановлено антирекord відвідуваності.

На хокейний поєдинок між клубами «Юность» і «Ліда», що відбувся у Мінську прийшло всього 50 уболівальників. Згідно зі статистикою, матчі столичного хокейного клубу «Юность», який займає друге місце в Екстра-лізі білоруського хокею, дивиться в середньому 300 глядачів. Для порівняння, матчі найкращої команди в турнірній таблиці «Немен» (Гродно) переглядає в середньому понад півтори тисячі осіб.

Хокей на льоду є улюбленим видом спорту Президента Білорусі. Тому не випадково місцеві хокейні клуби не нарікають на фінансові труднощі.

У липні білоруські медіа також інформували про слабку відвідуваність матчів кращої білоруської футбольної ліги. У першій половині року на футбольні матчі в середньому приходило 2300 уболівальників. Як білоруські хокеїсти, так і футболісти останнім часом не досягали помітних успіхів.

Polska Agencja Prasowa, 14 listopada 2013 року

Росія погрожує Польщі ембарго на імпорт фруктів та овочів

Росія може заборонити імпорт фруктів та овочів із Польщі через загрозу напливу небезпечних і реекспортиваних продуктів, посилаючись на російську Федеральну службу ветеринарного і фітосанітарного контролю.

Російське агентство передало, що своє занепокоєння висловила Федеральна служба ветеринарного і фітосанітарного контролю («Россельхознадзор») у повідомленні Державній інспекції охорони рослин та насіння.

«Россельхознадзор» підкреслив, що введення ембарго можливе тільки у випадку неприйняття польською стороною результативних кроків, які мають на меті усунути причини порушень.

ІТАР-ТАСС повідомляє, що тільки у 2012 році і за перші три квартали 2013 року Федеральна служба ветеринарного і фітосанітарного контролю виявила 21 партію рослинної продукції, зараженої шкідливими організмами.

Rzeczpospolita, 15 listopada 2013 року

Польща хоче відмінити візи для білорусів?

Польща пропонує білорусам порозуміння у справі взаємного спрощення візових правил. А кінцевим етапом стане відміна віз.

Це випливає зі слів польського посла в Мінську Лешека Шерепки, які процитувало російське агентство «РІА-Новости».

«Спільний кордон – це наш шанс і наша проблема», – сказав посол Шерепка на пресконференції і додав: «Ми за те, щоб віз узагалі не було».

Посол Польщі говорив, що його держава видає приблизно 40 % усіх віз ЄС (Шенгенських) для громадян Білорусі. У першому півріччі 2013 року було видано 180 тисяч віз.

tvn24.pl, 14 листопада 2013 року

Грибаускайте співпрацювала із КДБ?

Литовську громадську думку останнім часом підігрівають чергові новини, які стосуються президента Далі Грибаускайте. Серед них є також такі, що повідомляють про можливу співпрацю литовського політика із КДБ. Переважно, вони походять із російських джерел.

Уже 31 жовтня від литовських служб просочилася інформація, що Далі Грибаускайте стане цілєю «атак дезінформації». У цей день Грибаускайте під час зустрічі з президентами Естонії і Латвії говорила про безпрецедентний тиск зі сторони Кремля на учасників саміту Східного партнерства у Вільнюсі.

На порталі російського Калінінграду «Rubaltic.ru» з'явилася інформація, що під час навчання на економічному факультеті в Ленінграді, яке тривало довше, ніж стандартні п'ять років (з 1976 до 1983), сьогодиншня Президент Литви нібито зв'язалася із КДБ.

Уже раніше з'являлася інформація, що стосувалися батька литовського президента, на основі якої виникла підозра у його співпраці із органами НКВС.

www.pch24.pl, 15 листопада 2013 року

Польська преса про Україну

■ Przedstawiciele opozycji proszą szefów dyplomacji UE o więcej czasu

Приwódцы української опозиції, Арсеній Яценюк, Віталій Кличко і Олех Тягнібок заапелували до міністрів справ заграничних UE, by wstrzymali się z ostateczną decyzją dotyczącą zawarcia umowy stowarzyszeniowej z ich krajem.

W opublikowanym liście liderzy opozycyjnych partii Batkiwyszczyna, Udar i Swoboda podkreśliли, że podpisanie umowy stowarzyszeniowej z UE jest dla Ukrainy szansą dokonania wyboru cywilizacyjnego poprzez przyłączenie się do «wolnej, demokratycznej i zamożnej europejskiej rodziny».

Przyznali jednocześnie, że ich kraj nie spełnił jeszcze koniecznych kryteriów, w tym nie rozwiązał sprawy uwolnienia byłej premier Julii Tymoszenko, która stała się symbolem upolitycznionego wymiaru sprawiedliwości i represji.

Polska Agencja Prasowa, 15 listopada 2013 roku

■ Partia Regionów domaga się korzyści z eurointegracji

15 miliardów dolarów – tyle miały wynieść straty Ukrainy w związku z pogorszeniem stosunków handlowych z Rosją i innymi krajami byłego ZSRR. Rządzący na Ukrainie coraz częściej mówią o tym, że ewentualne podpisanie umowy stowarzyszeniowej z Unią Europejską będzie oznaczało straty dla tego państwa.

Prezydent Wiktor Janukowycz powiedział, że 15 miliardów dolarów straty to około jednej czwartej obrotu handlowego między Ukrainą a państwami byłego ZSRR. Prezydent nie sprecyzował, w jakim okresie doszło do takich strat. Dodał jednak, że cały czas prowadzone są rozmowy z Moskwą, aby polepszyć stosunki gospodarcze. W ciągu miesiąca Wiktor Janukowycz widział się dwukrotnie z prezydentem Władimirem Putinem. Rezultaty tych rozmów nie są znane.

Według Wiktora Janukowycza, modernizacja przedsiębiorstw, aby pracowały według europejskich standardów, będzie kosztować od 100 do 500 miliardów dolarów. Jednak jego kraj nie ma takich środków. Deputowany Partii Regionów, której prezydent jest honorowym przewodniczącym, Wołodymyr Olijnyk powiedział wręcz, że ewentualne podpisanie umowy stowarzyszeniowej z Brukselą nie zależy od losów Julii Tymoszenko, lecz od tego, czy Ukraina dostanie kompensatę od Unii Europejskiej za straty gospodarcze związane z zawarciem umowy.

Kresy.pl, 14 listopada 2013 roku

■ Kliczko zamierza znokautować Janukowycza

Mistrz bokserski i popularny polityk chce odesłać prezydenta Wiktora Janukowycza na polityczną emeryturę. Mimo prawnych utrudnień Witalij Kliczko szykuje się do wyborów prezydenckich na Ukrainie w 2015 roku.

– Zrobimy wszystko, by Janukowycz został znokautowany w wyborach prezydenckich – powiedział Witalij Kliczko, lider opozycyjnej partii UDAR.

Jego zdaniem obecny prezydent robi wszystko, by pozbyć się poważnych przeciwników jeszcze przed wyborami. Jedną przeciwniczkę, Julię Tymoszenko, odesłał do więzienia, a drugiego poważnego kandydata chce wyeliminować zawczasu «za pomocą jakichś ustaw».

Chodzi o podpisaną 8 listopada przez Janukowycza ustawę z tzw. «poprawką Kliczki», która traktuje osoby mające prawo stałego pobytu za granicą jak kogoś «kto nie mieszka na Ukrainie». Może być ona podstawą do pozbawienia biernego prawa wyborczego Witalija Kliczki, który wiele lat płacił podatki w Niemczech, gdzie miał najlepsze warunki do kariery w boksie zawodowym.

Witalij Kliczko jest oburzony tą poprawką. – Zawsze mówiłem, że jestem Ukraińcem. A po zwycięstwach zawsze wracałem na Ukrainę. Dlatego nie widzę żadnych problemów prawnych – powiedział w wywiadzie, podkreślając, że zawsze z okazji jego walk pojawiała się niebiesko-żółta flaga ukraińska, a on sam śpiewał hymn narodowy.

Rzeczpospolita, 15 listopada 2013 roku

■ Gazprom ostrzega Europę przed katastrofą

Po rozmowach ze Naftogazem, Gazprom ocenia jako «poważną» sytuację z tranzytem gazu przez Ukrainę. Gazu z podziemnych magazynów może tam nie starczyć do zaspokojenia zimowych potrzeb odbiorców z Unii.

– Dziś koledzy ukraińscy zaczęli wypompowywać gaz z magazynów, a przecież zima jeszcze się nie zaczęła. Przy takim tempie opróżniania zapasów, może tam pozostać ok. 14 mld m3. A to jest katastrofa – powiedział wprost wiceprezes Witalij Markiłow.

Jak podaje agencja Reuters, według Gazpromu bezpieczny tranzyt do Unii w okresie zimy gwarantuje zgromadzenie 21,5 mld m3 gazu w ukraińskich magazynach. Stan na dziś to 17,6 mld m3.

– A to oznacza, że zimą tranzyt będzie niemożliwy, bo gazu w podziemnych magazynach nie wystarczy nawet na zaspokojenie potrzeb samej Ukrainy – dodaje Makarow. Naftogaz jest na granicy niewypłacalności. Zalega Gazpromowi 1,3 mld dol..

Energianews.pl, 15 listopada 2013 roku

■ USA wzywa Ukrainę do podpisania umowy z UE

Dwa tygodnie przed szczytem Partnerstwa Wschodniego podsekretarz stanu USA ds. europejskich Victoria Nuland wezwała liderów Ukrainy, by dokonali «ślusznego, historycznego wyboru», tak by możliwe było podpisanie na szczycie umowy stowarzyszeniowej UE-Ukraina.

– Przyłączamy się do Unii Europejskiej i wzywamy przywódców Ukrainy, by dokonali ślusznego, historycznego wyboru dla swoich 45 milionów obywateli – powiedziała Nuland na forum Rady Atlantyckiej (Atlantic Council) podczas swego pierwszego wystąpienia od czasu, gdy w maju została podsekretarzem stanu ds. europejskich i euroazjatyckich w Departamencie Stanu USA.

Podkreśliła, że na dwa tygodnie przed szczytem Partnerstwa Wschodniego w Wilnie, Ukraina, Mołdawia i Gruzja znajdują się «historycznym momencie». Zapewniła, że Stany Zjednoczone wspierają proces zbliżania tych państw do UE i chciałyby by wszystkie te trzy kraje przyłączyły się do europejskiej rodziny, a ich obywatele podróżowali bez wiz do krajów UE i korzystali ze współpracy handlowej.

Gazeta.pl, 14 listopada 2013 roku

■ Rolnicy boją się kukurydzy z Ukrainy

Polski Związek Producentów Roślin Zbożowych bije na alarm – Polska wpuściła z Ukrainy do Polski, a tym samym do Unii Europejskiej około 40 tysięcy ton kukurydzy bez badania.

– To absolutny skandal. Parametry jakościowe kukurydzy wwożonej do Polski z Ukrainy nie są znane – alarmuje Tadeusz Szymańczak, ekspert PZPRZ z komisji ds. ekonomii produkcji i rynku zbóż. I podkreśla, że: kukurydza jest sprawdzana tylko w najprostszy sposób tj. organoleptycznie.

Szymańczak zaznacza, że teraz nie wiadomo czy wwieziona do kraju i w granice UE kukurydza jest bezpieczna czy nie. Specjalny list z prośbą o pomoc w tej sprawie Polski Związek Producentów Roślin Zbożowych wysłał do Premiera RP Donalda Tuska.

Ekonomia.pl, 16 listopada 2013 roku

Polska prasa o Ukrainie

Представники опозиції просять керівників дипломатії ЄС про додатковий час

Лідери української опозиції, Арсеній Яценюк, Віталій Кличко та Олег Тягнібок, звернулися до міністрів закордонних справ ЄС, щоб вони поки не виносили остаточне рішення щодо укладення Договору про асоціацію із їхньою державою.

В опублікованому листі лідери опозиційних партій «Батьківщина», «УДАР» та «Свобода» підкреслили, що підписання Договору про асоціацію з ЄС є для України шансом для цивілізаційного вибору шляхом приєднання до «вільної, демократичної та зamoжної європейської сім'ї».

Одночасно вони визнали, що їхня країна не виконала ще необхідних критеріїв, у тому числі не було звільнено колишню прем'єр-міністр Юлію Тимошенко, яка стала символом політизованого правосуддя та репресій.

Polska Agencja Prasowa, 15 листопада 2013 року

Партія регіонів домагається здобути користь від євроінтеграції

15 мільярдів доларів США – стільки мали би становити збитки України у зв'язку із погіршенням торгівельних відносин із Росією та іншими країнами колишнього СРСР. Керівництво України все частіше говорить про те, що можливе укладення Договору про асоціацію із Європейським Союзом означатиме збитки для їхньої держави.

Президент Віктор Янукович сказав, що 15 мільярдів доларів витрат – це приблизно одна четверта торгівельного обороту між Україною та країнами колишнього СРСР. Президент не конкретизував, за який період були понесені такі витрати. Проте додав, що постійно продовжуються розмови з Москвою, що мають на меті покращення економічних відносин. Упродовж місяця Віктор Янукович двічі бачився із Владіміром Путіним. Результати цих розмов невідомі.

На думку Віктора Януковича, модернізація підприємств, аби вони працювали за європейськими стандартами, коштуватиме від 100 до 500 мільярдів доларів. Однак його держава не має таких коштів. Володимир Олійник, депутат від Партії регіонів, почесним керівником якої є президент, сказав, що можливе підписання Договору про асоціацію з Брюсселем не залежить від долі Юлії Тимошенко, а від того, чи Україна отримує компенсацію від Європейського Союзу за економічні витрати, пов'язані з підписанням договору.

Kresy.pl, 14 листопада 2013 року

Кличко має намір нокаутувати Януковича

Чемпіон з боксу та популярний політик хоче послати Віктора Януковича на політичну пенсію. Незважаючи на юридичні труднощі, Віталій Кличко готується взяти участь у президентських виборах в Україні у 2015 році.

– Зробимо все, щоб Янукович був нокаутований на президентських виборах, – сказав Віталій Кличко, лідер опозиційної партії «УДАР».

На його думку, нинішній президент робить усе, щоб усунути серйозних противників ще перед виборами. Єдину противницю, Юлію Тимошенко, відправив у в'язницю, а другого серйозного кандидата хоче усунути завчасно, «за допомогою якихось законів».

Ідеться про підписаний Януковичем 8 листопада Закон із так званою «поправкою Кличка», яка трактує осіб, що мають право на постійне проживання за кордоном, як таких, «котрі не проживають в Україні». Він може бути підставою для позбавлення пасивного виборчого права Віталія Кличка, який багато років платив податки в Німеччині, де мав найкращі умови для професійної боксерської кар'єри.

Віталій Кличко обурений такою поправкою: «Я завжди говорив, що є українцем, а після перемог завжди повертався в Україну, тому не бачу жодних юридичних проблем». Про це він розповів в інтерв'ю, підкреслюючи, що завжди після перемог з'являвся жовто-блакитний прапор, а сам він виконував національний гімн.

Rzeczpospolita, 15 листопада 2013 року

«Газпром» застерігає Європу від катастрофи

Після розмов із «Нафтогазом», «Газпром» оцінює як «серйозну» ситуацію із транзитом газу через Україну. Газу з підземних сховищ може не вистачити для заспокоєння зимових потреб споживачів із Євросоюзу.

– Сьогодні українські колеги почали викачувати газ зі сховищ, а зима ще навіть не розпочалася. З такими темпами випорожнення запасів, там може лишитися приблизно 14 мільярдів куб. газу. А це – катастрофа, – заявив віце-президент Віталій Маркелов.

Як подає агентство «Reuters», згідно із заявами «Газпрому», безпечний транзит до Євросоюзу в зимовий період гарантуватиме згромадження 21,5 млрд куб. газу в українських сховищах. Станом на сьогодні там знаходиться 17,6 млрд куб. газу.

– А це означає, що взимку транзит буде неможливим, оскільки газу в підземних сховищах не вистачить навіть на заспокоєння потреб самої України, – додає Віталій Маркелов. «Нафтогаз» перебуває на межі подальших невиплат і боргує «Газпромові» 1,3 млрд доларів.

Energianews.pl, 15 листопада 2013 року

США закликає Україну підписати Договір із ЄС

За два тижні до саміту Східного Партнерства заступник держсекретаря США у європейських справах Вікторія Нуланд заклікала лідерів України, аби вони здійснили «слухний, історичний вибір», уможлививши підписання Договору про асоціацію ЄС – Україна під час саміту.

– Долучаємося до Євросоюзу і закликаємо керівників України, щоб вони здійснили важливий історичний вибір для 45 мільйонів своїх громадян, – сказала Нуланд на форумі Атлантичної Ради (Atlantic Council) під час свого першого виступу відтоді, як у травні стала заступником держсекретаря в європейських та євроазійських справах держдепартаменту США.

Вона підкреслила, що за два тижні до саміту Східного Партнерства у Вільнюсі Україна, Молдова та Грузія знаходяться в «історичному моменті». Запевнила, що США підтримують процес зближення цих країн до ЄС і хотіли, щоб усі три країни долучилися до європейської сім'ї, а їхні громадяни подорожували без віз до країн ЄС та користувалися торгівельною співпрацею.

Gazeta.pl, 14 листопада 2013 року

Фермери побоюються кукурудзи з України

Польське об'єднання виробників зернових рослин (ПОВЗР) б'є на сполох – Польща впустила з України, а отже і до Європейського Союзу – приблизно 40 тисяч тонн кукурудзи без проведення контролю.

– Це абсолютний скандал. Якісні параметри кукурудзи, ввезеної до Польщі з України, невідомі, – інформує Тадеуш Шиманьчак, експерт ПОВЗР із комісії у справі економії виробництва й ринку зернових. Він підкреслює, що кукурудзу перевіряли тільки найпростішим способом, тобто органолептично.

Шиманьчак зазначає, що нині невідомо, чи ввезена в країну та до ЄС кукурудза є безпечною. Спеціальний лист із проханням допомогти в цій справі Польське об'єднання виробників зернових рослин направило до прем'єр-міністра РП Дональда Tuska.

Ekonomia.pl, 16 листопада 2013 року

Україна będzie rozwijać współpracę z NATO

Україна бierze udział we wszystkich bez wyjątku operacjach NATO i zamierza kontynuować tę współpracę z Sojuszem – poinformował Zastępca Ministra Spraw Zagranicznych Andrzej Olefirow podczas okrągłego stołu.

«Polityki kraju wobec NATO nie da się zmienić w jedną noc, dlatego że jeszcze w 2010 roku przyjęto uchwałę o głównych zasadach polityki zewnętrznej i wewnętrznej, w której wyraźnym priorytetem jest stopniowe i nieodwołalne wejście do Unii Europejskiej, z drugiej strony, wypowiedziano się o pozablockowości Ukrainy. Na tej podstawie nie ma trudności w rozwoju stosunków zarówno z Unią Europejską jak i z NATO» – powiedział A. Olefirow.

Według zastępcy Ministra, Ukraina bierze udział we wszystkich pokojowych misjach NATO i zamierza kontynuować tę współpracę.

«Jednak pozablockowość nie oznacza braku współpracy. Na tym etapie możemy potwierdzić fakt jej istnienia: obecnie Ukraina uczestniczy we wszystkich bez wyjątku misjach pokojowych, prowadzonych w świetle pod dowództwem NATO. Naszą współpracę z NATO i naszą przyszłość widzimy w połączeniu energii naszej współpracy z UE i NATO w zakresie bezpieczeństwa i obrony» – powiedział A. Olefirow.

www.unn.com.ua, 14 listopada 2013 roku

Українські морськи – jedni z najlepszych na szkoleniach NATO

Żołnierze jednostki piechoty morskiej Feodosiowskiego Odrębnego Batalionu Piechoty Morskiej wrócili na miejsce stałej dyslokacji na Krymie po szkoleniach Sił Szybkiego Reagowania NATO «Steadfast Jazz – 2013», które zostały zorganizowane na terenie Centrum Szkolenia Wojsk Lądowych RP w Drawsku Pomorskim.

Podczas manewrów wojskowych piechota

wtedy Izrael powiedział o zamierzeniu budowy około 2500 nowych domów na zachodnim wybrzeżu i we Wschodniej Jerozolimie.

Pokojowe rokowania między Palestyną a Izraelem zostały wznowione w lipcu 2013 roku po trzyletniej przerwie za pośrednictwem USA.
www.ea-ua.info, 13 listopada 2013 roku

Sojusz jest ważny dla bezpieczeństwa europejskiego

Ambasador Norwegii na Ukrainie John Fredriksen Elvedal wyraził chęć przeprowadzenia dyskusji z tymi, którzy twierdzą, że NATO należy rozwiązać. Zwrócił on także uwagę na ważność wsparcia ze strony Ukrainy współpracy z NATO. Dyplomata powiedział o tym w czasie X Zgromadzenia Ligi Obywatelskiej Ukraina-NATO.

«Społeczeństwo obywatelskie i wsparcie narodowe powinny być sednem polityki bezpieczeństwa każdego demokratycznego społeczeństwa. Sugeruję, że jeśli Ukraina wyrazi większe pragnienie, niż praktyczną kooperację z NATO, koniecznym wymaganiem musi być wsparcie społeczeństwa ukraińskiego. W tym Liga musi odgrywać rolę kluczową» – powiedział Ambasador Norwegii.

Wyliczył niektóre kierunki współpracy Ukrainy i NATO. To jest modernizacja sił zbrojnych, rozwiązanie problemu «zimnej wojny», ustanowienie partnerskich stosunków w sferze zwalczania terroryzmu i piractwa.

www.korrespondent.net, 13 listopada 2013 roku

Egipt planuje kupować broń od Rosji

Minister Spraw Zagranicznych Egiptu Nabil Fahmy powiedział, że planuje kupić od Rosji broń. Przypomniał o długoletnich relacjach obu krajów w dziedzinie wojskowo-technicznej, które rozpoczęto ponad 30 lat temu. Również dodał, że «kwestie zakupu są omawiane».

Nabil Fahmy zaznaczył, że Egipt rozwija «szereg ambitnych projektów i programów» i «zaprasza rząd rosyjski i biznes rosyjski do

Україна розвиватиме співпрацю з НАТО

Україна бере участь у всіх без виключення миротворчих операціях НАТО і збирається продовжувати таку співпрацю з альянсом. Відповідну заяву зробив заступник міністра закордонних справ Андрій Олефіров під час круглого столу.

«Політику країни щодо НАТО не можна змінити за одну ніч тому, що ще в 2010 році було ухвалено закон про основні засади внутрішньої і зовнішньої політики, де пріоритет для України чіткий: довгостроковий, але головний – вступ до Європейського Союзу, з іншого боку – було заявлено про позабlockовість. На цій підставі простіше розвивати відносини як з Європейським Союзом, так і з НАТО», – заявив А.Олефіров.

За словами заступника міністра, Україна бере участь у всіх миротворчих операціях НАТО і має намір продовжувати таку співпрацю.

«Але позабlockовість не означає відсутність співробітництва. Сьогодні можемо навести красномовний факт нашої взаємодії: сьогодні Україна бере участь у всіх без виключення миротворчих акціях, які проходять в світі під проводом НАТО. Нашу співпрацю з НАТО і наше майбутнє я бачу в поєднанні з енергією нашого співробітництва у сфері безпеки і оборони з Європейським Союзом і з НАТО», – наголосив А.Олефіров.

www.unn.com.ua, 14 листопада 2013 року

Українські морпихи – одні з найкращих на навчаннях НАТО

Особовий склад роти морської піхоти Феодосійського окремого батальйону морської піхоти повернувся до місця постійної дислокації у Криму з навчання Сил реагування НАТО «Steadfast Jazz – 2013», що проходили на території Навчального центру Сухопутних військ ЗС Республіки Польща «Дравсько-Поморський».

будівництво 1500 будинків в поселенні Рамат-Шломо у Східному Єрусалимі. Про плани розширення поселень повідомлялося і в серпні: тоді Ізраїль оголосив про будівництво близько 2500 нових будинків на Західному березі і в Східному Єрусалимі.

Мирні палестинсько-ізраїльські переговори відновилися в липні 2013 року після трирічної перерви за посередництва США.
www.ea-ua.info, 13 листопада 2013 року

Альянс важливий для європейської безпеки

Посол Норвегії в Україні Йон Елведаль Фредріксен висловив бажання подискутувати із тими, хто вважає, що НАТО потрібно згорнути свою діяльність. Ще він наголосив на важливості підтримки з боку українського народу розвитку співпраці України та НАТО. Про це дипломат говорив під час X Асамблеї Громадської ліги Україна-NATO.

«Громадянське суспільство та народна підтримка мають бути у центрі політики безпеки будь-якого демократичного суспільства. Я вважаю, якщо Україна вирішить прагнути більшого, ніж практичної кооперації з НАТО, підтримка народу має бути обов'язковою вимогою. У цьому Ліга має відігравати ключову роль», – зазначив посол Норвегії.

Він перерахував деякі напрямки співпраці України та НАТО: модернізація збройних сил, подолання проблем «холодної війни», налагодження партнерських відносин з протидії тероризму та піратству.
www.korrespondent.net, 13 листопада 2013 року

Єгипет планує купувати зброю у Росії

Міністр закордонних справ Єгипту Набіль Фахмі розповів, що планує закуповувати у Росії озброєння. Він нагадав про довгострокові взаємини двох країн у військово-технічній сфері, які почалися більше 30 років тому. Також додав, що «питання про закупівлі розглядаються».

Набіль Фахмі підкреслив, що Єгипет роз-

NATO SCOPE 2013

морська używała sprzętu wojskowego i broni, będącej na wyposażeniu jednostki.

Według zastępcy dowódcy Marynarki Sił Zbrojnych Ukrainy ds. Obrony Przybrzeżnej pułkownika Ihora Woronczuki, jednostka piechoty morskiej godnie prezentowała Ukrainę na scenie międzynarodowej.

– Ta jednostka przeszła wszystkie etapy przygotowań i w zeszłym roku uzyskała ocenę ekspertów NATO na najwyższym poziomie. Obecnie jest ona wpisana na listę jednostek, które reprezentują nasze państwo w wojskowej współpracy międzynarodowej. W tym roku marynarze już brali udział w szkoleniach międzynarodowych «Sea Breeze – 2013» i «Farwater Pokoju – 2013».

W szkoleniach «Steadfast Jazz – 2013» uczestniczyło ponad 6 tysięcy żołnierzy z ponad 20 krajów członkowskich NATO. Jako kraje partnerskie Sojuszu do szkoleń dołączyły Ukraina, Macedonia, Szwecja i Finlandia.
www.mil.gov.ua, 13 listopada 2013 roku

Izrael zawiesił plany budowy nowych obiektów w spornym sektorze

W swoim oświadczeniu premier Izraela Benjamin Netanjahu powiedział, że zapowiedź planów o budowie nowych osiedli spowodowała konflikt na skalę międzynarodową. Oznajmił on również, że planowane budownictwo nie zrobi żadnego wkładu w rozwój osiedli a nawet może zaszkodzić w tej sprawie.

Jak wynika z oświadczenia premiera, Ministerstwo Budownictwa Izraela zgodziło się z wymaganiami Netanjahu.

Informacja o planie budowy nowych osiedli wywołała też ostrą krytykę ze strony UE i USA, które sądzą, że są to plany prowokacyjne.

Poprzednio, 30 października, w czasie pokojowych rokowań ze stroną palestyńską dowiedziano się o tym, że Rząd Izraela popiera budowę 1500 domów w miejscowości Ramat Shlomo we Wschodniej Jerozolimie. O planach poszerzenia osiedli informowano też w sierpniu:

udziału w tych programach».

Komentując sytuację w Syrii, szef MSZ Egiptu powiedział, że jego kraj jest przeciwny wojskowym działaniom wobec rządu Baszara al-Assada, podkreślając ważność pokojowego rozwiązania konfliktu. Ta pozycja nie jest zgodna z opinią USA, które niejednokrotnie wypowiadały się o wzajemnym oddaleniu obu krajów.

«Egipt i USA weszły w okres relacji, które muszą określić jako «niełatwe» – powiedział egipski polityk. Zdaniem Nabila Fahmy jest to skutkiem «arabskiej wiosny» na Bliskim Wschodzie.

YHIAH, 12 listopada 2013 roku

NATO wymaga od Rosji dowodów na niebezpieczeństwo Sojuszu

Jeśli Rosja twierdzi, że rozszerzenie NATO szkodzi Kremlowi, to zamiast mówić „bezzprzedmiotowo” o tym, musi to konkretnie udowodnić. To oświadczenie wydał zastępca Asystenta Sekretarza Generalnego NATO ds. Nowych Wyzwań dla Bezpieczeństwa Jamie Shea w czasie wideomostu.

«Jeśli chodzi o rozszerzenie NATO, to gdzie są dowody, że to rozszerzenie w jakiś sposób wpłynie na wasze bezpieczeństwo? Polska dołączyła do NATO i teraz ma z Rosją poprawne relacje, lepsze niż kiedykolwiek w dziejach. Czy rozszerzenie NATO nie pozwoliło wam rozwinąć handlu? Gdzie są dowody na to, że to wpłynie negatywnie na wasze relacje dwustronne?» – powiedział Jamie Shea.

Według przedstawiciela NATO, Rosja ma dużo korzyści ze współpracy z Sojuszem.

«Należy powiedzieć, że NATO nie jest dla Rosji zagrożeniem i trzeba przekonać Moskwę o tym, że właśnie z punktu widzenia jej „niebezpieczeństwa” XXI wieku można zachęcić ją do współpracy z NATO» – powiedział dyplomata.

www.unn.com.ua, 14 listopada 2013 roku

Pід час військових маневрів морські піхотинці використовували штатну бойову техніку та озброєння.

За словами заступника командувача Військово-Морських Сил ЗС України з берегової оборони полковника Ігоря Воронченка, цей підрозділ морської піхоти достойно презентував Україну на міжнародній арені.

– Ця рота пройшла всі етапи підготовки і минулого року отримала оцінку експертів НАТО найвищого рівня. Сьогодні вони входять до переліку підрозділів, які заявлені нашою державою до участі в заходах міжнародного військового співробітництва. Цього року вони вже брали участь у міжнародних навчаннях «Сі Бриз-2013» та «Фарватер миру – 2013».

Загалом у навчанні «Steadfast Jazz – 2013» взяли участь більше 6 тисяч військовослужбовців з більше, ніж 20 країн, які є членами НАТО. На правах країн-партнерів Альянсу до навчань долучилися Україна, Македонія, Швеція і Фінляндія.
www.mil.gov.ua, 13 листопада 2013 року

Ізраїль призупинив плани з будівництва нових поселень на спірних територіях

У своїй заяві Прем'єр-міністр Ізраїлю Біньямін Нетаньяху зазначив, що оголошення про плани розширення поселень викликало непотрібний конфлікт із міжнародним суспільством. Він також заявив, що плани будівництва не роблять ніякого внеску в розвиток поселень і лише зашкодять їм.

Як слідує із заяви прем'єра, Міністерство будівництва Ізраїлю вже погодилося виконати вимогу Нетаньяху.

Звістка про плани з розширення поселень викликала також різку критику з боку Євросоюзу і США, які назвали ці плани провокаційними.

Раніше, 30 жовтня, на тлі мирних переговорів з палестинською стороною стало відомо про те, що влада Ізраїлю схвалила

виває «ряд амбітних проектів і програм» і буде «закликати російський уряд і російський бізнес взяти в них участь».

Відносно ситуації в Сирії, глава МЗС Єгипту підкреслив, що його країна виступила проти використання військової сили щодо уряду Башара Асада, відзначаючи важливість мирного врегулювання конфлікту. Ця позиція розійшлася з думкою США, що ще раз вказало на віддалення двох країн одна від одної.

«Єгипет і США вступили у період відносин, які я змушений називати «непростими», – пояснив єгипетський політик. На думку Набіля Фахмі, це є результатом «арабської весни» на Близькому Сході.

YHIAH, 12 листопада 2013 року

NATO вимагає від Росії доказів небезпеки Альянсу

Якщо Росія вважає, що розширення НАТО шкодить Кремлю, то їй це потрібно довести конкретними доказами, а не балаканиною. Відповідну заяву зробив заступник помічника Генерального секретаря НАТО з питань нових викликів безпеці Джеймі Шеєм під час відеомосту.

«Що стосується розширення НАТО, то де докази того, що розширення НАТО вплине на вашу безпеку якимось чином? Польща приєдналася до НАТО і зараз із Росією має просто чудові стосунки за довготривалого часу складної історії. Чи розширення НАТО не дозволило вам розширити торгівлю? Де докази того, що ваші двосторонні стосунки зазнають негативного впливу?», – заявив Джеймі Шеєм.

На думку представника НАТО, Росії самій вигідно працювати з НАТО.

«Треба говорити, що НАТО не загроза для Росії і потрібно переконати Москву в тому, що її загрози, які вона має у ХХІ столітті, мають заохотити її до співпраці з НАТО», – відзначив дипломат.

www.unn.com.ua, 14 листопада 2013 року

Ukraińska prasa o Polsce

■ W Polsce minister podał się do dymisji z powodu «afery zegarkowej»

Minister Transportu i Gospodarki Wodnej Polski Sławomir Nowak podał się do dymisji z powodu skandalu związanego z zegarkiem, którego nie wymienił w swoim oświadczeniu majątkowym. O tym poinformował premier Donald Tusk, który przyjął dymisję ministra i już mianował następcę pełniącego jego obowiązki.

Nowak zrezygnował z fotela ministra po tym, jak prokuratura złożyła wniosek o uchylenie poselskiego immunitetu w związku z tym, że polityk nie wpisał do swojego oświadczenia majątkowego zegarka szwajcarskiej firmy «Ulysse Nardin».

Polskie prawo wymaga od urzędników wpisania do swojego oświadczenia majątkowego mienia, które przekracza wartość 10 tys. złotych. Zegarek, który miał na ręce Nowak, jest wart około 5,5 tys. dolarów.

«Według oceny prokuratora, jest wystarczająco dużo dowodów na to, że poseł świadomie nie wpisał tego majątku» – powiedziała przedstawicielka prokuratora.

Polski Kodeks Karny za sfalszowanie informacji w oświadczeniu majątkowym przewiduje do trzech lat więzienia.

Premier Donald Tusk sądzi, że Nowak zachował się właściwie, podając się do dymisji. «Gdy prokuratura formułuje zarzuty wobec urzędnika, innego wyjścia nie ma» – powiedział Premier.

www.tyzhden.ua

■ Polska obiecuje walczyć o eurointegrację Ukrainy do końca

Prezydent RP Bronisław Komorowski powiedział, że część wymogów wobec Ukrainy Unia Europejska mogłaby stawiać po podpisaniu Umowy o Stowarzyszeniu, czyli na etapie ratyfikacji dokumentu przez kraje członkowskie UE.

«UE powinna cały czas działać na rzecz wypełnienia przez Ukrainę wszystkich warunków niezbędnych do podpisania umowy stowarzyszeniowej, ale też na końcu Unia powinna być gotowa jako całość do podjęcia decyzji, czy te warunki są wystarczające, czy część z nich np. można realizować w następnym etapie, którym będzie ratyfikacja umowy. To też jest moment, kiedy można stawiać warunki Ukrainie» – powiedział prezydent Polski.

Komorowski dodał, że jest mniej optymistyczny w sprawie podpisania Umowy, niż był dwa czy trzy tygodnie temu, ale «ma wolę i nadzieję pracować do końca».

«Mam świadomość tego, że rozgrywka o kierunek rozwoju Ukrainy – czy na Wschód czy na Zachód będzie trwała do ostatnich godzin, do momentu zwołania szczytu w Wilnie. Póki co, uważam, że należy dzisiaj mówić w ten sposób: postaramy się zrobić wszystko, co do nas należy, aby umożliwić integrowanie się Ukrainy ze światem zachodnim, żeby nie ryzykować, że się będzie integrowała ze światem wschodnim» – wypowiedział się Bronisław Komorowski.

Szczyt w Wilnie odbędzie się 28-29 listopada.

Газета по-українськи, 15 листопада 2013 року

■ Polska zwiększyła eksport towarów na Ukrainę

Polskie firmy w ciągu dziewięciu miesięcy 2013 roku eksportowały na Ukrainę towary za 4,186 mld dolarów, co o 11,9% przewyższa wskaźniki analogicznego okresu w zeszłym roku.

Według Krajowego Komitetu Statystyki ze względu na tempo wzrostu dostaw towarów na Ukrainę w zaznaczonym okresie Polska znalazła się na drugim miejscu po Rosji: w ciągu 9 miesięcy dostawa polskich towarów na rynek rosyjski wzrosła o 12,7%.

Po trzech kwartałach 2013 roku Ukraina uzyskała ósme miejsce wśród największych rynków Polski, co podniosło ją o jedną pozycję wyżej w porównaniu do wyników pierwszego półrocza.

Ukraina jednak nie wchodzi w dziesiątkę największych dostawców towarów na rynek Polski. Belgia, która posiada ostatnie miejsce w tym rankingu, dostarczyła do Polski towary na 3,4 mld dolarów.

Економічна правда, 14 листопада 2013 року

■ Ukraina i Polska będą wspólnie rozwijać współpracę wojskowo-techniczną z Azją i Afryką

Ukraina i Polska opracowują obiecujące kierunki współpracy wojskowo-technicznej na regionalnych rynkach Azji i Afryki.

Jak informuje korporacja, na potencjał wojskowo-technicznej współpracy obu krajów wskazał w czasie drugiej konferencji «Forum Ukraińsko-Polskie dotyczące współpracy w dziedzinie obronności» wykonujący obowiązki Dyrektora Departamentu Rozwoju i Zamówień Techniki Obronnej Ministerstwa Obrony Ukrainy Ihor Odnorałow.

«Ukraina i Polska posiadają obiecujący potencjał współpracy wojskowo-technicznej, tak więc aktywizacja dwustronnego dialogu politycznego w dziedzinie obronności ma zostać podstawą do jego przejścia na poziom praktyczny» – powiedział Ihor Odnorałow.

www.unn.com.ua, 15 листопада 2013 року

■ Prezydent Polski przeprosił Rosję

Prezydent Polski Bronisław Komorowski przeprosił za zamieszki, zorganizowane przez nacjonalistów koło budynku ambasady rosyjskiej w Warszawie w czasie «Marszu Niepodległości» 11 listopada.

To, co się stało w pobliżu ambasady Komorowski nazwał «absolutnym skandalem, który w żaden sposób nie da się usprawiedliwić».

Komorowski przyznał, że w imieniu Polski należy skierować oficjalne przeprosiny stronie rosyjskiej. Prezydent podkreślił, że działania uczestników zamieszek nie mają usprawiedliwienia, i dodał, że istnieje wiele sił, które chciałyby zaprezentować Polskę jako kraj rusofobów.

Wcześniej z wymaganiem o przeprosiny zwróciło się do polskiego ambasadora w Moskwie MSZ Rosji. W Ministerstwie stwierdzili, że polskie władze nie zadbały o bezpieczeństwo rosyjskiej ambasady i to doprowadziło do czasowego zawieszenia jej pracy. MSZ zarzuciło polskiej policji nieskuteczność działań.

Zamieszki koło ambasady Rosji w Warszawie odbyły się w czasie «Marszu Niepodległości», który corocznie jest organizowany przez polskich nacjonalistów. Uczestnicy rozruchów spalili rosyjską flagę i budkę policyjną koło rosyjskiej ambasady. 13 listopada niezarejestrowana partia «Inna Rosja» przeprowadziła koło polskiej ambasady w Moskwie akcję protestu: aktywiści rzucili w stronę misji dyplomatycznej kilka rac.

Українські новини, 13 листопада 2013 року

■ Ukraińscy pracownicy w Polsce to największa grupa nielegalnych imigrantów

Obywatele Ukrainy pozostają najbardziej liczną grupą obcokrajowców, pracujących w Polsce z naruszeniem prawa – informuje Polska Inspekcja Pracy.

Inspekcja także podaje, że liczba wykroczeń z udziałem Ukraińców w 2012 roku spadła o 10% – do około 450 przypadków.

W ciągu ostatnich czterech lat Ukraińcy byli absolutnymi liderami w liczbie zarejestrowanych wykroczeń. W tym okresie stwierdzono 200 przypadków wykroczeń przez obywateli Chin i około 150 przez obywateli Macedonii, które zajęły drugie i trzecie miejsce.

ТСН, 12 листопада 2013 року

Українська преса про Польщу

У Польщі міністр пішов у відставку через скандал з дорогим годинником

Міністр транспорту та водного господарства Польщі Славомір Новак пішов у відставку на тлі скандалу довкола годинника, який він не вказав у своїй декларації про майно. Про це повідомив прем'єр-міністр Дональд Туск, який прийняв відставку урядовця та вже призначив виконувача обов'язків міністра.

Новак залишив крісло міністра після того, як прокуратура попросила позбавити його депутатського імунітету в зв'язку з тим, що політик не вказав в декларації про майно хронометр швейцарської фірми Ulysse Nardin.

Польське законодавство зобов'язує чиновників вказувати в декларації все майно, вартість якого перевищує 10 тисяч злотих, що становить близько \$3,5 тис. Приблизна вартість годинника, який був помічений на руці Новака, становить \$5,5 тис.

«Згідно з оцінкою прокурора, є достатні підстави стверджувати, що депутат свідомо не вказав це майно», – сказала представниця прокуратури.

Відповідно до кримінального кодексу Польщі, за неправдиві відомості у декларації про майно урядовцю загрожує до трьох років позбавлення волі.

Прем'єр Дональд Туск вважає, що Новак повів себе гідно, подавши у відставку. «Коли прокуратура формулює обвинувачення стосовно державного чиновника, іншого виходу не залишається», – сказав прем'єр.

www.tyzhden.ua

Польща пообіцяла боротись за євроінтеграцію України до кінця

Президент Польщі Броніслав Коморовський вважає, що частину вимог до України Євросоюз міг би поставити після підписання Угоди про асоціацію, на етапі ратифікації документу країнами-членами ЄС.

«З одного боку Євросоюз повинен весь час вимагати виконання (Україною, – ред.) усіх вимог, але з іншого – бути готовим, як Спільнота, до прийняття рішення: чи їх виконання є достатнім, чи частину з них можна реалізовувати на наступному етапі, коли відбуватиметься ратифікація Угоди, що вимагає згоди усіх країн-членів ЄС. Це також є моментом, коли можна ставити перед Україною вимоги», – сказав очільник польської держави.

Коморовський додав, що є меншим оптимістом у питанні підписання асоціації, ніж був два чи три тижні тому, але «має волю і надію працювати до кінця».

«Усвідомлюю, що гра щодо напряму розвитку України на Схід чи Захід триватиме до останніх годин, до моменту початку саміту у Вільнюсі. Тому поки що потрібно говорити таким чином: постараймося зробити все, що від нас залежить, аби уможливити інтеграцію України із західним світом, аби не ризикувати, що вона інтегруватиметься зі східним», – сказав Президент Польщі.

Саміт у Вільнюсі відбудеться 28-29 листопада.

Газета по-українськи, 15 листопада 2013 року

Польща збільшила експорт товарів до України

Польські компанії за перші дев'ять місяців 2013 експортували в Україну товарів на 4,186 мільярда dolarів, що на 11,9% більше показників за аналогічний період минулого року.

За даними держкомстату, темпи зростання поставок товарів із Польщі в Україну за звітний період показали другий результат після Росії: за 9 місяців поставки польських товарів на російський ринок зросли на 12,7%.

За перші три квартали 2013 року, Україна посіла восьме місце серед найбільших ринків збуту Польщі, що на одну позицію вище, ніж за підсумками першого півріччя.

У той же час Україна, як і раніше, не увійшла в десятку найбільших постачальників своїх товарів на польський ринок. Бельгія, яка посіла останнє місце в цьому рейтингу, поставила до Польщі товарів на 3,4 млрд dolarів.

Економічна правда, 14 листопада 2013 року

Україна і Польща спільно розвиватимуть ВТС в Азії та Африці

Україна і Польща опрацьовують перспективні напрямки військово-технічного співробітництва на регіональних ринках Азії та Африки.

Згідно з повідомленням Концерну, про потенціал ВТС двох країн повідомив під час другої конференції «Українсько-польського форуму зі співробітництва у сфері ОПК» т.в.о. директора департаменту розробок і закупівель ОВТ Міноборони України Ігор Одноралов.

«Україна і Польща мають незатребуваний потенціал ВТС, і активізація двостороннього політичного діалогу в оборонній сфері має стати основою його переведення в практичну площину», – сказав І.Одноралов.

www.unn.com.ua, 15 листопада 2013 року

Президент Польщі вибачився перед Росією

Президент Польщі Броніслав Коморовський вибачився за погроми, влаштовані націоналістами біля будівлі російського посольства у Варшаві під час «Маршу незалежності» 11 листопада.

Те, що сталося біля дипмісії Коморовський назвав «абсолютним скандалом, який ніяк не можна виправдати».

Коморовський визнав, що від імені Польщі варто направити офіційні вибачення російській стороні. Голова держави підкреслив, що діям погромників немає виправдань, і додав, що існують численні сили, які прагнуть представити Польщу русофобською державою.

З вимогою офіційних вибачень до польського посла в Москві раніше звернувся МЗС Росії. У зовнішньополітичному відомстві заявили, що польська влада не забезпечила безпеку дипмісії і це призвело до фактичної тимчасової зупинки її роботи. Зокрема, МЗС вказав на неефективну роботу поліції.

Заворушення біля посольства Росії у Варшаві сталися під час «Маршу незалежності», який щорічно влаштовують польські націоналісти. Погромники, зокрема, спалили російський прапор і розташовану біля будівлі дипмісії поліцейську будку. 13 листопада незареєстрована партія «Інша Росія» провела біля польського посольства в Москві акцію: активісти кинули в бік диппредставництва кілька димових шашок.

Українські новини, 13 листопада 2013 року

Українські заробітчани в Польщі залишаються найбільшою групою нелегалів

Громадяни України залишаються найчисленнішою групою іноземців, які працюють у Польщі з порушенням законодавства. Про це свідчать дані Польської інспекції праці.

Проте стверджують, що кількість виявлених порушень за участі українців у 2012 році зменшилась на 10% – приблизно до 450 випадків.

В останні чотири роки українці залишалися абсолютними лідерами за кількістю виявлених порушень. За цей період було виявлено понад 200 випадків порушень громадянами Китаю та близько 150 – громадянами Македонії, які посіли друге та третє місце.

ТСН, 12 листопада 2013 року

Jesień w Polsce

Troje studentów Wschodnioeuropejskiego Uniwersytetu Narodowego im. Łesi Ukrainki, zostało nagrodzonych pięciodniową wycieczką na Lubelszczyznę, za aktywną działalność na rzecz współpracy polsko-ukraińskiej i promowanie kultury polskiej na w Ukrainie.

Nagrodę studenci otrzymali od Konsula Honorowego Ukrainy w Chełmie Stanisława Adamiaka, według propozycji Rady Wydziału Stosunków Międzynarodowych i Instytutu Polski WUN im. Łesi Ukrainki.

Podróż wypadła w najbardziej malownicze dni jesieni, 9-13 października i pozostała w pamięci, nie tylko z tego powodu, lecz przez dużą liczbę ciekawostek, które stały się dla nas odkryciem. Poznaliśmy piękne i gościnne miasto Chełm. Wysoka Górka i Bazylika nie mogły nie wywołać emocji. Z uśmiechem przypominamy, że na Wysokiej Górze, dokąd nas zaprowadził Andrzej Wawryniuk (docent Katedry Stosunków Międzynarodowych Wyższej Państwowej Szkoły Zawodowej w Chełmie i WUN im. Łesi Ukrainki w Łucku), który przez cały czas był naszym «przewodnikiem», prawie każdy spotkany przez nas człowiek rozmawiał w języku ukraińskim. Wyjaśnienie jest proste: to jest jeden ze szczytowych punktów miasta, gdzie «sięgają» operatorzy ukraińscy; otóż studenci z Ukrainy mogą swobodnie porozmawiać z rodziną.

Mile zaskoczył nas Lublin. Wydawało się, jakby nagrywano film o dawnych czasach i my jesteśmy jego bohaterami. W Lublinie odbyło się spotkanie z Konsulem Honorowym Niemiec w Polsce, profesorem Andrzejem Kidybą. Dowiedzieliśmy się, jakie funkcje pełni konsul, obejrzelśmy jego świadectwo, rozmawialiśmy na różne tematy, które nas interesowały i piliśmy wspólnie gorącą herbatę.

Warte zapamiętania jest też Muzeum Zamojskich w Kozłowie. Nie wyobrażam sobie, jak ono wyglądałoby, ale kiedy tam trafiliśmy, muzeum wyglądało bajecznie. Każdy pokój jest niepowtarzalny, a park... taki ogromny! Wysokie drzewa, kolorowe liście, kwiaty, zielone krzewy, fontanna.. Jedno z drzew miało taką grubość, że trzeba byłoby chyba ze cztery osoby, aby można było je objąć.

Jeszcze jedną ciekawostką było lotnisko Wyższej Państwowej Szkoły Zawodowej w Chełmie. Oglądaliśmy, jak studenci uczą się latać, zwiedziliśmy hangar, gdzie «śpią» samoloty i wsiadaliśmy do nich. Jednak po wizycie do Polski najbardziej zapadły w pamięć niemieckie obozy koncentracyjne «Majdanek» i «Sobibór», gdzie zgładzono 250 tys. osób. Po prostu nie mieści się w głowie, jak można

tak traktować ludzi! Koszary do spania, komory gazowe, gdzie na ścianach krew od gazu stała się niebieska i zachowała się do naszych dni, zabawki bez głów, którymi bawiły się dzieci, krematorium. Opowiadano nam, że po spaleniu człowieka, jego szczątki – popiół, kości – wyrzucano na pole. Następnie po tych strasznych czasach, Polacy zebrali wierzchnią warstwę pola i usypali z tych popiołów kopiec. Ten kopiec ma tak duże rozmiary, że trudno sobie wyobrazić, ilu ludzi zginęło tam naprawdę. Podróż zachęca do rozważań o tym, że powinniśmy być dumni z teraźniejszości, która stwarza nam dużo możliwości, ale nie należy zapominać o przeszłości.

Iryna MYCHALCZUK,
studentka IV kursu Wydziału Stosunków Międzynarodowych
WUN im. Łesi Ukrainki

P.S.: Serdecznie dziękujemy za okazję udziału w praktyce zagranicznej Panom: Stanisławowi Adamiakowi i Andrzejowi Wawryniukowi oraz Instytutowi Polski i Wydziałowi Stosunków Międzynarodowych WUN im. Łesi Ukrainki.

Осінь у Польщі

Троє студентів СНУ ім. Лесі Українки за активну діяльність на користь польсько-української співпраці та просування польської культури в Україні отримали нагороду – п'ятиденну поїздку на Люблінщину.

мов знімають фільм про стародавню епоху, а ми – його головні герої. В Любліні у нас відбулася зустріч з почесним консулом Німеччини в Польщі, професором Анджеем Кідибою. Ми дізналися, які функції виконує консул, побачили його посвідчення, поспілкувалися на різні теми, що нас цікавили, і, врешті-решт, разом посмакували гарячим чаєм.

Запам'ятався нам і Музей Замойських у Козлувці. Не знаю, як би він виглядав весною, але коли ми туди потрапили, він виглядав казково. Кожна кімната вишукана, з «родзинкою», а парк... Він такий величезний! Високі дерева, кольорове листя, квіти, зелені кущі, фонтан.. Одне дерево було таке широке, що мене, мабуть, треба було б з чотири, щоб його обійняти.

Ще одна цікавинка – аеродром Вищої державної професійної школа в Холмі. Ми бачили, як студенти вчаться літати, відвідали ангар, де «ночують» літаки, і самі в них сідали. Проте після відвідин Польщі найбільше вкарбувалися в пам'ять німецькі концтабори «Майданек» і «Собібор», де знищили 250 тис. осіб. Просто не вкладалося в голову, як можна так поводитися з людьми! Бараки, де вони спали, газові камери, в яких кров на стінах від газу ставала синього кольору і збереглася дотепер, іграшки без голів, якими гралися діти, крематорій. Нам розповіли, що, спаливши людину, її залишки – попел, кістки – викидали на поля. Згодом після тих страшних часів поляки зібрали верхній шар поля в курган. Цей курган таких великих розмірів, що важко уявити, скільки там насправді було забрано чужих життів. Поїздка спонукає до роздумів, що ми повинні пишатися сьогоденням, яке дає нам багато можливостей, але не забувати про минуле.

Ірина МИХАЛЬЧУК,
студентка IV курсу факультету міжнародних відносин
СНУ ім. Лесі Українки

P.S.: Щиро дякуємо за можливість взяти участь у закордонній практиці Станіславу Адмику, Анджеему Вавринюку, Інституту Польщі при СНУ ім. Лесі Українки та факультету міжнародних відносин.

Moja Gwiazdka dla Mikołaja

Regulamin

I Edycji Międzynarodowego Konkursu pt.: Moja Gwiazdka dla Mikołaja

Celem konkursu jest promocja potencjału twórczego mieszkańców gmin oraz integracja wszystkich środowisk twórczych, placówek oświatowych i kulturalnych w kraju i poza jego granicami.

Konkurs ma charakter otwarty. Kierowany jest do wszystkich:

- od przedszkola po Uniwersytet III wieku
- w kraju i poza jego granicami (liczna na całym świecie Polonia).

Konkurs ma za zadanie pokazać jak na przestrzeni lat naszego życia zmienia się podejście do Mikołaja jednak zawsze pozostawiając sympatyczne skojarzenia.

I Edycja konkursu została podzielona na kategorie:

A. rysunek/obraz – technika dowolna wskazany format A4 (Prace o większym formacie (powyżej A4) zostaną uznane tylko wtedy, gdy będzie

do nich przesłany e-mailem skan lub zdjęcie).

- Przedszkole
- Szkoła podstawowa – klasy I-III i IV-VI
- Gimnazjum
- Szkoła ponadgimnazjalna
- Dorośli

- B. poezja
- Szkoła podstawowa –IV-VI
- Gimnazjum
- Szkoła ponadgimnazjalna
- Dorośli

- C. proza
- Szkoła podstawowa –IV-VI
- Gimnazjum
- Szkoła ponadgimnazjalna
- Dorośli

1. Każdy uczestnik konkursu może przesłać do 3 prac w kategorii A i B. W kat. C – jedno opowiadanie. Maksymalnie 7 prac we wszystkich

kategoriach A, B i C.

2. Każda praca oceniana jest indywidualnie. Skany prac z opisem techniki wykonania należy przesłać na adres: konkurs@egminy.eu biuro@egminy.eu z dopiskiem „Moja Gwiazdka dla Mikołaja” w podanych niżej formach:

Kat. A
Oryginał lub skan pracy w formacie A4.
Prace o większym formacie (powyżej A4) zostaną uznane tylko wtedy, gdy będzie do nich przesłany mailem skan lub zdjęcie.

Do celów konkursowych wystarczy przesłać skan /zdjęcia prac wykonanych dowolną techniką w rozdzielczości do 1,5MB. Organizator zastrzega sobie prawo zatrzymania nadesłanych oryginałów (bez obowiązku zwrotu Autorowi).

Kat. B i C
a. Maksymalna ilość stron w jednym opowiadaniu 10 (minimalna wielkość czcionki - 11) Word lub Notes.

b. Ilość prac w każdej kategorii B od 1 do 3
c. W kategorii C – jedno opowiadanie
d. Jeden Autor może maksymalnie nadesłać 3 wiersze i 1 opowiadanie
e. Dowolny charakter poezji i prozy – satyra, liryka, limeryk czy humoreska – mile widziane (bez wulgaryzmów, tekstów szkalujących i obrażających uczucia innych).

3. Do każdej pracy konkursowej należy dołączyć dane autora, tj.: imię i nazwisko autora, wiek, przynależność do placówki oświatowej/ kulturalnej – nie jest obowiązkowe, gmina, powiat, województwo, kraj, dane kontaktowe: e-mail, telefon, dodatkowo na osobnej kartce zgodę na publikację dzieła na portalu www.egminy.eu

W przypadku osób niepełnoletnich – wypełnione oświadczenie Rodziców/ opiekunów prawnych) – załącznik na końcu regulaminu

Organizator Konkursu uznaje nadesłanie prac konkursowych za zgodę

oraz akceptację niniejszego Regulaminu.

Nadesłanie utworów oznacza automatyczną akceptację niniejszego

Regulaminu przez osoby odpowiedzialne za dziecko.

4. Na portalu www.egminy.eu zostaną zaprezentowane tylko prace dopuszczone do konkursu.

5. Prace znajdujące uznanie Jury, zostaną wyróżnione i nagrodzone.

6. W Konkursie przyznane zostaną nagrody w poszczególnych kategoriach:

- Przedszkola – wszystkie dzieci otrzymują dyplomy w wersji elektronicznej
- najciekawsze prace wyróżnione nagrodami rzeczowymi

- Pozostałe kategorie wiekowe: Miejsca: I-III – dyplomy i nagrody

- Ocena internautów/ Egminowiczów – najwyższa ilość łapek (saldo) we wszystkich kategoriach tylko Miejsce I – dyplomy i nagrody rzeczowe

W przypadku placówek oświaty/kultury przysyłających prace swych autorów nagroda specjalna w postaci niespodzianki – za udział najwyższej liczby uczestników nagrodzonych w konkursie oraz dla opiekuna grupy.

7. Prace oceniane będą przez profesjonalną Komisję Konkursową stosowną do każdej kategorii konkursu.

8. Prace będą oceniane przez Jury za:

- Zgodność z tematem konkursu “Moja Gwiazdka dla Mikołaja”
- Twórczy dystans do tematu
- Indywidualność pracy
- Profesjonalizm, stosowny do wieku i złożonej pracy.

9. Prace należy nadsyłać do 20 grudnia 2013r. (w przypadku przesyłki pocztowej liczy się data stempla pocztowego).

10. Wszystkie zakwalifikowane prace będą umieszczone na portalu www.egminy.eu w zakładce LITERATURA lub GALERIA do 27 grudnia 2013r.

11. Nadsyłane prace konkursowe będą umieszczane na portalu www.egminy.eu wkrótce po ich zgłoszeniu na konkurs.

12. Ocena prac zarówno przez Jury, jak i Internautów trwać będzie do 27 stycznia

2014r. Ocena Jury jest niezależna od oceny internautów Egminowiczów.

13. Ogłoszenie wyników nastąpi w dniu 28 stycznia 2014 r. i zostanie

opublikowane na portalu Organizatora konkursu. Każdy z Laureatów zostanie drogą e-mailową poinformowany o wygranej.

14. Organizator zastrzega sobie prawo do podawania tylko pseudonimów dzieci (ochrona danych osobowych). Wyjątek stanowić będzie oświadczenie rodziców wyrażające zgodę na podanie imienia i nazwiska dziecka, wieku i miejscowości.

Oświadczenie winno zawierać także telefon kontaktowy.

Brak prawidłowo wypełnionego oświadczenia będzie skutkowało podaniem imienia i pierwszej litery nazwiska dziecka/ pseudonimu lub tylko numeru zgłoszenia przesłanych prac. (wzór oświadczenia w załączeniu).

16. Organizator zastrzega sobie prawo do nieodpłatnego wykorzystania prac w publikacjach książkowych wydawanych przez portal (Organizator przewiduje w przyszłości wydanie osobnej publikacji nagrodzonych i wyróżnionych prac, jako pokłosie konkursów portalu www.egminy.eu).

17. Organizator zastrzega sobie prawo do nieodpłatnego wykorzystania nadesłanych prac w przypadku organizowanych wystaw artystycznych z podaniem imienia i nazwiska autora, wiekiem i miejscowości, otrzymaną nagrodą lub wyróżnieniem.

18. Każda placówka pośrednicząca w przysyłaniu prac na konkurs pt.:

„Moja Gwiazdka dla Mikołaja” może podać imię i nazwisko dyrektora placówki i nauczyciela prowadzącego dziecko.

19. Organizator zastrzega sobie prawo dokonania zmian lub odwołania konkursu bez podania przyczyn.

PRASA // РОБОТА

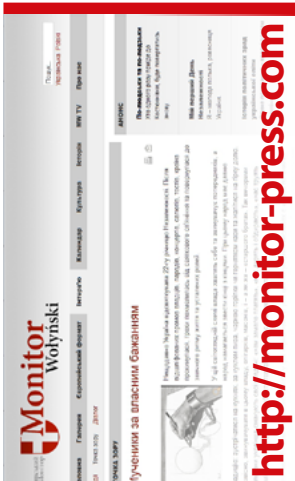
Луцький міський центр зайнятості

Посада	З/П	Вимоги
апаратник апретування	1 800	знання обладнання легкої промисловості
арматурник (будівельні, монтажні й ремонтно-будівельні роботи)	1 200	Робота на будівництві (в'язання каркасів, проведення бетонувальних робіт)
архітектор	2 000	вміння здійснювати проектування, контроль якості та відповідності будівельних робіт проектній документації. Знання македонської, англійської та турецької мов. Знання програм AUTOCAD, ARCHICAD
архітектор	1 500	Встановлення меж адміністративно-територіальних одиниць, складання схем землеустрою. Досконале володіння Офіс 2000, ХР. Робота з програмами ГИС Геопроєкт 5, ГИС-6.
бармен	1 500	обслуговування клієнтів, приготування напоїв
бармен	1 500	робота в кафе "Ортеол" вул. Лесі Українки
бармен	1 200	робота в кафе-барі по вул.Г.-Артемовського
бетоняр	1 200	Влаштування бетонних сумішей у фундамент, влаштування цементної стяжки, наскання та розломування бетонних і залізобетонних конструкцій пневматичним та електроінструментом.
бетоняр	2 500	Влаштування бетонних сумішей у фундамент, влаштування цементної стяжки, наскання та розломування бетонних і залізобетонних конструкцій пневматичним та електроінструментом. Довезення на об'єкт транспортом підприємства
вальник лісу	2 300	рубка лісу
вантажник	1 500	загрузка та вигрузка товару
верстатник широкого профілю	2 500	робота на універсальних верстатах пов'язана з обробкою металу
викладач (методи навчання)	1 600	Вільне володіння ПК, інтернет, SKYPE, обов'язково стажування в англомовних країнах. Інструктор з підготовки до Toefl IELTS GRE GMAT sat, носій мови.
виконавець робіт	2 500	вміння організовувати роботу на будівельних об'єктах, нагляд та контроль за виконанням будівельних робіт.
водій автотранспортних засобів	2 500	водій керівника з власним легковим автомобілем, поїздки в межах м.Луцька.
водій автотранспортних засобів	2 000	водій на автомобіль Газель для доставки продуктів харчування по Луцькому та Ковельському районах
водій автотранспортних засобів	1 500	водій на автомобіль TIR, категорія Е, бажано наявність закордонного паспорта, візи
водій автотранспортних засобів	2 024	матеріально-відповідальна особа, перевезення поштових відправлень.
водій автотранспортних засобів	1 200	обов'язки водія автомобіля DAF 2005 року, поїздки за кордон, доплата 10-20% від фракту
водій автотранспортних засобів	1 800	Перевезення вантажів на автомобілі МАЗ з причіпом по Україні
водій автотранспортних засобів	1 500	робота водієм на вантажний автомобіль з причепом (категорії С+Е)
водій автотранспортних засобів	2 000	робота на обо"єктах м. Луцька, водійські права категорії Е, готовність до відряджень
водій автотранспортних засобів	2 500	розвезення алкогольних напоїв по Волинській області на автомобілі "Газель"
водій навантажувача	1 200	обов'язки водія електронавантажувача, їздити по території складів.
водій тролейбуса	2 165	перевезення пасажирів громадським транспортом- тролейбусом
геодезист	1 500	знання програми Autocad, ГИС, виконання геодезичної зйомки, навички роботи з тахеометром
геодезист	1 500	Проведення топографічно-геодезичних та картографічних робіт. Знання програм ГИС Геопроєкт 5, ГИС-6, Digitals.
геодезист	1 800	роботи у польових умовах пов'язані з узаконенням права користуванням землею
гідротехнік	1 500	Виконання технологічних процесів, забезпечення функціонування водогосподарських об'єктів.
головний бухгалтер	3 200	ведення податкової та фінансової звітності, облік доходів і витрат, облік банківських та касових операцій, проведення плану платежів, нарахування та виплата заробітної плати, уміння працювати в ІС бухгалтерії.
головний інженер проекту	2 100	вміння здійснювати керівництво проектами, контроль якості, відповідності проектній документації, знання англійської та турецької мов, знання програми AUTOCAD, наявність досвіду іноземних систем будівництва

Посада	З/П	Вимоги
грунтознавець	1 500	Розробка проектів землеустрою для забезпечення еколого-економічного обґрунтування сівозмін. Розмежування земель державної та комунальної власності. Знання програм Офіс 2000 ХР, Digitals.
двірник	1 200	підмітання території садочка.
двірник	1 400	Прибирання вулиць міста. Спецодягом та інвентарем забезпечують.
двірник	1 200	прибирання прибудинкових територій
двірник	1 147	прибирання прибудинкової території
дизайнер (художник-конструктор)	2 000	робота з клієнтами, підготовка ескізів гардин(вміння малювати), виїзд на об'єкти
Дизайнер-виконавець	1 500	дизайнер-верстатник, знання дизайнерських програм (ілюстратор, індизайн, корел, фотошоп)
директор комерційний	4 000	співбесіда призначається після розгляду РЕЗЮМЕ, надісланого на електронну адресу v9h3@ukr.net
економіст	4 000	начальник планово-економічного відділу,складання фінансових планів і бюджетів підприємства,калькуляція собівартості продукції,ціноутворення ,нормування праці,формування штатного розпису,знання ІС:Підприємство 8.0,знання законодавства про працю
експедитор	1 500	супровід вантажу, вміння оформити накладні
Електрогазозварник	2 500	робота на електро і напівавтоматичних апаратах, різання, оброблення та оздоблення декоративного та будівельного каменю
Електрозварник ручного зварювання	2 000	зварювання труб, металоконструкцій, вміння працювати з різакон, наявність сертифікату від нарколога
Електрозварник ручного зварювання	1 288	проведення зварювання металоконструкцій на будівництві
електромонтажник силових мереж та електроустановок	2 000	прокладання внутрішніх та зовнішніх електро-кабельних мереж, робота в межах Волинської області, використовується відрядна форма оплати праці
електромонтер з ремонту та обслуговування електроустановок	1 800	виконувати роботи по ремонту та обслуговуванню електроустановок
електромонтер з ремонту та обслуговування електроустановок	2 000	знання електричних схем, електричного устаткування, вміння читати схеми, робота на будівельних майданчиках
електромонтер з ремонту та обслуговування електроустановок	2 000	обслуговування обладнання картонно-робної галузі, графік роботи графік роботи доба через дві з 8.00 до 20.00/ з 20.00 до 8.00, можливе навчання на робочому місці
електромонтер з ремонту та обслуговування електроустановок	2 000	обслуговування обладнання та кабельних мереж
електромонтер з ремонту та обслуговування електроустановок	1 696	ослугування електричного устаткування
електромонтер з ремонту та обслуговування електроустановок	2 000	ремонт та обслуговування контактної мережі тролейбуса, ремонт та обслуговування кабельних ліній
енергетик	4 000	старший енергетик,4 група допуску з електробезпеки,правила будови та безпечної експлуатації котлів,теплових установок і мереж,правила безпечної експлуатації систем газопостачання
завідувач аптеки (аптечного закладу)	2 000	Реалізація лікарських засобів, забезпечення фармацевтичного порядку, дисципліни цін, складання звітності
завідувач господарства	1 150	Ведення обліку товарно-матеріальних цінностей, матеріальна відповідальність за їх збереження.
завідувач канцелярії	1 697	вміння працювати на комп'ютері, реєстрація документів, знання української мови
завідувач складу	1 340	завідувач складу с/г техніки,знання с/г техніки,управлінські навички
закрійник	1 500	закрійник трикотажних виробів, знання видів і властивостей матеріалів, призначення і принцип дії машини, технологічні нормативи виконання операцій
закрійник	1 150	пошиття спецодягу, розкрій тканини
заступник директора	4 000	Управління роздрібними продажами. Досвід роботи в міжнародних нафтових компаніях.
землекоп	1 500	Копання траншей для газопроводів
Інженер з використання водних ресурсів	2 137	Знання комп'ютерних програм "Arcbis" "Marinfo", досконале володіння інтернет Explorer
інженер з проектно-кошторисної роботи	1 400	складання кошторисів та актів виконаних робіт на будівельномонтажні роботи та реконструкції будівель, впевнений ПК-користувач

Посада	З/П	Вимоги
Інженер-електрик в енергетичній сфері	1 397	на посаду "інженер-електрик", нести відповідальність за енергобезпеку, пожежобезпеку, складати ліміти на світло, наявність допуску для роботи з електроустановками.
інженер-енергетик	2 000	ведення технічної документації, проводити електромонтажні роботи
інженер-енергетик	2 000	контроль використання енергоносіїв по структурних підрозділах, аналіз використання газу,електроенергії, розробка планів споживання підприємством електроенергії та газу
інженер-землевпорядник	1 800	знання програми Autocad, ГИС, виконання геодезичної зйомки, навички роботи з тахеометром
інженер-землевпорядник	1 147	знання та навички роботи з геодезичним обладнанням
інженер-землевпорядник	1 500	Проведення експертно-грошової оцінки земельних ділянок
кухар	1 150	Кухар на гарячі страви в кафе "Флірт". Бажано наявність санітарної книжки.
кухар	1 200	Обслуговування банкетів, приготування гарячих страв, холодних закусок. Складання калькуляції меню.
кухар	1 147	приготування друтих страв
кухар	1 200	приготування холодних та гарячих страв, хлібобулочних виробів.
кухар	1 300	робота в кафе "Фарт", вул. Ковельська, приготування страв української кухні, обслуговування банкетів, весіль
кухар	1 147	робота у туристичному комплексі Бар "Зустріч" Луцький район с.Змінець (межа міста) старшим кухарем, знання технології приготування їжі
кухонний робітник	1 150	Кухонний робітник, миття посуду, холодні закуски. Бажано наявність санітарної книжки.
Лицювальник-плиточник	1 200	відповідальне ставлення до роботи.
Лицювальник-плиточник	1 260,00	робота на будівництві житлового будинку, виконання зовнішніх та внутрішніх оздоблювальних робіт
лікар ветеринарної медицини	1 806	Проведення дезінфекції, дезінсекції та дератизації, здійснення ветеринарно-санітарних та протипіщотичних заходів
логопед	1 147	Дефектолог-логопед. Корекційно-виховна педагогічна діяльність.
майстер	2 500	організація роботи бригад на будівництві, користувач ПК, знання ДБН і правил
майстер	1 147	робота майстра в деревообробному цеху по розпилу деревини (дуб)
майстер будівельних та монтажних робіт	2 500	Будівельні та монтажні роботи по Україні
майстер дільниці	2 200	обов'язки майстра дільниці
майстер з ремонту	1 200	майстер з ремонту великої та малої побутової техніки,діагностика техніки
майстер лісу	3 000	ведення лісового господарства, відводи, оформлення і ведення документації (лісорубні роботи, матеріально-грошова оцінка, наряди
Маляр	1 150	Будівництво та ремонт культових споруд, житлове будівництво, спецодягом забезпечується. Оплата праці відрядна
Маляр	1 800	обов'язки маляра
Маляр	1 500	обов'язки маляра-штукатур, робота з будівельними матеріалами, фарбами
Маляр	1 400	робота по об'єктах у Волинській області
Маляр	2 000	Фарбування і очисткаметалевих виробів, обробка поверхонь металевих виробів набризкуванням, шліфування, ґрунтування, полірування поверхонь металевих виробів. Місце проведення робіт в с. Жидичин.
Маляр	2 500	Шпаклювання, ґрунтування поверхонь, готування шпаклювальних сумішей, обклеювання стін шпалерами. Довезення на об'єкт транспортом підприємства
Манікюрник	1 147	манікюрні, педикюрні роботи; робота в перукарні "Любава", пр-т Соборності
машиніст автогрейдера	4 500	розрівнювання доріг перед укладанням асфальту
машиніст друкарсько-висікального агрегата	1 400	Робота з картоном, папером в поліграфічному цеху на верстатах. Можливе перенесення вантажів понад 40 кг. Можливо без досвіду роботи.
Машиніст крана автомобільного	2 500	робота по монтажу зовнішніх трубопроводів

Крім того є багато інших вакансій, за додатковою інформацією звертатися за адресою: м. Луцьк, вул. Ярошука, 2, тел.: 72-72-58, 4-92-68

<http://monitor-press.com>

Ми на

facebook

<https://www.facebook.com/MonitorWołyński>

Po polsku,
o Polsce i Polakach
na całym świecie

Lwów - Radio Niezależność	UKF 106,7 MHz	18.30-19.30
Winnica - Radio TAKT	103,7 FM	22.00-23.00
Chmielnicki - WsimRadio	104,6 FM	23.00-00.00
Łuck - Radio Łuck	107,3 MHz	22.00-23.00

Z satelity Eutelsat 2 F 6 Hot Bird:

23.30-1.00; 2.00-3.00; 4.00-4.30; 5.30-6.30; 7.30-9.00; 17.00-18.00; 18.30-19.30

Polskie Radio dla Zagranicy, Al.Niepodległości 77/85, 00-977 Warszawa, Polska
www.polskieradio.pl/zagranica/pl polska@polskieradio.pl

Projekt jest współfinansowany ze środków finansowych otrzymanych z Ministerstwa Spraw Zagranicznych w ramach konkursu na realizację zadania «Współpraca z Polonią i Polakami za granicą w 2013 r.» Za pośrednictwem Fundacji „Wolność i Demokracja”

Monitor Wołyński

Założyciel/Zasnovnik - Валентин ВАКОЛЮК
Zespół redakcyjny/Редакційна колегія:
Walenty WAKOLUK/Валентин ВАКОЛЮК
Natalia DENYSIUK/Наталія ДЕНИСЮК
Wiktor JARUCZYK/Віктор ЯРУЧІК
Marjana PECZENIUK/Мар'яна ПЕЧЕНЮК

Redaktor naczelny: Walenty WAKOLUK
Korekta: Jadwiga DEMCZUK
Redaktor techniczny: Marjana PECZENIUK
Redaktor odpowiedzialny: Aleksander SWICA
Tłumaczenia: Switłana PYZA,
Natalia DENYSIUK

Główny редактор: Валентин ВАКОЛЮК
Літературний редактор: Ядвіґа ДЕМЧУК
Технічний редактор: Мар'яна ПЕЧЕНЮК
Відповідальний редактор: Олександр СВИЦА
Переклад: Світлана ПИЗА,
Наталія ДЕНИСЮК

Адреса редакції:
43025 Луцьк, вул.Крилова 5/7
tel/faks (0332) 72 54 99
e-mail: info@monitor-press.com
www.monitor-press.com

Свідцтво про реєстрацію
ВЛ № 339-73Р від 19.05.2009 р.
Тираж: 6000. Замовлення: 4686
Друк - Волинська обласна друкарня:
Луцьк, пр.Волі 27.
Друк офсетний, формат А 3